

[Skatteministeren]

Den selskabs- eller regnskabskyndige skal udarbejde en redegørelse om de vigtigste årsager til, at betingelserne for tvangsopløsning er opfyldt. Den selskabs- eller regnskabskyndige skal skønne over, om der foreligger omstændigheder, der bør føre til en nærmere undersøgelse af, om der er sket lovovertrædelser.

Endvidere foreslås det, at ændringer i selskabets vedtægter, for så vidt angår hjemsted samt ændringer i selskabets bestyrelse, direktion eller valg af ny revisor, skal anmeldes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen inden 2 uger.

Endelig foreslås det, at regnskabsåret i lighed med indkomståret skal udløbe med udgangen af et kvartal. Ændringen får virkning for nye selskaber og selskaber, der omlægger regnskabsår.

Det foreslås endvidere, at regnskabet skal indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 6 måneder efter regnskabsårets afslutning.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til Folketingets hurtige og velvillige behandling.

Kirsten Jacobsen (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig hermed at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om garanti for ventetid på maksimalt tre måneder på permanente plejehjemspladser.

(Beslutningsforslag nr. B 88).

Jeg skal i øvrigt henviser til forslaget tekst og de bemærkninger, som ledsager det, og anbefale det til Tingets velvillige behandling.

Formanden:

De som nr. 11-15 opførte spørgsmål (spm. nr. S 950, S 951, S 952, S 953 og S 954), der er stillet af hr. Jes Lunde (SF) til trafikministeren, er taget tilbage.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.**Formanden:**

De som nr. 11-15 opførte spørgsmål (spm. nr. S 950, S 951, S 952, S 953 og S 954), der er stillet af hr. Jes Lunde (SF) til trafikministeren, er taget tilbage.

Spørgsmålene, der hermed er bortfaldet, var sålydende:

Spm. nr. S 950

11) Til trafikministeren af:

Jes Lunde (SF):

»Vil ministeren straks sende et aktstykke til Finansudvalget, der gør det muligt for DSB at opfylde den indgåede aftale med Aalborg Kommune om den fremtidige drift af bybusserne i Aalborg Kommune?«

Spm. nr. S 951

12) Til trafikministeren af:

Jes Lunde (SF):

»Er ministeren enig med sin forgænger i, at aftalen, hvor DSB med 58 pct. og Aalborg Kommune med 42 pct. sammen danner et selskab til at stå for driften af bybusserne i Aalborg Kommune, er en særdeles god aftale både for kommunen og staten?«

Spm. nr. S 952

13) Til trafikministeren af:

Jes Lunde (SF):

»Er ministeren enig i, at det må tages som et udtryk for, at DSB er konkurrencedygtig, når DSB i licitationer kan vinde busruter fra private vognmænd i Nordjylland?«

Spm. nr. S 953

14) Til trafikministeren af:

Jes Lunde (SF):

»Er ministeren enig i, at det er uholdbart, at DSB mødes med politisk uvilje, når DSB demonstrerer sin konkurrencedygtighed i forhold til private vognmænd?«

Spm. nr. S 954

15) Til trafikministeren af:

Jes Lunde (SF):

»Er ministeren enig i, at folketingsmedlem Ole M. Nielsen, Kristeligt Folkeparti, ikke bør kunne forhindre en aftale til gavn for den kollektive trafik, som der er et flertal for i det besluttende organ Finansudvalget?«

Spm. nr. S 947

1) Til statsministeren af:

Jørgen Winther (V):

»Mener statsministeren med udtalelsen om, at patienten skal i centrum, at hjertepatienter på lange ventelister skal have ret til at vælge mellem operation på et privathospital eller et offentligt sygehus, eller er det bare tom snak?«

Jørgen Winther (V):

Gør det indtryk på statsministeren, at en hjertepatient i dag får besked om, at der er 10 måneders ventetid på en ganske enkel røntgenundersøgelse af hjertets kranspulsårer? Så lang er ventetiden faktisk på Skejby Sygehus. Herefter får patienten så besked om, at der er yderligere 7-8 måneders ventetid på selve hjerteoperationen. Det er den besked, som patienter og læger får i dag, når de ringer til hjerteafdelingerne på Skejby Sygehus.

Jeg vil gerne spørge, om statsministeren er kold over for den enkelte patient, eller kan statsministeren godt forstå, at det må være en meget pinefuld ventetid – somme tider med direkte dødsangst – når der er hjertesmerter?

En samlet ventetid på 17-18 måneder synes jeg er uacceptabel.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg må jo sige til hr. Jørgen Winther, at det ikke er det spørgsmål, jeg har fået stillet.

Man kan jo godt hygge sig med at starte med en række konkrete oplysninger, som jeg ikke kan forholde mig til, og som sundhedsministeren muligvis kan kommentere. Men jeg vil gerne sige, at der er megen hykleri i denne sag.

Hr. Jørgen Winther burde være moden nok til at fortælle befolkningen, at de problemer, vi har på vore hospitaler, ikke er opstået den 26. januar 1993, da vi dannede ny regering. Og spørgsmålet om at tage syge hjertepatienter til indtægt for et bestemt politisk parti så jeg mig meget gerne fritaget for. Jeg tror ikke, der er nogen i denne sal, der kan gøre sig mere hellig i den sag end andre.

Så vil jeg gerne svare på det spørgsmål, hr. Jørgen Winther har stillet i henhold til forretningsordenen, og give udtryk for, at da regeringen tiltrådte, stod det klart, at et af de forsømte felter i de senere år var sundhedsområdet, hvor der var uacceptabelt lange ventetider til behandling af hjertepatienter.

Regeringen stod således ved sin tiltræden med et alvorligt problem, som vi tog fat på med det samme. Efter vor tiltræden tog vi initiativ til en aftale med amterne om, at ventetiden til behandling gradvis skulle nedbringes til højst 3 måneder. Der blev i samarbejde med amterne udarbejdet en udbygningsplan, der konkret viste, hvordan det var muligt at udbygge kapaciteten til 5.600 hjerteindgreb inden udgangen af 1995. Til sammenligning vil jeg gerne oplyse over for hr. Jørgen Winther, at der i 1992 blev gennemført i alt 2.455 indgreb ved landets fem hjertecentre.

Mere end en fordobling inden udgangen af 1995 er altså, hvad regeringen har aftalt med amterne.

Jørgen Winther (V):

Jeg troede faktisk, jeg hørte forkert, da statsministeren nævnte ordet hykleri. Jeg kan garantere for, at de patienter, der i dag får at vide, at der er 18 måneders ventetid i alt, føler, at det er et meget, meget alvorligt problem. Og jeg kan også se, at regeringen nu taler om patienten i centrum; jeg må opfatte det som hykleri, at man siger det, når man ikke vil tage det alvorligt.

Jeg vil gerne sige til statsministeren, at det nye er, at der nu findes to privathospitaler i Danmark, som kan operere hjertepatienter. De fandtes ikke for 3-4 år siden, og de gør det udmærket og fuldt så godt som det offentlige sygehusvæsen.

Der er i dag længere ventetid på forundersøgelser på Skejby Sygehus, end der var for ½ år siden. Godt nok siger man fra regeringens side, at man har en langsigtet plan, men det hjælper bare ikke den enkelte patient, der står og venter nu.

Jeg vil gerne stille et direkte spørgsmål til statsministeren: Er det lægerne, der har ansvaret for, at patienterne dør, mens de venter på en operation, eller er det amtsborgmesteren efter statsministerens opfattelse, eller er det statsministeren, der har ansvaret? Der er faktisk en slags flertalsregering i dag. Der må være nogen, der har ansvaret for, at der er mange patienter, der dør, mens de står på ventelisten. Hvem har ansvaret?

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Betragtningerne omkring hykleri kunne ikke

[Sundhedsministeren]

udtrykkes bedre, end statsministeren har gjort det. Jeg skal bare gøre den tilføjelse, at det hykleri er jeg ude for ca. en gang om ugen fra hr. Jørgen Winthers side, så jeg har måske snart vænnet mig til det og er ved at være lidt mere hårdhudet over for det.

Jeg synes, at statsministeren meget godt redegjorde for, hvad det var for en situation, vi overtog, da vi overtog regeringsmagten.

Og så vil jeg gerne korrigere nogle af de tal, hr. Jørgen Winther har fremført, for det er heller ikke første gang, hr. Jørgen Winther starter en debat med pludselig at fremføre nogle tal, som hr. Jørgen Winther har fået fra en eller anden overlæge, eller hvad det nu kan være, et eller andet sted.

Men jeg har her i formiddags fra Århus Amtskommune indhentet ventetidstallene for bypassoperationer og KAG, altså det, der hedder forundersøgelse, og det er rigtigt, at fra 1993 til 1994 er den gennemsnitlige ventetid for det, der hedder KAG, steget lidt. Til gengæld er ventetiden for bypassoperationerne, fra forundersøgelsen og til man bliver opereret, faldet – den er næsten halveret – fra 1993 til 1994, altså bl.a. i denne regerings tid, bl.a. i kraft af, at vi sammen med amterne har kunnet lave aftaler om, at vi ikke ville have så lang en ventetid for hjerteoperationer, som den tidligere regering åbenbart var klar til at acceptere.

Jeg har, da jeg kender hr. Jørgen Winther, også indhentet tallene fra Rigshospitalet vedrørende operationer. Jeg kan sige, at den 1. januar 1993 – det var på det tidspunkt, da Venstre havde sundhedsministerposten – ventede man på Rigshospitalet ca. 1 år fra forundersøgelsen og til operation for en hjertesygdom. Den 1. april 1994, altså her for nogle få dage siden, venter man i ca. 3 måneder på en sådan operation.

Vi gør faktisk noget for at klare det her problem, i modsætning til hvad den tidligere regering gjorde, så bemærkningerne om det totale hykleri fra hr. Jørgen Winthers side kan jeg i hvert fald fuldt ud tilslutte mig.

Charlotte Antonsen (V):

Jeg er lidt overrasket over ministrenes bemærkninger om spørgeren, for nu forholder det sig jo sådan, at det ikke er oppositionen, der har startet diskussionen om at reducere ventelister. Det forholder sig sådan, at det ikke

er oppositionen, der har lavet en orlovsreform, der er medvirkende til at lægge operationsstuer øde. Det forholder sig sådan, at det er regeringen, der netop har prioriteret ventelisterne, og så kommer vi som opposition og spørger: Hvordan går det så, og agter regeringen fortsat at følge den holdning?

Jeg er stærkt forundret over, at det overhovedet kan lade sig gøre at opføre sig her i folketings salen på den måde over for bekymrede medlemmer, der stiller relevante spørgsmål til regeringens egen politik.

Formanden:

Der skal jo være et spørgsmål, når man stiller spørgsmål til ministeren. Og så er det næste spørgsmål i øvrigt et spørgsmål, der drejer sig om orlovsordninger. Det gør det nuværende spørgsmål ikke.

Jan Kørpe Christensen (FP):

Vi mindes tidligere tider, hvor den nuværende regering sad i opposition, og hvor vi, Fremskridtspartiet, sammen med hr. Torben Lund fra Socialdemokratiet kørte en meget, meget stor hetz imod den daværende regering for at få ventelisterne fjernet.

Tallene viser i dag, at ventelisterne ikke er for nedadgående, men tværtimod opadgående. Jeg vil gerne spørge sundhedsministeren, om det ikke ser mærkeligt ud, at man nu, når man selv sidder ved roret, ikke formår at få ventelisterne ned? Og i relation til det spørgsmål, hr. Jørgen Winther har stillet med hensyn til privathospitaler, vil jeg gerne spørge, om det ikke ville være rimeligt, hvis regeringen gik ud – jeg ved godt, det er amternes ansvar – og anbefalede i hvert fald privathospitaler. Eller udenlandske hospitaler; jeg synes, at de udenlandske hospitaler skal med ind i billedet. Vil sundhedsministeren sørge for at gå ud og anbefale, at man nu får disse ventelister fjernet ved også at benytte udenlandske hospitaler?

Jørgen Winther (V):

Jeg vil gerne orientere statsministeren og også sundhedsministeren om en officiel skrivelse, som jeg modtog fra økonomi- og planlægningsafdelingen i Århus Amt i går. Der står, at i øjeblikket opgiver man en ventetid på 10 måneder til forundersøgelse. Hvis man i dag ringer til Skejby Sygehus, får man denne oplys-

[Jørgen Winther]

ning. Yderligere står der i brevet, at ventetiden på operation derefter er i gennemsnit 7,2 måneder. Jeg vil gerne bagefter give en kopi til statsministeren, så statsministeren kan se, at disse tal er korrekte.

Dernæst vil jeg gerne bede statsministeren om et direkte svar – det kan besvares med ja eller nej – på følgende spørgsmål: Hvis man bruger privathospitaler, bliver ventelisten så kortere? Jeg vil gerne have et svar: Ja eller nej?

Det sidste spørgsmål er: For 4½ måned siden stillede jeg sundhedsministeren spørgsmålet om, hvor mange der var døde på ventelisten i 1993. Jeg ved, at det svar forefindes i Sundhedsstyrelsen. Hvorfor er sundhedsministeren så hemmelighedsfuld om det? Kan vi ikke få tallet nu? Hvor mange døde i 1993?

Formanden:

Jeg gør opmærksom på, at der også er en taletid, der skal overholdes. Der er i det hele taget i forretningsordenen en række regler for, hvordan man stiller spørgsmål i folketingssalen, som man er nødt til at rette sig efter.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Allerførst vil jeg gerne sige til hr. Jan Kørpe Christensen, at det er fuldstændig rigtigt, at Fremskridtspartiet og Socialdemokratiet også førhen, før regeringsskiftet, var meget optaget af at få ventetiderne bragt ned. Derfor har vi rent faktisk også allerede i februar måned 1993, altså mindre end en måned efter at regeringen tiltrådte, lavet aftaler med amterne om netop disse spørgsmål, både når det drejer sig om hjerter og når det drejer sig om andre operationer.

For hjerternes vedkommende – det ved hr. Jan Kørpe Christensen og andre, der beskæftiger sig med det i Folketinget – drejer det sig om en fordobling af kapaciteten på hjerteområdet, en fordobling, som man burde have taget skridt til under den tidligere regering. Det er jeg enig med hr. Jan Kørpe Christensen i at man burde have gjort. Men vi gjorde det rent faktisk.

Så vil jeg sige til det med tallene, at de tal, jeg har fået oplyst her i formiddag fra forvaltningen i Århus Amtskommune, er de gennemsnitlige ventetal for de afsluttede sager, altså for de færdigbehandlede patienter, og de er i alt fald af en noget anden art end dem, hr. Jørgen Winther her har givet udtryk for.

Så vil jeg i øvrigt sige til det med de private hospitaler, at hr. Jørgen Winther og andre jo glimrende kender svaret på det. Der er ingen begrænsninger for, hvad en amtskommune kan lave af aftaler med udenlandske hospitaler eller med andre hospitaler i Danmark. Der er ingen begrænsninger. Hr. Jørgen Winther kunne jo gå hjem i sit eget amt – jeg ved, at hr. Jørgen Winther også sidder i amtsrådet i Århus Amt – og arbejde for, at man i Århus skulle følge hr. Jørgen Winthers tanker.

Men der er selvfølgelig nogle, der arbejder ansvarligt med det her, som ved, at det ikke giver flere behandlinger at flytte behandlingerne fra offentlige hospitaler og over på de private hospitaler, for der er ingen ledige kirurger, der er ingen ledig kapacitet til at gøre det med. Og det vil sige, at skal man øge kapaciteten på de private hospitaler, så sker det ved at flytte den fra de offentlige og over på de private. Det ved de folk, der beskæftiger sig med det her ude i amterne. Det er jo også derfor, at Vinstyret amter heller ikke bruger de private hospitaler. Konservativt styrede amter bruger heller ikke de private hospitaler. Jamen der er jo ikke noget mærkværdigt i det. Folk, der arbejder ansvarligt med det her, kender godt de reelle forhold.

Formanden:

Det med taletidens længde gælder alle.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Undskyld!

Formanden:

Ønsker statsministeren ordet?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Det skulle da være for en kort bemærkning til hr. Jørgen Winther.

Jeg synes, man med den baggrund, hr. Jørgen Winther har, også skulle slappe af på den anden led og fortælle befolkningen, at antallet af hjerteoperationer, som vi kan foretage her i landet, jo dels hænger sammen med kapaciteten – det er fair nok og klart nok, og den har regeringen aftalt med amterne at fordoble inden udgangen af 1995 i forhold til, hvad vi kendte i 1992. Men derudover ved man jo også godt, at antallet af hjerteoperationer for de dybt alvorlige tilfælde også afhænger af dono-

[Statsministeren]

terne. Hvor mange donorer kan der simpelt hen komme til? Det har vi som bekendt ikke kontrol over – af mange gode grunde.

Så vi er i en situation, hvor regeringen gør mere, end der er gjort i de senere år, da hr. Jørgen Winthers parti havde ansvaret for dette område på regeringsniveau, og vi gør det på en mere målrettet måde, end det er gjort tidligere. Skulle vi ikke fastholde den kendsgerning og så samles om at få løst hjertepatientproblemet så hurtigt, vi kan det? Fra regeringens side gøres der alt, hvad der er politisk og menneskeligt muligt for at få de ventetider bragt ned.

Jørgen Winther (V):

Ja, undskyld, hr. statsminister, normalt skal man have stor respekt for en statsminister; det har jeg svært ved at have nu, for når man skal besvare et spørgsmål, så kan man godt nå at forberede sig. Noget andet var, hvis det var et pludseligt spørgsmål, der kom.

Det forfærdelige, statsministeren gør, er at sammenblende det her med antallet af donorer. Det her har overhovedet ikke noget med antallet af hjertedonorer at gøre. Det må siges klart, at statsministeren overhovedet ikke har sat sig ind i hele denne her alvorlige problemstilling. Jeg synes, det er dybt, dybt forunderligt.

Donorer, det er, når man skal have en hjertetransplantation. Det er sandelig ikke, når man skal have en bypassoperation. Jeg vil gerne forklare lidt nærmere om det her lidt senere.

Dernæst det helt relevante spørgsmål: Bliver ventetiden for hjertepatienterne kortere, hvis man bruger privathospitaler? Her ønsker jeg kun ja eller nej.

Jan Kørpe Christensen (FP):

Da vi ikke fik et svar, vil jeg gerne spørge statsministeren, om statsministeren vil tage initiativ til, at hr. Jørgen Winther får et svar på, hvor mange på venteliste der er døde i 1993, når det vitterlig skulle ligge i ministeriet. Kan vi få et svar på, hvornår der kan foreligge en redegørelse for Folketinget på det område?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Må jeg sige til hr. Jan Kørpe Christensen, at sådan som jeg har forstået det på sundhedsministerens informationer, har vi et sådant svar i

løbet af ganske kort tid, og det vil naturligvis tilgå Folketinget, præcis som sundhedsministeren har stillet det i udsigt.

Og til hr. Jørgen Winther: Jeg er fuldt opmærksom på – det kan jeg da trøste med – at jeg også kender forskellen på bypassoperationer og egentlige hjertetransplantationer, naturligvis, så den kommer man ikke så langt i byen med.

Men jeg vil gerne holde hr. Jørgen Winther fast på den kendsgerning, at kapaciteten, mulighederne, for hjerteoperationer er fordoblet i henhold til de aftaler, vi har med amterne, og de aftaler vil naturligvis blive fulgt til dørs og vil blive gennemført inden udgangen af 1995, præcis som vi har aftalt det.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Først lige en bemærkning om det med antallet af hjertepatienter, der er døde, mens de stod på venteliste sidste år. Det er korrekt, at der er stillet et spørgsmål i Sundhedsudvalget, og det skal der også nok komme et svar på, og som statsministeren sagde, vil det svar også kunne foreligge inden for relativt kort tid.

Når jeg har taget mig tid til at forberede et svar på det spørgsmål – og jeg tror såmænd ikke engang, jeg er i stand til at give et helt tilfredsstillende svar på det spørgsmål – så er det, fordi jeg jo ved, hvor følsomt et sådant spørgsmål er. Og jeg ved, hvem spørgsmålet også bliver besvaret over for, nemlig en hr. Jørgen Winther. Jeg ved også, hvordan hr. Jørgen Winther vil bruge og misbruge information af den art, hvis ikke man får forklaret forholdene korrekt, og det har jeg ønsket at bruge lidt tid på at kunne forberede og tænke ordentligt igennem.

Der er ikke nogen, der kan have glæde af et eller andet tal. Man er nødt til at vide, hvad baggrunden for dette tal er. Hvor længe har de pågældende eventuelt ventet? Hvad er årsagen til, at de pågældende, der stod på venteliste, er døde? Det kan jo ikke være, fordi de var akutte, da de blev henvist til behandling, for hvis de var akutte, da de blev henvist til behandling, var de jo blevet opereret med det samme. En meget stor del af hjertepatienterne bliver jo behandlet med det samme.

Jeg har ikke lyst til at lægge sådan et tal ud til hr. Jørgen Winther, uden at der følger en ordentlig forklaring med, så tallet ikke kan

[Sundhedsministeren]

misbruges i videre omfang end højst nødvendigt fra hr. Jørgen Winthers side – for måske at gøre nogle mennesker i dette land bange. Det er jeg ikke interesseret i, og derfor tager jeg mig tid til at besvare spørgsmålet ordentligt.

Bodil Thrane (V):

Jeg mener ikke, at der faldt et svar på hr. Jørgen Winthers spørgsmål, om ventetiden bliver mindre ved at bruge privathospitaler, og det vil jeg derfor gerne gentage, for vi ved jo, at der på privathospitalerne er kapacitet.

Jørgen Winther (V):

Det er til statsministeren igen: Kan situationen bedres for hjertepatienterne med kortere ventetid, hurtigere behandling, ved at bruge to privathospitaler i Danmark, Hamlet og Copenhagen Heart Center, når man ved, de har ledig kapacitet? I forvejen kan de operere omkring 200-300 tyskere på årsbasis, og de siger også, at de kan operere endnu flere.

Det, som statsministeren ikke kan forstå, er jo, at på privathospitaler er effektiviteten ca. det dobbelte. Antallet af hjerteoperationer pr. læge er ca. dobbelt så stort på privathospitaler, som det er inden for det offentlige, så hver gang man flytter en læge fra det offentlige til det private, får man fordoblet effektiviteten.

Så vil jeg udtrykke min forundring over for sundhedsministeren over, at det skal tage 4½ måned at give svar på et spørgsmål om, hvor mange patienter der er døde i 1993. Svaret ligger der jo i forvejen. Jeg vil gerne have det.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Naturligvis bliver der svaret på spørgsmålene i Sundhedsudvalget. Jeg har nu brugt halvandet minut på at forklare hr. Jørgen Winther, hvorfor jeg ikke bare vil lægge et tal ud, men ønsker at give det tal et nærmere indhold, en nærmere forklaring.

Men jeg vil da gerne sige, at selvfølgelig er det korrekt, at jo kortere ventetiden er på operation, jo færre er det også, der vil kunne afgå ved døden i ventetiden. Men hvad var det, vi overtog? Hvem har ansvaret, hvis vi endelig skal snakke om det? Hvem har en meget stor del af ansvaret for det, der er passeret i 1993 i forbindelse med dette forhold? Det synes jeg hr. Jørgen Winther skulle tænke lidt over.

Hvad var det for et bo, regeringen overtog fra den tidligere regering omkring disse ventetider? Jeg tror, man skal være meget forsigtig med at snakke om ansvar og personlige beskyldninger i dette spørgsmål.

Måtte jeg så endelig sige til dette med de private hospitaler og kapaciteten dér: Det er jo temmelig fantastisk, at man kan blive ved med at sige, at det er, lige som om regeringen vil forbyde brug af private hospitaler. Jeg har sagt det én gang: Der er fuldstændig frit slag for amterne. Jeg har sagt det 50 gange her i folketingsalen til den samme hr. Jørgen Winther. 50 gange tror jeg jeg har sagt det.

Amterne kan jo henvise patienterne. Århus Amt kan henvise. Vejle Amt kan henvise. Alle amter kan henvise til de private hospitaler, hvis de synes, der er brug for det. Så der er ikke nogen, der forhindrer det i denne regering. Der er ingen lovgivning imod det. Det er noget, amterne selv bestemmer.

Men jeg forstår, at hr. Jørgen Winther er interesseret i at tage driftsansvaret for sygehusdriften fra vores amter. Er det det, hr. Jørgen Winther i virkeligheden er ude på? Det ville være overraskende for mig, om det var det, hr. Jørgen Winther var ude på. Men det er i virkeligheden det, hr. Jørgen Winther beder os om.

Det er amterne, der har driftsansvaret. Det er dem, der beslutter, hvor patienterne skal behandles.

Formanden:

Det kan ikke nytte noget, hr. Jørgen Winther. Der er kun den tid, der er.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 948

2) Til statsministeren af:

Jørgen Winther (V):

»Mener statsministeren med udtalelsen om, at patienten skal i centrum, at sygeplejerskers ret til orlov skal begrænses, når det i dag er en klar kendsgerning, at orlovsordninger medfører længere ventetider for patienterne, eller er det bare tom snak?«

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

I den udstrækning, der konkret måtte opstå mangel på sygeplejersker, vil amterne foretage

[Statsministeren]

de nødvendige personalemæssige omrokinger, således at opgaverne fortsat bliver varetaget på fagligt forsvarlig måde.

Herudover vil man i betydeligt omfang kunne afhjælpe situationen ved at ansætte social- og sundhedsassistenter til at varetage de grundlæggende sygeplejeopgaver. Der vil blive uddannet ca. 1.000 social- og sundhedsassistenter og ca. 900 sygeplejersker i første halvår af 1994. Sundhedsstyrelsen har udsendt en vejledning til ansættelsesmyndigheder, der understreger mulighederne for at anvende netop social- og sundhedsassistenternes kvalifikationer.

Orlovsordningerne indgår i øvrigt i analysearbejdet af det fremtidige behov for forskellige plejeuddannelser og herunder sygeplejersker, som regeringen har sat i værk. Dette arbejde regner jeg med bliver afsluttet i løbet af disse dage, hvorfor resultaterne vil kunne indgå i beslutningerne om optagelseskapaciteten til disse uddannelser allerede fra sommeren 1994.

Jørgen Winther (V):

Regeringen har med sin nye plan sagt »patienten i centrum«. Dermed mener regeringen vel også, at patienten skal have krav på en nogenlunde hurtig behandling jf. vores tidligere snak.

Men det er jo sådan i dag, at både læger og sygehusdirektører og mange politikere er overbevist om, at orlovsordningerne for sygeplejersker vil medvirke til, at ventetiden på indlæggelse bliver forlænget, og det er ud fra den betragtning, jeg har stillet dette spørgsmål. Og hvordan passer det egentlig sammen med, at regeringen nu siger, at patienten skal i centrum?

Lige for at uddybe det kan jeg sige, at i Viborg Amt har man lukket operationsstuer på grund af orlovsordninger. Man har haft lignende problemer i Sønderjyllands Amt og også i Fyns Amt. Så det er en kendsgerning, at orlovsordningerne medfører, at både senge og operationsstuer bliver lukket.

Jan Kørpe Christensen (FP):

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om statsministeren vil give under tegnede ret i, at det ikke kun er social- og sundhedsassistenter, der eventuelt kan komme ind og overtage en del af sygeplejerskernes job, men at der også er

visse andre kategorier. Jeg tænker her på f.eks. social- og sundhedshjælperne, der jo kun har en 1-årig uddannelse, ligesom de tidligere sygehjælpere havde. Man kunne eventuelt give dem noget supplerende uddannelse, så de kan gå ind ret hurtigt og hjælpe til. Ud over det er der portører, der er HK-personale osv., der kan ordne det rent administrative.

Er statsministeren enig med mig i, at det rent administrative må fjernes fra sygeplejerskerne, således at sygeplejerskerne primært arbejder med de syge mennesker og ikke med administration?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Der var to spørgsmål fra hr. Jørgen Winther. Jeg kan helt bekræfte, at det oplæg, regeringen har lagt frem – et aldeles glimrende oplæg i øvrigt, »Patienten i centrum« hedder det, læs det! Det er virkelig nyttig læsning holdningsmæssigt og håndteringsmæssigt – danner grundlag for den politik på sundhedsområdet, på hospitalsområdet, som regeringen står for.

Med hensyn til orlovsordningerne har jeg allerede svaret. Jeg kan oplyse, at sundhedsministeren har et møde med amterne på fredag, hvor man på baggrund af den nye analyse af uddannelsesbehovene, der vil foreligge til den tid, naturligvis også vil drøfte spørgsmålet om orlovsordningerne og deres betydning i hospitalssektoren.

Til hr. Jan Kørpe Christensen kan jeg sige, at jeg deler det synspunkt – hvis det var det, der lå i spørgsmålet – at vi alle må have en fælles interesse i et bedre samarbejde mellem faggrupperne på vore hospitaler, og vi må prøve på tværs af faggrænserne gennem et sådant bedre samarbejde at opnå en bedre modtagelse af patienterne, en bedre udnyttelse af kapaciteten på vore hospitaler og dermed også en mere naturlig arbejdsdelingsfunktion bl.a. på det administrative felt, som hr. Jan Kørpe Christensen var inde på.

Men jeg tror, det er rigtigt at understrege, at alle faggrupper – inklusive læger, sygeplejersker og andre grupper – må gå sammen for at løfte den opgave sammen med sygehusvæsenets ledelse bedre, end man hidtil har kunnet det på en lang række af vore hospitaler.

Jørgen Winther (V):

Statsministeren giver mig det lidt frække

[Jørgen Winther]

råd, at jeg skal læse Socialdemokratiets program »Patienten i centrum«. Det har jeg selvfølgelig læst; det er derfor, jeg stiller spørgsmålet. Og jeg vil da gerne læse lidt op for statsministeren:

»De lange ventetider skal nedbringes.« Jeg er enig, det er derfor, jeg stiller det her spørgsmål.

Videre: »Det er uacceptabelt, at borgerne må leve med uvished i ventetiden før en undersøgelse eller behandling.« Jamen netop, og det er jo derfor, jeg stiller disse spørgsmål med henblik på, at man kan bruge privathospitalerne.

Så må jeg konstatere, at i alt fem gange er et spørgsmål nu blevet stillet til statsministeren. Det er et meget simpelt spørgsmål: Bliver ventetiderne for patienterne kortere ved at bruge privathospitalerne? Det kan besvares med ja eller nej. Jeg tror selv på, at ventetiden bliver kortere. Hvad tror statsministeren? Så har jeg da hjulpet lidt på vej.

Så til sundhedsministeren, der før talte om, at amterne bare kunne vælge at bruge privathospitaler. Ja, men det er sådan, at f.eks. i Århus Amt har vi en socialdemokratisk amtsborgmester med et flertal, som ikke vil bruge privathospitaler. Det, jeg ønsker, er, at den enkelte patient selv skal have ret til at vælge et privathospital.

Formanden:

Jeg er nødt til at sige til hr. Jørgen Winther, at nu blander man jo spørgsmålene sammen. Det kan ikke nytte noget, når man ikke har talletid nok i første omgang, at man så fortsætter med de samme spørgsmål under det næste spørgsmål på dagsordenen. Det kan ikke nytte noget.

Lis Noer Holmberg (V):

Jeg vil gerne spørge statsministeren: Vi ved, der er problemer ude omkring på hospitalerne. Personalet klager over, at problemerne bliver endnu større, når man nu går i gang med orlovsordningerne. Man lukker afdelinger, og man stuver patienterne sammen, så der skal mindre personale til. Vi ved, at vi har fået svenske sygeplejersker til Danmark. Vi ved også, at bosniske sygeplejersker gerne vil ind og arbejde i det danske sundhedsvæsen.

Jeg vil gerne høre, om regeringen finder det rimeligt, at vi skal importere sygeplejersker udefra, og jeg vil gerne have et helt konkret svar på, om man vil give tilladelse til, at de bosniske sygeplejersker træder ind i det danske sundhedsvæsen.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg har den korte kommentar til hr. Jørgen Winther, at jeg ligesom Folketingets formand må henvise til, at vi just har overstået debatten om privathospitaler endnu en gang.

Og når det gælder »patienten i centrum«, har jeg den korrektion til hr. Jørgen Winther, at det jo er regeringens samlede oplæg – og dermed også Socialdemokratiets, men det er altså regeringens samlede oplæg.

Til fru Lis Noer Holmberg må jeg sige: Jeg tror, vi skal afvente det møde, sundhedsministeren har med amterne på fredag, hvor vi prøver at gå i dybden og se på, hvor alvorlige problemerne er. Hvor omfangsrige er de? Kan vi gennem en bedre planlægning og bedre tilrettelæggelse af arbejdet på hospitalerne løse nogle af de spørgsmål, der knytter sig til orlovsordningerne? Det er jo en del af den opgave, der tages op på fredag.

Med hensyn til de bosniske sygeplejersker må jeg henvise til sundhedsministeren for en nærmere vurdering af det spørgsmål.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg kan sige, at der ikke er taget stilling til, om der kan gives autorisation til bosniske sygeplejersker – eller det kunne være sygeplejersker mange andre steder fra. Det er i givet fald Sundhedsstyrelsen, der skal afgøre det spørgsmål. Det er et rent fagligt spørgsmål.

Derudover vil jeg sige omkring udenlandske sygeplejersker: Det er rigtigt, at der er nogle svenske sygeplejersker, der tillader sig den frihed at sige, at de gerne vil arbejde i Danmark. Til gengæld er der mange, mange flere danske sygeplejersker, der har valgt at arbejde i udlandet. Jeg kan sige, at nettovirkningen helt klart er, at der er flere danske sygeplejersker i udlandet, end der er udenlandske sygeplejersker i arbejde i Danmark.

Og er det ikke sådan – det troede jeg i hvert fald – at partiet Venstre sådan set går ind for, bl.a. gennem EF-samarbejdet og det nordiske samarbejde, at der er fri bevægelighed for ar-

[Sundhedsministeren]

bejdskraften over landegrænserne? Det er sådan set noget, vi har argumenteret for i årevis både i EF-sammenhæng og i nordisk sammenhæng, så det undrer mig, hvis det skulle være et problem, at der er svenske sygeplejersker, der arbejder i Danmark.

Jan Køpke Christensen (FP):

Kan ministeren bekræfte, at der – og jeg håber, at ministeren vil svare på, om han vil tage spørgsmålet med til amterne – hurtigt kan opstå problemer med hensyn til sprogbarrierer?

Jeg mindes en tidligere sag, hvor en dansk statsborger, der er jordemoderuddannet i Tyskland, ikke kunne få autorisation i Danmark, og en af begrundelserne var, at der, hvis det ikke havde været en dansk statsborger, ville have været sprogbarrierer. Nu var det en dansk statsborger, men alligevel kunne den pågældende ikke få autorisation, medmindre den pågældende havde to års erhvervspraktik fra udlandet; hun kunne altså ikke optages herhjemme som jordemoder. Vil man lave de samme regler med hensyn til sygeplejersker?

Og med hensyn til mødet med amterne: Vil man også tage den diskussion op, der har været med hensyn til varsling af orlov til det pågældende personale? Jeg synes, det også er vigtigt at få belyst spørgsmålet om varslingen.

Ellemann-Jensen (V):

Ja, hr. statsminister, jeg må indrømme, at de mange ord fra statsministeren og suppleret af sundhedsministeren har gjort mig lidt forvirret – måske på et lidt højere plan, men dog forvirret – omkring noget, der vel egentlig er et forholdsvist enkelt problem.

Nu forstår jeg på det, der er sagt i besvarelser af dette spørgsmål nummer to, at orlovsordningerne jo altså kan føre til, at ventelister alt andet lige bliver længere. Det gælder vel også de ventelister, som spørgsmål nummer et drejede sig om, nemlig ventelister for hjertepatienter. Derfor vil jeg gerne spørge i nær tilknytning til spørgsmål nummer to, om specielt de ventelister, der gælder hjertepatienter, og som altså nu bliver længere som følge af orlovsordningerne, kan gøres kortere ved, at man benytter privathospitaler.

Jeg siger det ikke for at påstå, at den tidligere regering gjorde det bedre, eller at den nuværende regering gør det dårligere. Spørgsmålet

må være, om det kan gøres endnu bedre, end det gøres i dag. Derfor dette ganske enkle spørgsmål: Kunne man afbøde nogle af virkningerne – som følge af orlovsordningernes indflydelse på ventelisterne – ved at benytte privathospitaler?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg er glad for hr. Ellemann-Jensens sikkert velmente forsøg på at afdramatisere debatten ved at sådan mildne det, som forgænger fra hr. Ellemann-Jensens parti var inde på: at alle problemer er opstået efter den 25. januar sidste år. Det er jeg glad for, og det er jeg taknemmelig over. Det bidrager til en mere nøgtern debat.

Til spørgsmålet om orlovsordningernes betydning for ventetiderne – det er jo tiderne, der er det afgørende – må jeg sige: Det mener jeg ikke vi kan drage nogle faste konklusioner af på nuværende tidspunkt. Jeg mener, vi skal afvente mødet på fredag mellem amterne, amternes sygehusudvalg og sundhedsministeren og den kortlægning, sundhedsministeren har foretaget på det tidspunkt.

Men jeg har også sagt, at hvis der så viser sig at være problemer, som ikke kan løses med en bedre planlægning, en bedre organisering, en bedre tilrettelæggelse af området eller løses ved en uddannelsesindsats, må vi naturligvis sammen få det spørgsmål løst. Det mener jeg man skal forholde sig helt åbent til.

Til spørgsmålet, om hjertepatienters henvisning til privathospitaler kan nedbringe ventetiderne, vil jeg sige til hr. Ellemann-Jensen: Det har vi jo drøftet under det foregående spørgsmål, og svaret er jo det enkle, at det faktisk afhænger af den samlede hjerteoperationskapacitet. Det afhænger ikke af valget mellem private eller offentlige hospitaler; det afhænger af, hvor stor en samlet hjerteoperationskapacitet vi har her til lands.

Og så må jeg i øvrigt henvise til sundhedsministerens besvarelse, hvor han jo også sagde, at der ikke er begrænsninger for amternes anvendelse af privathospitaler her til lands. Ethvert af amterne, der jo har ansvaret for sygehusvæsenet, kan henvise en patient til et af privathospitalerne, hvis man skønner, at der er behov for det, eller det kan bidrage effektivt til en yderligere forøgelse af hjerteoperationsaktiviteten. Det har ethvert amt her i landet kapacitet til og mulighed for.

[Statsministeren]

Problemet forekommer mig at være noget kunstigt. Vi ønsker jo ikke fra statens side at gribe ind i amternes muligheder på dette felt, og det er alene amternes ansvar.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg kan helt bakke det sidste, statsministeren sagde, op.

Jeg forstår simpelt hen ikke, at hr. Ellemann-Jensen kan føle, at dette her skulle være sådan en ekstraordinær debat; tænk, jeg er ude for den en gang om ugen fra hr. Ellemann-Jensens egen partifælle hr. Jørgen Winther. Vi diskuterer det samme stort set en gang om ugen her i Folketinget om disse spørgsmål. Jeg har en fornemmelse af – nu har jeg jo lyttet til det så mange gange, og de, der har lyttet til det her i dag, kan jo også høre, hvad det handler om – at det ikke er patienterne, der snakkes om fra Venstres side. Det eneste, der snakkes om, er, om regeringen vil gå ind og anbefale eller pålægge amterne at bruge private hospitaler eller den ikke vil. Det er det, det drejer sig om; det er ikke noget med patienterne.

Vi siger: Det er amterne, der er driftsansvarlige for sygehusvæsenet; det er også amterne, der henviser patienterne. Jeg tror, hr. Kresten Philipsen, den ny formand for Amtsrådsforeningen og ivrig Venstremand nede i Sønderjyllands Amt, ville betakke sig for, at vi herinde fra Folketinget pålagde ham at benytte de private betalingshospitaler. Det skal hr. Kresten Philipsen nok selv finde ud af. Jeg tror i øvrigt ikke, han benytter dem.

Formanden for sygehusudvalget i Århus Amt er hr. Knud Erik Særkjær – da nu Århus Amt blev nævnt før – og hr. Særkjær skrev en glimrende artikel sidste år forud for amtsrådsvalget, hvor hr. Særkjær netop argumenterede for, at det, det drejer sig om, er at udbygge kapaciteten i det offentlige sundhedsvæsen. Den kunne ikke være skrevet bedre af en socialdemokrat, der beskæftiger sig med sygehusspørgsmål; en virkelig fornuftigt afbalanceret artikel fra Århus Amts sygehusudvalgsformand.

Ærlig talt, skulle vi nu ikke få det her ned på jorden og så holde op med den evindelige snak, der kun drejer sig om, om man kan få nogle ind på privathospital eller man ikke kan få nogle ind på privathospital? Det er det eneste, man snakker om fra Venstres side – patienterne, de er jo lige gyldige.

Så vil jeg i øvrigt sige til det med autorisation af sygeplejersker, at det er jo sådan her i landet, at det er Sundhedsstyrelsen, der afgør, om en udenlandsk uddannet sygeplejerske kan arbejde i Danmark. Sundhedsstyrelsen afgør, om vedkommende har en tilstrækkelig faglig og uddannelsesmæssig baggrund til, at der kan gives en autorisation, og dermed har vi også en sikkerhed for, at det faglige niveau er i orden.

Ellemann-Jensen (V):

Jeg vil gerne takke statsministeren for den meget værdifulde afklaring og præcisering, han kom med. For som statsministeren sagde, så er det jo den tilstedeværende kapacitet, der er afgørende for, hvor lange ventetiderne er – og jeg kan vist godt tillade mig at føje til: og rent logisk dermed også for, hvor lange ventelisterne er; der må jo være en matematisk sammenhæng imellem ventetider og ventelister. Det forstår jeg godt, og det er jeg da meget enig i, det er kun logik.

Så er det, jeg vil spørge statsministeren: Vil det så ikke betyde, at disse ventetider og dermed ventelisterne alt andet lige bliver længere, hvis der er en del af denne kapacitet, man af forskellige grunde ikke ønsker at benytte? Det er jo det, man ser, at der er en del af kapaciteten, man – formentlig af ideologiske grunde – ikke vil anvende; den bliver så anvendt af udenlandske kunder.

Formanden:

Hr. Jan Køpke Christensens taletid er udnyttet fuldt ud.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg kan vist bedst svare hr. Ellemann-Jensen ved at henvise til de svar, der allerede er givet.

Det nytter ikke noget i spørgsmål at indflette: »man af ideologiske grunde ikke vil anvende«. Jeg ved ikke, hvem »man« er. Hvis man mener regeringen, skal man sige det lige ud; hvis man mener amterne, ville det oplære sagen, hvis man sagde det ligeud.

Må jeg endnu en gang sige til hr. Ellemann-Jensen: Det er ikke regeringen, der afgør, om der skal henvises patienter til private hospitaler. Det er amterne, der har ansvaret, og det er amterne og sygehusvæsenet, der afgør den praksis. Sådan er det, og sådan mener regeringen det fortsat skal være.

Jørgen Winther (V):

Sundhedsministeren siger, at undertegnede kun taler om privathospitaler, og at det er ideologi. Det, der er mit udgangspunkt, er jo, at patienterne har en meget lang ventetid, og det, jeg så ved, er, at der er 1.000-1.500 ledige operationspladser på de to privathospitaler, og derfor mener jeg virkelig, at ventetiderne for disse patienter med meget lange ventetider kunne afkortes.

Jeg har lige et sidste spørgsmål til statsministeren i denne runde. Det er: Hvis nu statsministeren ville tænke lidt menneskeligt på patienterne og få ventetiderne ned, ville statsministeren så hellere bruge svenske hospitaler end danske privathospitaler?

I øvrigt kan jeg oplyse, at prisen på en operation på privathospital i Danmark er omkring 70.000 kr. lavere end i det offentlige sygehusvæsen.

Charlotte Antonsen (V):

Jeg forstod på statsministerens svar, at man vil forsøge at løse problemet med de stigende ventelister ved en bedre planlægning og ved diskussioner med Amtsrådsforeningen.

Det, der foreligger fra Amtsrådsforeningen – nemlig fra den tidligere formand for Amtsrådsforeningen, Per Kaalund – er, at man fra Amtsrådsforeningens side har sagt, at dette ikke kan lade sig gøre, for på grund af orlovsordningerne har man et reelt problem.

Derfor vil jeg gerne høre, hvad statsministeren mente, da statsministeren for kort tid siden svarede, at »så må vi sammen få det løst«. Hvordan agter regeringen at løse dette problem?

Jeg er fuldstændig enig med sundhedsministeren i, at det er stærkt kritisabelt, at vi gang på gang er nødt til at tage denne sag op i folketingsalen. Det er urimeligt over for patienterne.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg mærker på hr. Jørgen Winther, at hr. Jørgen Winther nu vil gøre det til et politisk spørgsmål, hvorvidt jeg vil tænke lidt menneskeligt eller ej. Det er jeg naturligvis ked af kan komme over hr. Jørgen Winthers læber, men sådan er det vel. Spørgsmålet har en sådan karakter, at jeg simpelt hen ikke har yderligere kommentarer til det.

Til fru Charlotte Antonsen må jeg sige: Tanken om at se på orlovsordningernes betydning for vore hospitaler lever vi op til ved mødet på fredag mellem sundhedsministeren og amterne, som jeg sagde det. Til den tid har sundhedsministeren – som jeg hører det – en samlet oversigt over operationskapaciteter og sygehusvæsenets samlede situation på en række af de centrale områder, og den danner selvfølgelig grundlag for en drøftelse med amterne om, hvad der er af problemer, som vi sammen kan løse, hvad der kan lægges op til af bedre samarbejdsordninger og -aftaler på hospitalerne mellem faggrupperne, og hvordan de erfaringer, vi har nu, kan indgå i tilrettelæggelsen af vores uddannelseskapacitet og dermed også indgå i de økonomiforhandlinger, vi skal have med kommunerne til sommer, bl.a. for at realisere de målsætninger om patienten i centrum, som regeringen har fremlagt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 949**3) Til statsministeren af:****Jørgen Winther (V):**

»Vil statsministeren forklare, hvad han mener med udtrykket »patienten i centrum – ikke i klemme«, eller er det bare tom snak?«

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Når jeg i fremlæggelsen af regeringens program »Patienten i centrum« har brugt udtrykket »patienten i centrum – ikke i klemme«, skyldes det ønsket om at understrege, at den enkelte patient og borger skal opleve undersøgelse, behandling, pleje og eventuel genoptræning som en sammenhængende og veltilrettelagt indsats.

I januar måned i år udsendte sundhedsministeren et omfattende materiale om samarbejde og planlægning på sundhedsområdet, som netop understreger vigtigheden af det samarbejde, jeg var inde på før. I forbindelse hermed er det vigtigt, at det klart aftales, hvilke myndigheder der skal tage sig af hvilke funktioner i forhold til patienten, ligesom der må aftales klare regler for samarbejdet, således at patienten ikke kommer i klemme mellem to systemer.

Lad mig som et eksempel nævne samarbejdet om udskrivning af patienter. Det er tvin-

[Statsministeren]

gende nødvendigt med et samarbejde for de patienter, som har behov for fortsat pleje eller genoptræning, når de har forladt hospitalet, som et enkelt eksempel på, hvad der skal til, for at patienterne ikke oplever, at man kommer i klemme mellem to instanser, eller at der ikke er en tilstrækkelig smidig opfølgning, når man forlader hospitalet.

Jørgen Winther (V):

Jeg må complimentere statsministeren, for det er virkelig lykkedes statsministeren at gennemføre det, statsministeren siger om, at undersøgelse, behandling og pleje af patienterne skal opleves som en sammenhængende indsats. Jeg kan sige, at hjertepatienterne med 18 måneders ventetid oplever det som en meget lang sammenhængende indsats.

Der er mange patienter, der er i klemme, det gælder både grå stær-, hofte-, knæ- og altså hjertepatienterne. Om disse hjertepatienter ved vi, at mange dør, mens de venter på operation. Debatten er ulige, fordi regeringen ved, hvor mange der døde i 1993, men oppositionen må ikke få at vide, hvor mange der døde.

Samtidig ved de hjertepatienter, der venter på indlæggelse, at der er masser af ledig kapacitet. De opfatter det faktisk på denne måde: Kun de rige og velstillede kan betale selv og få en livreddende operation på privathospital. Er det virkelig den socialdemokratisk ledede regerings politik, at de rige kan blive raske med en operation, og at de fattige skal risikere at dø på en venteliste? Det er jo faktisk det, der i dag er holdningen, for det er kun, hvis man har penge, at man kan få en hurtig hjerteoperation; har man ingen penge, kan man ikke få den. Kan det virkelig være Socialdemokratiets overordnede politik at sørge for, at de rige får det bedre end de fattige?

Jan Køpke Christensen (FP):

Med »Patienten i centrum«, mener regeringen da, at man bl.a. skal arbejde for at få en længere varsling med hensyn til orlov? Jeg fik ikke noget svar fra sundhedsministeren tidligere, og derfor må det også være et spørgsmål her: Er en længere varsling noget af det, som regeringen vil tage op med amterne?

Og med hensyn til orloven: Er det også regeringens opfattelse – med patienten i centrum – at der ikke fremover må være sprogbarrierer mellem sundhedspersonalet og patienterne?

To klare spørgsmål.

Charlotte Antonsen (V):

På baggrund af statsministerens svar vil jeg da gerne spørge, hvorfor regeringen overhovedet har fremlagt dette oplæg »Patienten i centrum«. Jeg forstår ikke på baggrund af de svar, vi har fået tidligere i dag, hvorfor regeringen fremlægger et program på et område, hvor man hele tiden henviser til, at det er amterne, der skal planlægge bedre. Regeringen har jo hidtil afvist, at f.eks. orlovsordningerne, som regeringen har ansvar for, har haft nogen indvirkning på ventetiderne, så hvad er egentlig baggrunden for, at regeringen nu blander sig i forhold til amterne? Er der alligevel noget, regeringen kan gøre på dette område?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Nu er det jo ikke hver dag, jeg oplever hr. Jørgen Winther i fuld funktion, og derfor skal jeg nok lade være med at blive alt for ophidset, når han for fjerde gang stiller det samme spørgsmål, som han har fået svar på.

Men da jeg er et tålmodigt menneske, skal jeg endnu en gang gentage for hr. Jørgen Winther, at spørgsmålet om antallet af døde patienter på ventelister vil blive besvaret af sundhedsministeren om ganske kort tid. Og om spørgsmålet om afdækning af problemerne i sygehusvæsenet og om ventetiderne er der drøftelser mellem amternes sygehusudvalg og sundhedsministeren på fredag.

Nu kan det vist ikke gentages flere gange.

Når jeg får et så ledende – eller vildledende – spørgsmål som, hvorvidt regeringen går ind for, at de rige skal kunne betale sig til behandling og de fattige skal komme bagest, når jeg får et spørgsmål af en så manipulerende karakter, må jeg igen sige rent ud til hr. Jørgen Winther: Det har et niveau, som jeg ikke føler mig forpligtet til at svare på.

Jeg kan derimod oplyse, at regeringen sidste år indgik en aftale med amterne om, at ventetiderne skulle nedbringes til under tre måneder på alle operationstyper inden udgangen af 1995. Det er fortsat regeringens holdning, at denne aftale skal holdes, og det vil blive fulgt op i forbindelse med økonomiaftalerne med amterne her til sommer.

Til hr. Jan Køpke Christensen må jeg sige, at indholdet i det program, regeringen nu har lagt

[Statsministeren]

frem – »Patienten i centrum« – vil danne grundlag for regeringens forhandlinger med kommuner og amter om, hvordan vi for det første kan få nedbragt ventetiderne, for det andet kan bringe patienten mere i centrum, så man oplever, at man som hovedregel bliver behandlet af det samme personale, når man kommer på hospitalet, og for det tredje så man oplever, at modtagefunktionerne, når man forlader hospitalet, er bedre, end de er i dag. Det er det, vi går efter i de forhandlinger, der kommer.

Dermed har jeg også svaret på fru Charlotte Antonsens spørgsmål om, hvorfor vi har fremlagt det program. Det har vi fremlagt, fordi vi gerne vil følge aftalerne fra sidste sommer op, og fordi vi gerne nu vil tage hul på en 4-årig handlingsplan for, hvordan man i praksis, konkret, kan nedbringe ventetiderne, forbedre servicen for patienterne og i det hele skabe endnu bedre forhold for patienterne, når de kommer på hospitalet, og når de forlader hospitalet igen.

Lis Noer Holmberg (V):

Jeg vil godt i forbindelse med hr. Jørgen Winthers spørgsmål til statsministeren med hensyn til de rige og de fattige sige, at det er jo således i dag, at de mennesker, der har råd til det, kan tage til Skørping til – hvad hedder han nu – Søren Piilgaard eller et andet sted, hvor det koster penge at blive opereret, men de, der ikke har råd, er altså afhængige af det offentlige sygehusvæsen, hvor man siger, at alle skal behandles.

Når patienten skal være i centrum – det er jo sådan set det, Venstre altid har sagt, for vi ønsker, at pengene skal følge patienten – så vil jeg gerne spørge statsministeren, om der i det, at man lader pengene følge patienten, ligger, at man så er sikker på, at uanset hvem man er, eller hvad man har, kan man få den behandling, man har brug for?

Jan Køpke Christensen (FP):

Jeg vil gerne takke for statsministeren svar. Jeg forstod svaret på mine to spørgsmål derhen, at regeringen mener med at sætte patienten i centrum, at der bl.a. skal ske en længere varsling med hensyn til orlov, og at der ikke må være sprogbarrierer på de danske sygehuse mellem patienten og behandleren. Det synes jeg er prisværdigt. Tak, hr. statsminister!

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Hvad hr. Jan Køpke Christensen lægger mig i munden, som jeg ikke har kommenteret på, må jo være hr. Jan Køpke Christensens eget ansvar.

Til fru Lis Noer Holmberg vil jeg gerne sige, at svaret, det korrekte svar, på spørgsmålet: »Skal vi lade pengene følge patienten?« vel er: Jamen det kommer der jo ikke en større operationskapacitet ud af. Det kommer der jo ikke flere operationer eller flere sygeplejersker ud af. Vi har den kapacitet, vi har. Vi fordobler den i forhold til 1992 frem til og med 1995, og vi prøver at udvikle den yderligere så hurtigt, vi overhovedet kan gøre det i årene, der kommer, og at styrke samarbejdet mellem vore hospitaler. Det er det, vi skal holde fast i.

Det at lade pengene følge patienten lyder flot, men det svækker jo plangrundlaget for masser af hospitaler. Der kommer som sagt heller ikke flere operationer ud af det; det indtryk må vi jo heller ikke give omverdenen.

Det, vi arbejder for, er det grundlæggende rigtige, at det offentlige hospitalsvæsen er det bedste svar på, at ganske almindelige mennesker kan blive behandlet efter sygdomskriterier og ikke efter, hvor tyk tegnebogen er. Og det er det, vi skal satse på – lad os også holde proportionerne på plads – for hvis vi sammenligner antallet af senge i det offentlige sygehusvæsen, så er der 23.000-25.000 senge i forhold til de private hospitaler, vi har, hvor vi vel maksimum taler om et sted mellem 200 og 300 senge. Også af den grund er det vigtigt at fastholde, at den vej, vi skal gå, det er: bedre uddannelser, flere uddannelser, bedre samarbejde mellem faggrupperne, bedre planlægning og også, må vi se i øjnene, flere ressourcer i løbet af de kommende år som led i den 4-årige handlingsplan, jeg nævnte før.

Charlotte Antonsen (V):

Jeg forstår det stadig væk sådan, at regeringen ikke mener, at regeringen direkte kan løse den opgave, der hedder »Patienten i centrum«. Regeringen afviser alt det, vi foreslår af måder, man kan løse problemet med ventelisterne på.

Det, jeg så vil spørge statsministeren om, er, om dette papir af 23. marts, der hedder »Patienten i centrum«, så er at opfatte som et talepapir til mødet på fredag – altså hvad regeringen agter at tale med Amdsrådsforeningen om

[Charlotte Antonsen]

– og at der altså ikke er tale om en egentlig sundhedspolitik fra regeringens side.

Lis Noer Holmberg (V):

Jeg vil godt følge lidt op på mit sidste spørgsmål til statsministeren. Statsministeren svarer, at det ikke er løsningen, at pengene følger patienten; men det er det, hr. statsminister, for der findes altså kapacitet på nogle af de private hospitaler eller hos de overlæger, som opererer privat, men patienterne har ikke mulighed for at tage imod det tilbud, fordi man ikke har råd til det. Derfor er det relevant at sige: En operation koster så og så meget; værsgo, fru Hansen, så er det dit eget valg, hvor du får den udført. Man giver ikke folk den valgmulighed, og det vil jeg gerne spørge statsministeren om han vil tage med i baglommen, når nu det her fine papir om patienten i centrum skal viderebearbejdes.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg føler, at vi har været grundigt omkring problemerne i dag.

Jeg kan sige til fru Charlotte Antonsen, at det papir, der ligger her, »Patienten i centrum«, ikke er et talepapir. Hvert eneste ord er ment som konkrete ting, der skal forhandles om, og hovedforhandlingen kommer til at foregå i forbindelse med økonomiforhandlingerne med amterne i løbet af relativt kort tid – de forhandlinger, som vi jo har en gang om året – hvor målet er at få patienten ind i et bedre serviceforløb end det, vi kender i dag.

Til den anden spørger må jeg blot tilføje: Man kan have forskellige synspunkter på sagen, men én ting kan man ikke anfægte, og det er, som jeg sagde før, at det ikke er et spørgsmål om, hvorvidt pengene skal følge patienten eller ej, men et spørgsmål om, hvor mange operationer der kan foretages pr. år.

Spørgsmålet om private hospitaler har jeg svaret på én gang: Det er amternes ansvar, og det er sygehusvæsenets ansvar lokalt at henvise eller ikke henvise, og det må fortsat være amternes ansvar. Den mulighed har man fortsat.

Jørgen Winther (V):

Jo, hr. statsminister, hvis pengene følger patienten, så løses mange problemer. Når patienterne vælger et privathospital, så er det også

sådan, at de læger, der er på et privat hospital, har cirka dobbelt så mange operationer som læger i det offentlige sygehusvæsen. Prøv at se på statistikkerne fra privathospitalerne her i Københavnsområdet; her kan man se, hvor mange operationer en læge kan nå sammenlignet med hjertelæger i det offentlige sygehusvæsen. Så hver gang vi får en hjertelæge fra det offentlige sygehusvæsen over i det private, øges kapaciteten til det dobbelte, og det kan være, når statsministeren har erkendt dette, at statsministeren også får en ny holdning til situationen. Vi håber det, og vi lover at fortsætte uge efter uge fremover.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 937

4) Til *statsministeren* af:

Filt Jensen (V):

»Finder statsministeren, at det er i overensstemmelse med regeringsgrundlaget »En ny start«, hvori det hedder: »miljøhensyn skal indgå i alle politiske initiativer«, når skatteministerens lovforslag nr. L 115, der er et både kostbart og miljøbegrundet lovforslag, kun får en halv dags behandling i Miljøministeriet, samt at efterfølgende bemærkninger fra Miljøministeriet tilbageholdes til efter lovens vedtagelse?«

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg finder ikke, at behandlingen af forslagene om bilskrotningspræmie og forhøjelse af benzinafgifterne strider imod regeringsgrundlaget. Alle er vel enige om, at præmien ikke giver os flere biler, og at den bidrager til at give os en bilpark, der består af mere miljøvenlige biler. Andelen af biler, der opfylder dagens miljøkrav, vil stige hurtigere end ellers, og kendskabet til regeringens klare holdning til brændstofafgifterne vil rette nyanskaffelserne over mod mere brændstoføkonomiske biler.

Ifølge Statsministeriets cirkulære nr. 31 af 26. februar 1993 om bemærkninger til lovforslag og andre regeringsforslag bør miljøkonsekvensvurderinger udføres i den udstrækning, de administrative og datamæssige hensyn tillader det, og tilrettelægges på en sådan måde, at hensynet til en smidig lovgivningsproces fortsat varetages.

[Statsministeren]

Så skal jeg blot tilføje, at det er ressortministeriet, der er ansvarlig for at vurdere, om forslaget har væsentlige miljømæssige konsekvenser, og for at udarbejde en miljøkonsekvensvurdering.

Filt Jensen (V):

Der er i første kvartal af 1994 skrottet ca. 50.000 biler. En del af dem har fået skrotningsattesten udstedt af en K2-godkendt virksomhed, dvs. en virksomhed, der ikke har det miljømæssige i orden med hensyn til aftapning af olie, udtagning af batterier og den slags ting fra bilerne. Der findes rundt om i landet mange biler, der er afleveret til skrotning på den måde, og de står i stakke på bare marker. Finder statsministeren, at det er i overensstemmelse med miljøintentionerne i »En ny start«?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Med hensyn til de konkrete tal og den konkrete bearbejdning, skrotning, af bilerne kan jeg ikke knytte nogen kommentarer – det synes jeg det er mere naturligt at miljøministeren gør – men jeg føler mig helt tryk, når jeg ser på befolkningens modtagelse af ordningen.

Som det blev sagt af spørgeren, er bilskrotningsordningen blevet en succes, og det kan man roligt sige, idet der er ganske mange mennesker, der nu skrotter deres gamle biler til fordel for en mere miljøvenlig og nyere model, og det må alt andet lige også være en fordel ud fra et miljømæssigt synspunkt.

Miljøministeren (Svend Auken):

Jeg kan til hr. Filt Jensen sige, at det er klart, at der har været praktiske problemer for tilsynsmyndighederne, dvs. kommunerne, ved at modtage de mange ekstra biler, der er kommet til skrotning, og som statsministeren understregede før, har befolkningens interesse for ordningen jo været ganske betydelig, så der er kommet mange biler frem til skrotning.

Men jeg kan ikke dele hr. Filt Jensens vurdering af, at det arbejde, der er udført med skrotningen, ikke er sket i overensstemmelse med miljølovgivningens regler. Tværtimod er det mit indtryk, at kommunerne har været meget omhyggelige med deres tilsyn med virksomhederne på dette område. Man kan så altid diskutere, om vi kan gøre skrotningen miljømæssigt bedre i fremtiden, og jeg tror, at hr.

Filt Jensen og jeg er enige om – lige så vel som det er påpeget fra branchens side – at det kan gøres bedre i fremtiden. Vi arbejder da også i lyset af de erfaringer, der nu indhøstes, med at finde frem til metoder, som kan sikre en endnu bedre og endnu mere miljømæssigt forsvarlig behandling af bilerne, men jeg må understrege, at som det er oplyst for mig, er den behandling, de har fået i lokalsamfundene, i overensstemmelse med reglerne i miljølovgivningen og under et omhyggeligt tilsyn fra kommunerne.

Erhard Jakobsen (CD):

Statsministeren er jo altid meget loyal, men jeg vil alligevel bede statsministeren om at sige rent ud, at der selvfølgelig har været et pres i regeringen for også at tage andre end miljømæssige hensyn.

Vi gik meget ind for ordningen, og jeg bliver ikke fornærmet, hvis statsministeren siger, at sådan et pres faktisk har fundet sted.

Gade (SF):

Det bliver jeg da heller ikke, for det bekræfter mine værste fordomme om, hvordan det er gået med denne sag, og det vil jeg gerne være med til at få synliggjort. Jeg vil spørge, hvordan det kan være, at statsministeren kan sige, at det alt andet lige må være en fordel miljømæssigt set at have sat denne skrotningsordning i gang.

Jeg tror virkelig, det handler om, at statsministeren slet ikke har sat sig ind i denne sag. Bare tanken om hvordan man håndterer så mange biler i en situation, hvor man ikke er forberedt på det, men oven i købet forberedt på en anden ordning, som ville have ført til en bedre behandling af skrotbiler.

Set i bakspejlet, mener statsministeren så ikke nu, at det var en fejltagelse, at der ikke forelå en rigtig miljøvurdering af dette forslag, dengang det blev vedtaget?

Filt Jensen (V):

Jeg fik ikke noget svar fra statsministeren på spørgsmålet om tilbageholdelse af bemærkninger fra Miljøministeriet.

Mener statsministeren, at skatteministeren kan forklare tilbageholdelsen af omtalte meddelelse fra Miljøministeriet til Skatteministeriet med, at Folketingets medlemmer kunne have orienteret sig ude i byen?

[Filt Jensen]

Der var efterfølgende bemærkninger til lovforslag nr. L 115, som Miljøstyrelsen ikke fandt havde et miljømæssigt grundlag, men det var på det foreliggende grundlag, at loven var blevet fremsat.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Det sidste, spørgeren var inde på, vil jeg henvise til miljøministeren, der vil svare konkret på det, men jeg vil i øvrigt godt over for hr. Gade og hr. Filt Jensen understrege, at vurderingen, som vi nu kan foretage den, er, at bilskrotningspræmien og benzinafgiftsforhøjelsen samlet vil have en positiv virkning på miljøet, men at det ikke under hensyn til en række forhold har været muligt at udarbejde en fuldt udbygget miljøkonsekvensvurdering.

Jeg vil også gerne tilføje, at netop inden for afgiftslovgivningen tror jeg at enhver er opmærksom på, at kravene til smidighed og hurtige beslutninger er store. Langvarige høringsrunder giver uvished og kan derfor få negative – endda overordentlig negative – konsekvenser for de brancher, der berøres.

Det er klart, at der i en sådan proces kan ske fejl, og skatteministeren har da også beklaget, at lovforslagets bemærkninger kan læses som en overfortolkning af målinger, som Danmarks Miljøundersøgelse har foretaget. Det er sagens kerne, og den var med udgangspunkt i en artikel i Ingeniøren hovedhistorien i morgenradioaviserne den dag, Tinget havde tredje behandling af lovforslaget.

Jeg skal understrege, at skatteministeren på denne baggrund uopfordret fandt anledning til samme dag at sende et uddybende notat til Folketingets Skatteudvalg.

I øvrigt kan jeg til det spørgsmål, hr. Erhard Jakobsen stillede til mig, helt bekræfte, at CD har været en meget aktiv part i lovgivningen på dette felt.

Miljøministeren (Svend Auken):

Ligesom hr. Filt Jensen er jeg også et meget utålmodigt menneske, som har svært ved at vente til de punkter på dagsordenen, hvor sagerne skal behandles, men jeg må gøre hr. Filt Jensen opmærksom på – og det være sagt i al venskabelighed – at det spørgsmål, han netop har rettet til statsministeren, er identisk med det spørgsmål, han retter til mig som spørgsmål nr. S 940. Jeg svarede på spørgsmål nr. S

939, for det var stillet konkret, men jeg synes måske, at hvis vi foregriber alle hr. Filt Jensens senere spørgsmål, gør vi os skyldige i noget, som ikke er klogt; men jeg har på forhånd tilgivet hr. Filt Jensen, for han har den utålmodige natur, som jeg genkender fra mig selv.

Formanden:

Jeg er nødt til at bede om, at man markerer, så jeg kan se det. Det kan ikke nytte noget at trykke på knappen, for den kan jeg ikke se heroppe.

Filt Jensen (V):

Det er igen til statsministeren: Når skatteministeren har erkendt, at de miljømæssige begrundelser for lovforslaget var overdrevet, og at skatteministeren var blevet klar over det på grund af et brev, der var kommet fra Miljøministeriet, er det så rimeligt, at skatteministeren tilbageholder et sådant brev, til efter at loven er vedtaget – en uge efter, for det var den 8. december 1993, at brevet blev oversendt til Skatteministeriet. Er det rimeligt, at det først kommer, efter at loven er vedtaget, når der samme dag, som loven blev vedtaget, blev offentliggjort en artikel i Ingeniøren, der røber, at skatteministeren var orienteret om, at Miljøstyrelsen havde en anden holdning til de miljømæssige intentioner, der lå i loven?

Gade (SF):

Statsministeren sagde, at bilskrotningsordningen og benzinafgiftsstigningen samlet ville give miljøfordele. Det er muligt, men det bekræfter jo, og det er jeg sådan set glad for, at regeringen ikke havde en miljøkonsekvent vurdering af skrotningsordningen, og at regeringen heller ikke i dag tør sige, at den er en miljøfordel, og det kan jeg godt forstå at man ikke tør sige, for det er den ikke.

Jeg er glad for, at statsministeren understregede, at det var en fejl, at Folketinget ikke var blevet informeret fyldestgørende. Jeg er gået efter at få den tilkendegivelse fra regeringen, for jeg mener, at Folketinget har krav på at få præciseret, at der blev begået en fejl ved, at Folketinget ikke fik den besked om, at DMU ikke var refereret korrekt.

Formanden:

Jeg er nødt til at erindre om, at en medspør-

[Formanden]

ger skal stille et spørgsmål og ikke kan komme med et politisk indlæg, eller hvad man nu vil kalde det.

Spm. nr. S 938

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg føler mig foranlediget til at korrigere hr. Filt Jensen. Sagen er, at skatteministeren samme dag, som der foregik tredje behandling i Folketinget af lovforslaget, blev opmærksom på forholdene, og på eget initiativ sendte han et uddybende notat til Folketingets Skatteudvalg om spørgsmålet.

Jeg synes, det er vigtigt at få slået fast, at så snart skatteministeren blev opmærksom på sagen, agerede han korrekt.

Filt Jensen (V):

Til statsministeren: Er det ikke også rimeligt at gøre opmærksom på, at skatteministeren allerede den 8. december 1993 fik brevet og i hvert fald har læst det den 13. december? Men det var den 17. december, at der var tredje behandling i Tinget, og det var først den 20. december, at Skatteudvalgets medlemmer fik meddelelsen fra Skatteministeriet. Finder statsministeren, at det er rimeligt?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Datoer og klokkeslæt vedrørende et bestemt lovforslag beklager jeg over for hr. Filt Jensen, at jeg ikke er i stand til at følge i alle detaljer. Jeg kan kun sige, at det, der foreligger oplyst for mig, er, at skatteministeren – hvilket jeg også finder er den rigtige måde at håndtere det på – samme dag, hvor der var tredje behandling, agerede og fandt anledning til at sende Folketingets Skatteudvalg et sådant uddybende notat, som vi var inde på før.

Ellers har jeg ikke kommentarer til spørgsmålet om datoer.

Formanden:

Spørgsmålet er sluttet, for spørgerens tid er brugt, sagt til underretning. Herefter kan ikke flere få lov til at spørge med, siger forretningsordenen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

5) Til *skatteministeren* af:

Filt Jensen (V):

»Er det korrekt, at Miljøstyrelsens ønsker om genbrug og miljøhensyn i lovforslag nr. L 115 (skrotning af over 10 år gamle biler) blev skrottet af Skatteministeriets embedsmænd?«

Skatteministeren (Stavad):

Skatteministeriet har ikke skrottet Miljøstyrelsens ønsker om genbrug og miljøhensyn. Ifølge loven om skrotningspræmiering kan præmien efter lovens tekst kun udbetales, når der foreligger dokumentation for, at bilen er indleveret til ophugning hos en autoophugningsvirksomhed, der drives i overensstemmelse med miljøbeskyttelsesloven og regler udstedt i medfør heraf.

Det er kommunen, der skal sige god for, at den pågældende virksomhed opfylder disse miljømæssige krav. Bestemmelsen i § 7 a kom ind ved et ændringsforslag, som jeg stillede under udvalgsbehandlingen af lovforslaget; formuleringen er udarbejdet af Miljøstyrelsen.

Anvendelige brugte dele fra biler kan repræsentere en betydelig værdi. Ophugningsvirksomhederne har derfor selv været interesserede, at de anvendelige dele bliver genbrugt, og da ejeren af den skrotningsmodne bil naturligvis ikke vil gå glip af præmien, betyder det tilsammen, at ophugningsvirksomhederne har en stærk interesse i, at deres kommune siger god for, at virksomheden opfylder de miljømæssige krav, idet de ellers ville gå glip af indtægterne fra salg af brugte dele og formentlig blive nødt til at lukke.

Skrotningspræmien har på denne måde øget ophugningsvirksomhedernes tilskyndelse til at opfylde miljøkravene og dermed fremskynde den udvikling, der under alle omstændigheder skulle have fundet sted i løbet af 1994.

Filt Jensen (V):

Det er til skatteministeren:

Den 8. december 1993 advarede Miljøstyrelsen mod at bruge miljøhensyn som argument for loven. Miljøministeriets indvending blev først oversendt til Folketingets Skatteudvalg efter vedtagelse af loven den 17. december 1993. Lektor i statsvidenskab Jens P. Christensen udtalte i tv-udsendelsen »45 minutter«, at

[Filt Jensen]

det var urigtige og vildledende oplysninger, der var givet i bemærkningerne til lovforslaget. Finder ministeren ikke, at det er en særdeles uheldig praksis?

Skatteministeren (Stavad):

Selv om spørgsmålet ligger uden for det, der er stillet, vil jeg gerne besvare det.

Det pågældende notat fra Miljøministeriet er ikke oversendt til Skatteministeriet den 8., men den 13. december 1993. Der er ikke i henvendelsen fra Miljøministeriet skrevet noget om, at man ikke kan bruge miljøargumenter. Der er en række bemærkninger om lovforslaget, herunder også nogle bemærkninger i relation til de refererede målinger fra Danmarks Miljøundersøgelser, som vel at mærke slutter med: »Hvorledes de nævnte 10 pct. fordeler sig på forskellige årgange, er ikke belyst. Det kan således ikke udelukkes, at en del er mindre end 10 år gamle.«

Det påstås der heller ikke noget om i bemærkningerne til lovforslaget, og derfor fandt vi ingen umiddelbar grund til at reagere på henvendelsen fra Miljøministeriet.

Da Danmarks Miljøundersøgelser til gengæld præcist lagde afstand til den bemærkning, vi havde i lovforslaget, og som var refereret i Ingeniøren den 17. december 1993 og omtalt i morgenradioavisen samme dag, var der et grundlag at reagere over for Folketinget på, og derfor oversendte jeg den 17. december uddybende kommentarer til Folketingets Skatteudvalg, hvor vi analyserede og gennemgik de bemærkninger, der var i lovforslaget, og de bemærkninger, der var kommet fra Danmarks Miljøundersøgelser. Det er sammenhængen, og derfor mener jeg faktisk, at jeg har forsøgt så hurtigt, som jeg har set nogen grund til det – og man kan selvfølgelig altid diskutere, om vurderingen er rigtig – at reagere over for Folketinget og Folketingets Skatteudvalg.

Formanden:

Jeg vil bede om, at man slår mikrofonen til.

Filt Jensen (V):

Det er til skatteministeren og om det brev, som er dateret den 8. december 1993, hvori Skatteministeriet refererer en undersøgelse af forurening af gamle biler foretaget af Danmarks Miljøundersøgelser, DMU.

Referatet er efter Miljøstyrelsens opfattelse ikke fyldestgørende i det brev, som skatteministeren åbenbart først har set den 13., men ikke fundet anledning til at orientere Skatteudvalget om, før efter at loven blev vedtaget, for Skatteudvalget har først modtaget det den 20. december 1993. Det kan være ganske rigtigt, at det er afsendt den 17., men det er altså først modtaget den 20. december 1993, og efter at loven var vedtaget.

Skatteministeren (Stavad):

Nu er det ikke rigtig noget spørgsmål fra hr. Filt Jensen.

Hr. Filt Jensen refererer én del, jeg refererer en anden del. Hvis hr. Filt Jensen læser bemærkningerne i lovforslaget, vil han se, at der er en kort sætning, der omtaler de pågældende målinger.

Jeg tror ikke, at nogen vil påstå, at det var et fyldestgørende referat af de pågældende målinger, og det lille notat fra Miljøministeriet slutter med den bemærkning, som jeg refererede før, og som jeg gerne vil gentage for hr. Filt Jensen:

»Hvorledes de nævnte 10 pct. fordeler sig på forskellige årgange, er ikke belyst. Det kan således ikke udelukkes, at en del er mindre end 10 år gamle.«

På den baggrund fandt jeg ingen anledning til at reagere, da jeg ikke så nogen klar uoverensstemmelse imellem den henvendelse, vi fik fra Miljøministeriet, og det, der stod i lovforslaget.

Hr. Filt Jensen kan have en anden vurdering, men det er jo et personligt skøn, og jeg tror, at hr. Filt Jensen også vil medgive, at man ikke rigtig kan foretage sig noget, før man selv oplever, at der er et grundlag for det.

Charlotte Antonsen (V):

Jeg forstår, at ministeren først fandt anledning til at reagere og orientere Skatteudvalget, da ministeren i bladet Ingeniøren læste om den pågældende sag. Det, jeg så vil spørge ministeren om, er, om det er almindelig praksis, at Skatteministeriet vurderer på den måde, at det først orienterer Folketingets udvalg, når sagerne bringes frem i pressen.

Skatteministeren (Stavad):

Der er ikke megen sammenhæng mellem de

[Skatteministeren]

formuleringer og – må jeg erkende – den afstandtagen, som Danmarks Miljøundersøgelser i artiklen i Ingeniøren den 17. december 1993 og i morgenradioavisen samme dag kom med, og den henvendelse, vi fik fra Miljøministeriet, og derfor var der også klart to forskellige grundlag. Så snart der efter min vurdering var et grundlag, reagerede jeg, så der samme dag blev oversendt besked til Folketingets Skatteudvalg.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 939

6) Til *miljøministeren* af:

Filt Jensen (V):

»Er der nogen sikkerhed for, at intentionerne i lovforslag nr. L 217 fra 1992-93 om miljø og genbrug (lov nr. 477 af 30. juni 1993) bliver efterlevet på de over 2.000 ophugningsvirksomheder, der i januar 1994 fik tilladelse til at udstede skrotningsattest?«

Miljøministeren (Svend Auken):

Lov nr. 477, som der henvises til fra spørgers side, giver som bekendt mulighed for, at jeg kan fastsætte regler om tilbagetagningspligt for materialer, produkter eller varer og hermed fremme genanvendelsen eller reducere miljøbelastningen yderligere i forbindelse med affaldssorteringen.

Ifølge skrotningsloven er forudsætningen for udbetalingen af skrotningspræmien, at køretøjet er indleveret til ophugning hos en autoophugningsvirksomhed, der drives i overensstemmelse med lov om miljøbeskyttelse. Tilsynsmyndigheden har i hvert enkelt tilfælde vurderet, om virksomheden, der udsteder skrotningsattester, opfylder dette krav.

Skrotningen foregår således miljømæssigt forsvarligt i forhold til de eksisterende krav til autoophugningsvirksomheder. Det har ikke været formålet med den midlertidige skrotningslov at sikre en mere miljøvenlig skrotning af biler, end der hidtil har været gældende praksis ifølge miljøbeskyttelsesloven.

Jeg deler hr. Filt Jensens interesse for at fremme mere miljøvenlige skrotningsmetoder for biler. Jeg er derfor også glad for at kunne oplyse, at vi i handlingsplanen for affald og genanvendelse 1993-97 har udpeget biler og

bildele som et af de områder, hvor der skal søges gennemført en tilbagetagningsaftale. Miljøstyrelsen har orienteret mig om, at autobranschens organisationer positivt har tilkendegivet, at man er indstillet på at indgå en tilbagetagningsaftale for biler og bildele, og det vil betyde, at skrotningen af biler i fremtiden vil ske mere miljøvenligt.

Filt Jensen (V):

Mener miljøministeren ikke, at når man pludselig skal til at tage 2-3 gange så mange biler til skrotning som hidtil, kan der opstå et miljøproblem, og finder miljøministeren ikke, at det er et enormt ekstra ressourceforbrug, man her har sat i scene?

Ved et normalt ophugningstempo udtages gode reservedele fra de skrottede biler til genbrug i biler, der er i en lidt bedre stand, og det betragtes samfundsøkonomisk, ressourcemæssigt og beskæftigelsesmæssigt som værende en god ordning, men når man pludselig får så store mængder af biler ind til skrotning, får vi et ressourcespild.

Er det ikke også miljøministerens opfattelse?

Gade (SF):

Jeg ved snart ikke, hvad jeg skal sige til miljøministeren, der sagde, at vi i fremtiden vil få en mere miljøvenlig skrotningsordning. Man kan selvfølgelig glæde sig lidt over, at vi får det engang i fremtiden.

Jeg vil spørge, om miljøministeren vil bekræfte, at der lå forslag på miljøministerens bord, så vi i dag kunne have haft en miljøvenlig skrotningsordning, men den kunne ikke sættes i værk, fordi vi skulle have denne pukkel afviklet.

Jeg vil også spørge, om ministeren mener, at det er miljømæssigt rimeligt at tillade firmaer, der ikke er genbrugsorienterede, at foretage denne skrotning. Et af miljøproblemerne er jo, at de firmaer, som virkelig er genbrugsorienterede og bruger alle delene igen, ikke er ene om det, fordi en lang række andre firmaer er gået ind på området.

Miljøministeren (Svend Auken):

Jeg synes, det ville være forkert at bestride, at der er tale om en merbelastning af både branchen og det miljømæssige tilsyn, der skal

[Miljøministeren]

foregå derude. Det nævnte jeg vist også i et tidligere svar til hr. Filt Jensen. Der består naturligvis altid en risiko for, at tingene ikke foregår helt så ideelt, som man kunne ønske sig, når der er en meget betydelig ophobning af skrottede køretøjer. Det er imidlertid vores indtryk, at trods disse vanskeligheder og denne merbelastning har man håndteret problemerne forsvarligt og i overensstemmelse med de eksisterende regler.

Til hr. Gade vil jeg sige, at det er klart, at der var det problem knyttet til denne lovgivning, at kommunerne netop ved udgangen af 1993 havde modtaget alle ansøgningerne om miljøgodkendelse af de eksisterende autoophugningsvirksomheder, som de stod for at skulle gennemføre behandlingen af i begyndelsen af 1994; da prioriterede de i øvrigt i overensstemmelse med råd fra vores side.

Det er imidlertid sådan, at det var bedre at klare den akutte, havde jeg nær sagt, pukkelt sager i forbindelse med denne lov, ikke med henblik på ikke at behandle ansøgningerne om miljøgodkendelse af autoophugningsvirksomheder, men for at tage det i næste omgang.

Man skal ikke glemme, at denne ordning med skrotningspræmie er en midlertidig ordning, og det vil sige, at miljøgodkendelsen vil komme, om end der er sket en forsinkelse af behandlingen.

Så tror jeg, at hr. Gade er for pessimistisk, når han taler om ordningen i fremtiden. Jeg føler faktisk, at der her er meget gode muligheder for forbedringer og et positivt samarbejde mellem kommuner, branchen og de centrale miljømyndigheder.

Gade (SF):

Jeg vil gerne citere, at miljøministeren sagde, at der var en risiko for, at det ikke foregår helt ideelt, og det er mildt sagt, at det ikke foregår så ideelt, som det burde.

Jeg vil spørge, om miljøministeren ikke mener, at det eneste rigtige miljømæssigt set ville være nu at få K2-virksomheder og små autoophugningsvirksomheder ud af muligheden for at få en skrotningsattest. Så har vi det tilbage til de virksomheder, der hedder K5-virksomheder – undtagen de små autoophugningsvirksomheder – og så ved vi, at tingene bliver gjort ordentligt.

Jeg vil spørge miljøministeren, om han ikke seriøst vil overveje at få orden i den nuværende situation, sådan at vi ikke skal blive ved med at have en situation, hvor der faktisk i ret stor udstrækning er en risiko for, at det ikke går helt, som det burde.

Miljøministeren (Svend Auken):

Som jeg sagde det før, er det Miljøstyrelsens samlede vurdering, at der som helhed er tale om en forsvarlig behandling, og at det, der er sket ude i lokalsamfundene, er i overensstemmelse med det, Folketinget vedtog den 17. december sidste år, nemlig at det ikke skal foregå miljømæssigt ideelt, men at det skal foregå i overensstemmelse med miljølovgivningens regler. Det skal altså foregå i overensstemmelse med de gældende regler, og det mener jeg også at det gør.

Jeg har set det som min opgave at forvalte og administrere den lov, der er vedtaget af Folketinget, og som jo uanset de konkrete vanskeligheder, den har givet anledning til, som jeg nævnte før, er blevet modtaget overordentlig positivt af befolkningen. Der har jo mildest talt været tale om en meget stor interesse fra befolkningens side.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 940

7) Til *miljøministeren* af:

Filt Jensen (V):

»Finder ministeren det rimeligt, at skatteministeren tilbageholder oplysninger fra Miljøstyrelsen om ældre bilers forurening, til efter at loven om præmieret bilskrotning er vedtaget?«

Miljøministeren (Svend Auken):

Vi har jo været inde på dette spørgsmål nogle gange undervejs i rækken af hr. Filt Jensens spørgsmål, men jeg skal svare på det ganske kort.

Jeg går ud fra, at de oplysninger, som der refereres til i spørgsmålet, er Miljøstyrelsens bemærkninger af 8. december 1993 til skatteministerens lovforslag om en skrotningspræmie for biler, som er fremsendt af Miljøministeriets departement den 13. december 1993.

Som jeg har forstået sagen, og som skatteministeren jo også netop har understreget det

[Miljøministeren]

over for Folketinget, vurderede Skatteministeriet, at Miljøstyrelsens bemærkninger vedrørende ældre bilers forurening var en præcisering af lovforslagets bemærkninger og som sådan var dækket af formuleringerne i bemærkningerne.

Jeg skal endvidere henlede spørgerens opmærksomhed på, at skatteministeren selv, den dag der var tredje behandling af lovforslaget i Folketinget, sendte et uddybende notat til Folketingets Skatteudvalg om denne problemstilling. Endelig kan jeg henvise spørgeren til det svar, jeg har givet på spørgsmål nr. S 415 stillet af hr. Jes Lunde, og som omhandler det samme spørgsmål, som her er rejst.

Jeg mener ikke, at der har været tilbageholdt oplysninger for Folketinget i denne sag.

Filt Jensen (V):

Finder miljøministeren ikke, at det er uheldigt, at Miljøministeriet ikke bliver rådspurgt, når et lovforslag fremsættes på baggrund af miljøhensyn og med henvisning til DMU-undersøgelser? Det er vel at mærke undersøgelser, som efter DMU's udtalelser ikke er bevis for, at ældre biler forurener mest.

Miljøministeren (Svend Auken):

Jeg kan kun sige, at vi er ved at indføre en ordening med hensyn til miljøkonsekvensvurderinger i denne regerings tid, hvor det er op til den enkelte styrelse og det enkelte ministerium at foretage miljøkonsekvensvurderinger – sådan at ikke alt skal forelægges Miljøministeriet, men at Miljøministeriet og Miljøministeriets institutioner står til rådighed med henblik på at vejlede, hjælpe og samarbejde, hvis man ønsker det.

Om der i denne sag kunne have været gennemført et endnu bedre samarbejde, inden lovforslaget blev fremsat, skal jeg lade være usagt, men det er jo ikke helt ualmindeligt, at det, når man skal køre nye administrative rutiner ind, tager et stykke tid, før man har fundet den ideelle form. Det, jeg lægger vægt på, er, at de misforståelser, der har været under sagens behandling, efterfølgende er blevet rettet, og at Folketinget er blevet fuldt informeret.

Gade (SF):

Jeg har forstået, at miljøministeren siger, at der var en misforståelse i forhold til den måde,

Folketinget blev informeret på. Det fremgår af svaret til hr. Jes Lunde. Jeg forstod også på statsministeren, at regeringen nu vedgår, at der også er begået fejl i forhold til Folketinget i den her proces.

Jeg vil spørge, om miljøministeren også kan bekræfte, at Folketinget burde have fået den besked på det tidspunkt, hvor det var muligt for Folketinget at få den, altså på det tidspunkt, hvor den lå på ministerens bord, når der var det problem, at DMU sagde, at det var deres opfattelse, at oplysningerne ikke var fyldestgørende.

Miljøministeren (Svend Auken):

Som hr. Gade har hørt det under den lange meningsudveksling, vi har haft her i dag, har både statsministeren og skatteministeren svaret meget udførligt på det spørgsmål, han rejser til mig. Jeg har ikke yderligere at føje til de svar, der allerede er givet på det spørgsmål.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 934**8) Til arbejdsministeren af:****Helge Sander (V):**

»Hvorledes vil ministeren sikre, at arbejdsformidlingen får udarbejdet individuelle handlingsplaner til alle ledige, når der ifølge Politiken kun er udarbejdet planer for 2 pct. af de ledige?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge Politiken den 19. marts 1994 har indtil nu kun 2 pct. af de ledige fået udarbejdet den lovpligtige handlingsplan, mens resten af de ledige (190.000) stadig står uden en sådan plan. Bladet gør opmærksom på, at AF-kontorerne nu kun har 9 måneder til at udarbejde de resterende planer.

De nye regler virker i sig selv blokerende for bestræbelserne for at skaffe de ledige et relevant tilbud, f.eks. om uddannelse, fordi tilbudet skal afvente udarbejdelsen af en individuel handlingsplan for hver enkelt.

Men dertil kommer, at hvis den jobbeskrivelse for den enkelte ledige, der indgår i handlingsplanen, er meget speciel, måske også meget ambitiøs, kan man risikere, at den ledige

[Helge Sander]

alene af den grund ikke får tilbudt et andet job, som den ledige kan bestride.

Helge Sander (V):

Da arbejdsministeren allerede i går i Morgenavisen Jyllands-Posten og i radioavisen har offentliggjort sit svar, vil jeg selvfølgelig gerne takke for det svar, som jeg kunne få oplyst i disse medier.

Men jeg må tilstå, at jeg er temmelig overrasket over, at ministeren tilsidesætter lovens bestemmelser om den individuelle handlingsplan, og i lyset deraf vil jeg hellere konkretisere dagens spørgsmål i retning af, om ministeren har planer om at ændre lovgivningen, således at ministeren nu handler inden for rammerne af gældende lovgivning, jf. det, der blev offentliggjort i går i Morgenavisen Jyllands-Posten og i radioavisen.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det fremgår af spørgerens begrundelse, at han baserer spørgsmålet på oplysninger fra den 19. marts, som i sagens natur kun kan basere sig på to måneder af reformens levetid. Jeg er enig i, at antallet af udarbejdede handlingsplaner for de første to måneder har været meget lavt, men jeg kan samtidig oplyse, at tallene for marts måned – dem går jeg ud fra at hr. Helge Sander må være interesseret i – viser, at situationen er blevet klart bedre. I marts måned er der således blevet udarbejdet lige så mange handlingsplaner som i januar og februar måned tilsammen, og alene i ugen før påske blev der udarbejdet næsten 2.300 handlingsplaner.

Selv om udviklingen går i den rigtige retning, er det imidlertid min og regeringens opfattelse, at der er behov for en yderligere indsats, både af hensyn til de ledige og af hensyn til de arbejdsgivere, som beskæftiger ledige. Jeg vil derfor tage initiativ til en justering af arbejdet med handlingsplanerne. Denne justering går ikke i retning af at afskaffe handlingsplanerne, men i retning af at præcisere, hvad indholdet af en handlingsplan med rimelighed kan være.

Der er altså ikke tale om, at jeg tilsidesætter lovens bestemmelser om, at den enkelte ledige har ret til at få udarbejdet en handlingsplan. I de overvejelser, jeg gør mig, indgår bl.a. muligheden for, at ledige, der ønsker at modtage et

helt konkret tilbud om jobtræning eller uddannelse, umiddelbart kan få udarbejdet en handlingsplan, som efterfølgende kan justeres og blive til en lidt mere langsigtet handlingsplan. En handlingsplan er jo ikke en statisk størrelse, men noget, som hele tiden kan være under forandring, afhængigt af hvad den ledige måtte have af ønsker, og afhængigt af hvad der er af muligheder både uddannelsesmæssigt og jobmæssigt i den enkelte region.

Helge Sander (V):

Selv de nye tal er jo ikke imponerende tal, hvilket arbejdsministeren også giver udtryk for. Fakta er jo, at man står over for et uløseligt problem, fordi man har fået lavet en lovgivning, hvor man simpelt hen ikke har mulighed for at realisere afsnittene om den individuelle handlingsplan.

Derfor vil jeg gerne konkret spørge ministeren, om ministeren føler, at det, som ministeren sagde i går i radioavisen og i Morgenavisen Jyllands-Posten, ligger inden for lovens rammer, for svaret var så indpakket, at det i hvert fald var vanskeligt for mig at høre, hvad ministeren agter at gøre.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg føler, at det ligger klart uden for lovens § 29, stk. 2, hvor der står, at en individuel handlingsplan skal udarbejdes eller revideres, forud for at der kan afgives et arbejdstilbud.

Derfor vil jeg spørge, om ministeren er enig i, at det, som ministeren gav udtryk for i går i Morgenavisen Jyllands-Posten og i radioavisen, klart går ud over lovens rammer.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil gerne gentage, at det, jeg taler om, er administrative procedurer, som naturligvis klart ligger inden for lovens rammer. Jeg er ikke enig i betragtningen om, at vi står med et uløseligt problem. Vi står med en omlægning af arbejdsmarkedsreformen, af arbejdsmarkedspolitikken, som er større end nogen sinde før, og derfor er det ikke overraskende, at der er nogle indkøringsfaser, der først skal afvikles. Det er også baggrunden for, at vi har lavet en overgangsbekendtgørelse, som dækker fem måneder, og først når de fem måneder er gået, vil handlingsplanarbejdet fungere hundrede procent med hensyn til indplacering af de ledige osv. osv. Så det kommer ikke bag på mig

[Arbejdsministeren]

som arbejdsminister, at de første to måneders tal er forholdsvis lave. Det, jeg glæder mig over for de to første måneder, er, at der er et stigende antal virksomheder, som melder ind til Arbejdsformidlingen, at de gerne vil ansætte ledige. Det synes jeg er værd at glæde sig over, og det håber jeg også Venstres arbejdsmarkedspolitiske ordfører kan glæde sig over.

Alle ledige skal have udarbejdet en handlingsplan, hvis de ønsker det. Som sagt er handlingsplanen ikke en forpligtelse, men en rettighed. Hvis alle ledige ønsker en handlingsplan og de har tre måneders ledighed bag sig inden for en 5-måneders-periode, så skal de naturligvis have udarbejdet en handlingsplan, men som jeg prøvede at antyde før, så kan en handlingsplan være af større eller mindre omfang. En handlingsplan kan godt gå ud på, at man i det næste halve år skal være i et jobtræningsforløb og efterfølgende skal i gang med en uddannelse, og den kan også godt revideres undervejs.

Helge Sander (V):

Venstre glæder sig over alle, der kommer i beskæftigelse. Venstre glæder sig over, hvis tingene fungerer. Men det er påfaldende, at arbejdsministeren nu giver udtryk for, at arbejdsministeren ikke er overrasket over det kaos, der er opstået, for jeg har gjort mig den ulejlighed at gennemlæse spørgsmålene og svarene ved udvalgsbehandlingen af lovforslaget, og dér skal jeg sandelig love for, at det ikke skorter på udtalelser om, hvad der skal ske, og hvad der kræves, forud for at den ledige kan komme i beskæftigelse.

Det er jo ikke helt korrekt, når arbejdsministeren her siger, at det er en individuel frihed for den ledige. Jeg har allerede citeret fra § 29, jeg kan også citere § 11, og jeg kan citere fra bekendtgørelsen, hvor ministeren alle steder siger to ting, nemlig at dels skal man have en individuel handlingsplan, og dels kan man ikke få de her omtalte arbejdstilbud, uden at man har en handlingsplan.

Jeg må sige til arbejdsministeren: Det, hele sagen drejede sig om i går, var, hvorvidt kommunerne kunne få de ledige i arbejde. Det kan kommunerne ikke, fordi de ledige ikke har fået en individuel handlingsplan, hvilket betyder, at de ikke kan komme i gang efter de regler, som arbejdsministeren selv har fastslået både i

loven, i spørgsmål og svar og i bekendtgørelsen.

Derfor vil jeg gerne understrege, at ministeren her har sagt, at ministeren mener, at hun kan løse dette problem rent administrativt. Det vil jeg gerne have bekræftet endnu en gang, for så synes jeg, vi går nogle spændende uger i møde.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil gerne gentage endnu en gang, at man skal have udarbejdet en handlingsplan forud for et jobtræningsforløb. Det skal man stadig væk have. Det er der overhovedet ikke nogen som helst ændringer i, og det kommer der heller ikke, medmindre der sker en lovændring, og en sådan agter vi ikke at foretage på dette punkt. Så hr. Helge Sander kan være helt rolig for, at jeg naturligvis administrerer inden for lovens rammer.

Jeg er slet ikke enig i, at der skulle have udviklet sig kaos. Tingene tager tid, og vi har forudset, at det ville give nogle større administrative byrder den første tid, og det er det, der er baggrunden for, at vi har en overgangs bekendtgørelse, som meget nøje fortæller, hvordan tingene skal foregå ude i arbejdsmarkedsrådene, hvordan tingene skal foregå i arbejdsløshedskasserne, og hvordan tingene skal foregå i Arbejdsformidlingen, og der er ikke nogen grund til at nære bekymring for, at tingene ikke kommer til at fungere, når den 5-måneders-overgangsperiode, som er udstukket, er afsluttet.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg vil godt spørge ministeren – da jeg jo ikke må spørge hr. Helge Sander – om ikke ministeren finder det påfaldende, så optaget Venstre er af, at kommunerne skal få flest muligt i løntilskudsjob. For sandheden bag hele den historie, der verserer, er vel, at der ikke er tale om, at man ikke kan få ganske almindelige ledige ansat på overenskomstmæssige vilkår her og nu. Problemet er, at man absolut vil have dem med løntilskud og derfor er nødt til at vente, til disse mennesker med løntilskudsordninger har fået lavet deres handlingsplaner. Er det ikke korrekt? Og undrer ministeren sig ikke lige så meget som jeg over, at en Venstre-mand er så optaget af tilskudsjob?

Charlotte Antonsen (V):

Jeg vil gerne i tilslutning til ministerens svar spørge, om det ikke er ministerens opfattelse, at loven skal holdes. Når ministeren nu konstaterer, at der skal være overgangsordninger og det ene og det andet, vil ministeren så ikke indrømme, at det var en fejl, da flertalsregeringen jappede denne lov igennem, når det så i virkelighedens verden viser sig, at loven ikke kan holdes? For der står jo i loven, at der *skal* udarbejdes handlingsplaner.

Helge Sander (V):

Venstre er meget optaget af, at så mange som muligt kommer i beskæftigelse; Venstre er meget optaget af, at tingene fungerer. Det, der finder sted i øjeblikket, er en total afklædning af den arbejdsmarkedsreform, som regeringen på nogle ganske få uger fik igennem med ét mandats flertal her i Tinget i juni måned.

Der er måske nogle af Tingets medlemmer, der med ministeren kan undre sig over, at vi falder over lige netop dette her, men det er kun en af mange ting, vi nu har blotlagt de seneste uger. Jeg må sige, at jeg er meget, meget overrasket over, at vi har en arbejdsminister – uanset om man kan lide denne del af det eller ej – som legaliserer, at kun 3-4 pct. eller måske 5, når vi kommer et par uger længere hen, har fået en handlingsplan, som er nødvendig for, at man kan gå ind i forskellige job, som det nu engang er indrettet af denne regering. Så det kan ikke hjælpe, at man begynder at tage enkeltelementer ud og spørge, hvorfor Venstre nu går ind for det, og hvorfor Venstre går ind for at fremme disse forskellige tilskudsordninger.

Det sidste, arbejdsministeren sagde, som var det modsatte af det første, nemlig at nu kunne det klares med en bekendtgørelse, er en konstatering af, at det, der stod i Jyllands-Posten i går, ikke er sandt; dér sagde ministeren nemlig, at også selv om det går ud over arbejdsmarkedsreformens regler om de såkaldte handlingsplaner, skal Arbejdsformidlingen bare gå i gang med de andre opgaver.

Jeg er meget overrasket over, at arbejdsministeren kan tillade sig at tro, at man kan klare det administrativt, og at man, som det fremgår af Jyllands-Posten, kan negligere gældende lovgivning.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil først sige til fru Lilli Gyldenkilde: Jo, jeg undrer mig også over, at Venstres arbejdsmarkedspolitiske ordfører er så optaget af at forsikre, at så mange mennesker kan komme i beskæftigelse med tilskud. Jeg har nemlig forstået, at Venstre er imod tilskudssamfundet, så derfor er der selvfølgelig noget forundrende ved den ihærdighed, hvormed hr. Helge Sander kaster sig ud i denne diskussion.

Så vil jeg også godt sige, at baggrunden for kommunernes problemer jo er, at de ikke kan få personer med tilskud hurtigt nok. Kommunerne og private virksomheder plejer at henvende sig fuldstændig bevidstløst til Arbejdsformidlingen for at få 10 eller 20 personer ud, blot fordi de har tilskud, og så ryger de pågældende ud igen. Det er det system, vi har gjort op med. Vi har faktisk sagt, at vi skal tage hensyn til de lediges forudsætninger, og at der skal være noget perspektiv i det, vi gør for de ledige. Det er baggrunden for og filosofien i hele arbejdsmarkedsreformen, og vi administrerer i overensstemmelse med den.

Fru Charlotte Antonsen har ikke helt forstået, hvad det var, jeg sagde. Jeg sagde – og nu siger jeg det måske lidt mere tydeligt – at allerede i forbindelse med lovens vedtagelse så vi, at dette her var en stor opgave. Vi skulle ændre et stift, centralt og bureaukratisk system til et fleksibelt, regionalt system, men det ville vi ikke kunne gøre fra den 31. december til den 1. januar, og for at undgå kødannelser og få fornuft i arbejdet lavede vi allerede dengang en overgangsbekendtgørelse. Det var ikke, fordi vi mente, at der ville blive kaos eller sådan noget, men det var rent administrativt mest ansvarligt at gøre det på den facon, for man kan eksempelvis ikke indplacere 750.000 ledige fra den 31. december 1993 til den 1. januar 1994. Det siger sig selv.

Til spørgsmålet om handlingsplaner vil jeg igen slå fast, at handlingsplaner er en retting; man *kan* få udarbejdet en handlingsplan. Hvis man derimod er i den målgruppe, der efter arbejdsmarkedsrådenes bestemmelse skal gøres en særlig tidlig forebyggende indsats for, *skal* man have en handlingsplan, og sådan er det fortsat. Der er alene tale om, hvordan karakteren af handlingsplanen er, og at man allerede fra starten skal diskutere, om handlingsplanen skal have et perspektiv på måske 3, 4,

[Arbejdsministeren]

eller 5 år. Man kan også sige, at vi umiddelbart udarbejder en handlingsplan, som passer til det jobtræningsforløb, som er til rådighed – i hvert fald efter de meldinger, som kommunerne har givet.

Charlotte Antonsen (V):

Ministeren sagde i sit svar, at man i forbindelse med lovens vedtagelse havde lavet en overgangsperiode rent administrativt. Mener ministeren også, det vil være i overensstemmelse med loven, at man nu laver en anden administration, eller mener ministeren, at lovens ord om, at en handlingsplan skal udarbejdes, stadig er gældende, som ministeren også nævnte til slut i sit svar? Når Venstre er interesseret i denne sag, er det jo bl.a., fordi Venstre går ind for at overholde landets love og dermed også for, at vi her i huset udarbejder love, der kan overholdes.

Helge Sander (V):

Det sidste vil også jeg gerne understrege i relation til de indlæg, der i øvrigt har været. Vi er temmelig optaget af, at lovene overholdes, og at man får dem strikket sammen på en sådan måde, at de fungerer.

Op derfor må jeg gentage over for arbejdsministeren: Det kan ikke være rigtigt både det, der står i Jyllands-Posten, og det, som arbejdsministeren siger her i dag. Der er mindst 170.000, der har et retskrav på at få en handlingsplan, og så er det da lidt mærkværdigt, at der kun er 5.000, der har fået det til dato. Uanset at der er tale om, at der er forskellige muligheder, er det sådan, at hvis de skal ind i det system, der nu engang er lavet, skal de have en sådan handlingsplan, og det må da være rimelig let at forstå, at det er en helt umulig opgave.

Op derfor må jeg konstatere, at ministeren altså mener, at hun kan foretage denne ændring uden at gå i folketingssalen. Det betyder, at vi må gøre vore overvejelser, for som jeg har citeret flere gange, står der helt klart i loven, at der skal sådan en handlingsplan til; og det kan ikke lade sig gøre sammenholdt med det, ministeren sagde i går. Derfor er mit afsluttende spørgsmål, om ministeren dog ikke kunne formulere helt klart, hvad der skal ske i de kommende dage. Hvad vil man f.eks. gøre over for Arbejdsformidlingen? Jeg tror, man her vil være rimelig forvirret, hvis det er således, at man

har hørt ministerens 2-3 versioner af situationen, som de er kommet til udtryk under spørgetiden.

Risgaard Knudsen (S):

Når Venstres arbejdsmarkedsordfører, hr. Helge Sander, begynder at konkludere, må det være konklusioner, der står for hr. Helge Sanders egen regning. Det kan ikke være konklusioner, der har deres baggrund i gældende lovtekst.

Det forekommer mig, at hr. Helge Sander ikke kan læse lovteksten, og derfor vil jeg gerne spørge arbejdsministeren: Den procedure, som arbejdsministeren her har gjort rede for, er det ikke en procedure, der i et og alt er lovhjælp for i den gældende lovgivning? Kan det spørgsmål besvares med et ja, falder hr. Helge Sanders konklusioner til jorden med et brag.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det kan besvares med et ja, og dermed er hr. Helge Sanders konklusion faldet til jorden med et brag.

Vi har jo en lovgivning, som på forskellige områder giver bemyndigelse til, hvordan tingene skal udføres, og det burde ikke være ukendt for det tidligere regeringsparti Venstre. En hvilken som helst minister har både bemyndigelse og forpligtelse til at kunne administrere, og det er den bemyndigelse, jeg har gjort brug af. Ellers ville det hele ikke kunne fungere: Skattelovgivningen, sociallovgivningen, intet ville kunne fungere, medmindre der er nogle administrative forskrifter.

Disse forskrifter er sendt ud inden den 1. januar, og det er de forskrifter, som bliver fulgt. Det er forskrifter, som fuldt ud lever op til landets love – i dette tilfælde arbejdsmarkedsreformlovene – så der er altså ikke tale om, at vi på nogen måde hverken vrider eller vender lovgivningen.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg kan sige, at det regelsæt, der følges her under spørgetiden, bestemmer, at når hovedspørgeren har opbrugt sin taletid, anses spørgsmålet normalt som værende afsluttet. Det regelsæt har jeg også tænkt mig at følge i dag, og dermed må jeg erklære dette spørgsmål for afsluttet.

[Første næstformand]

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 936

9) Til *industri- og samordningsministeren* af:
Svend Heiselberg (V):

»Finder ministeren, at Søfartsstyrelsens administrative forskrift vedrørende værnemidler (arbejdstøj m.v.) på fiskerfartøjer i medfør af direktiv 89/656/EØF er en rimelig foranstaltning over for fiskerierhvervet, at den meget detaljerede og vidtgående forskrift kan begrundes med direktivets tekst, og at forskriften i øvrigt er egnet til at fremme forståelsen i erhvervet for nødvendigheden af EF-direktiver og for vor deltagelse i EU-samarbejdet?«

Skriftlig begrundelse

Den eksisterende nødsituation i det danske fiskerierhverv har utvivlsomt vanskeliggjort samarbejdet mellem fiskerorganisationerne og centraladministrationen. Alligevel finder jeg det utilstedeligt, at Søfartsstyrelsen i medfør af ovennævnte direktiv helt diktatorisk har pålagt fiskerfartøjer anskaffelse af visse arbejds giverfinansierede personlige værnemidler (arbejdstøj m.v.).

Ligesom det gælder ministerens forskrifter for nitratgrænser i privat brøndvand, går danske myndigheder i den nævnte forskrift videre end en række andre EU-lande, der har andre, langt mindre vidtgående regler.

Gennem sådanne forskrifter kan regeringen risikere i vide befolkningskredse at modarbejde forståelsen for nødvendigheden af EF-direktiver og i det hele taget for dansk deltagelse i EU-samarbejdet. Det svarer imidlertid ikke til de EU-holdninger, som ministeren tidligere har givet udtryk for, hvorfor jeg håber, at ministeren er villig til at korrigere Søfartsstyrelsens forskrift.

Svend Heiselberg (V):

Når ministeren bruger et EF-direktiv som udgangspunkt for at bestemme, at en fiskers gennemsnitlige forbrug om året af personlige værnemidler skal være 2 par gummistøvler, 150 par arbejdshandsker, 2 sæt regntøj samt termotøj osv., er det min opfattelse, at direktivet ikke præciserer, hvilke værnemidler en fisker skal bruge om bord på et fiskerfartøj, men

at bestemmelsen alene er fastsat af Søfartsstyrelsen med ministerens accept. Er det ikke en rigtig opfattelse? Er ministeren ikke klar over, at både gummistøvler, arbejdshandsker, regntøj osv. er almindeligt arbejdstøj for en fisker? Hvorfor ikke blot skrive, at der på ethvert fiskerfartøj skal være de nødvendige værnemidler?

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg mener faktisk, at med den opfølgning af direktivet og ikke mindst med den liste, som følger direktivet som bilag og fortæller, hvad det egentlig drejer sig om, har Søfartsstyrelsen fundet et passende udtryk for, hvad der er indholdet i dette direktiv.

Det er da rigtigt, at der ikke står noget om gummistøvler og sydveste i selve direktivet; men der står faktisk nævnt flere af de ting, hr. Svend Heiselberg har nævnt her, i bilaget til direktivet. Derfor har de, der har lavet dette direktiv – det går i øvrigt helt tilbage til 1989, tror jeg – altså også tænkt på disse ting.

Og uanset hvor Søfartsstyrelsen havde lagt grænsen for at opfylde direktivet – uanset om det havde været plus/minus gummistøvler eller plus/minus handsker – havde det naturligvis givet anledning til en diskussion mellem arbejds giver og arbejdstager, og det forstår jeg godt. Men jeg kan bare sige, at jeg føler ikke anledning til at ændre de regler, som min forgænger i øvrigt har sanktioneret og godkendt, at Søfartsstyrelsen har udstedt på baggrund af direktivet.

Med hensyn til hr. Svend Heiselbergs spørgsmål, om det fremmer forståelsen i erhvervet, må jeg sige, at det fremmer vel forståelsen – i den forstand, at når tingene er nævnt i et bilag til direktivet, må man sige, at det er udtryk for, hvad meningen har været. Jeg behøver i hvert fald ikke erindre hr. Svend Heiselberg om, at der her er tale om en gruppe arbejdstagere, som er udsat for vind og vejr og har temmelig hårde arbejdsvilkår, og at man derfor må anse det for at være rimeligt, at der også er det, der hedder personlige værnemidler, til rådighed for fiskere, der skal arbejde på et skibsdæk i al slags vejr.

Svend Heiselberg (V):

Jeg har heller aldrig hørt, at der skulle være

[Svend Heiselberg]

indbyrdes problemer mellem arbejdsgivere og arbejdstagere på fiskerfartøjer om, hvilke værnemidler de skulle have om bord, eller hvordan de skulle være påklædt. Det følger sådan set af både sagens og naturens forudsætninger.

Jeg har rejst denne sag, fordi jeg finder, at man mange gange bruger direktiver som udgangspunkt og opstrammer betydelig mere, end der egentlig er grundlag for. Det giver efter min mening EU et dårligt ry, for man har efterhånden fået for vane at sige, at de sidder bare i EU og bestemmer alverdens ting. Jeg mener, det er forkert, at regeringen bruger et direktiv til at fastslå noget så enkelt som dette her. Der er tale om, at nogle bureaukrater sidder og misbruger både ministeren og erhvervet.

Charlotte Antonsen (V):

Jeg vil for det første spørge, om ministeren vil indrømme, at regeringen i denne sag – uanset om det er den ene eller den anden minister, altså også tidligere ministre – i virkeligheden har skjult sig bag EU i en upopulær sag.

For det andet vil jeg spørge, om det er hensigtsmæssigt, især når man betænker den holdning til EU og detaljeringsgraden i EU-direktiver, der er blandt mange danskere.

Så vil jeg for det tredje spørge: Ministeren svarede, at Søfartsstyrelsen har udarbejdet listen på en passende måde. Ville andre passende måder have været mulige på baggrund af direktivet?

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jacobsen):

Det mener jeg at jeg allerede – hvis jeg må starte med at svare på det sidste spørgsmål – har sagt, at uanset hvor man lægger grænsen, kunne det give anledning til debat. Debatten består ikke så meget i, om man skal have gummistøvler om bord på et skib, men hvem der skal betale de gummistøvler. Hr. Svend Heiselberg ved også, at det er det, der er diskussionen.

I og med at jeg har sagt, at man kan sætte grænsen, har jeg også sagt: Ja, det er da en fortolkning af direktivet og af det bilag, der følger med direktivet. Det, jeg så føler mig forpligtet til at svare på, er: Synes jeg som minister, at det er en nogenlunde rimelig fortolkning, der er anlagt? Og man kan da sige meget om bureaukrati og EU og skyde skylden på eller

gemme sig bagved, men jeg vil gerne fra bilaget – som er på en hel bunke sider – tilknyttet direktivet citere, at der udtrykkeligt står:

»Beklædning til beskyttelse mod vejrliget. Arbejde i det fri ved regn og kulde.«

Det må dog siges at være en erhvervsrisiko for fiskere.

Der er også nævnt handsker, sko, støvler, overtræksstøvler til beskyttelse mod kulde og tøj, sko osv. med isoleringsevne, beklædning til beskyttelse mod kulde osv. osv.

Jeg mener ikke, man kan sige, at Søfartsstyrelsen er gået vildt amok i denne sag. Jeg mener faktisk, at de har levet op til det bilag, der ligger fra EU. Så kan man i øvrigt tage en diskussion om, hvorvidt det er for detaljeret, om EU skader sig selv ved at gøre sådan nogle ting. Jeg kan godt følge tonen i denne diskussion, og en gang imellem kan man blive irriteret over detaljeringsgraden. Det forstår jeg godt, men jeg vil bare gerne have manet i jorden, at det er Søfartsstyrelsen, der har siddet og fundet på en hel bunke ting og så bare har sagt: Det er noget, EU har fundet på. Det står i listen – ikke lavet af Søfartsstyrelsen, men lavet som bilag til direktivet, som er vedtaget engang i 1989 eller 1992, det kan jeg ikke helt huske, men det er i hvert fald nogle år siden.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg har forstået på ministeren, at der er en grænse, man kan lægge. Så vil jeg gerne spørge ministeren, om ministeren virkelig finder, at Søfartsstyrelsens grænse på 20 par handsker, 5 par gummistøvler og 3 sæt overtøj til en samlet pris af mere end 10.000 kr. er den rigtige grænse, eller om ministeren synes, det ville være en god idé at bede Søfartsstyrelsen om sammen med fiskeriets organisationer at finde den grænse, som er den rimelige i forhold til det forbrug, der finder sted?

Jeg går ud fra, at ministeren er enig i, at man skal ikke have overforbrug, bare fordi man har nogle grænsenormer.

Charlotte Antonsen (V):

Jeg vil gerne bede ministeren bekræfte, at den bilagsliste, ministeren henviser til, er en vejledende liste over personlige værnemidler.

Så vil jeg gerne bede ministeren bekræfte, at der i denne lange liste er nævnt støvler, gummistøvler – altså værnemidler, der beskytter

[Charlotte Antonsen]

fødderne – men at der ikke står ét ord et eneste sted i direktivet om antallet af gummistøvler. Er det korrekt?

Svend Heiselberg (V):

Jeg mener, at det er et misbrug af direktivet, der finder sted fra Søfartsstyrelsens side, og jeg beklager, at ministeren føler sig foranlediget til at forsvare det.

Ministeren skriver også selv i et brev til fiskerierorganisationerne, at da direktivet og dermed de danske bestemmelser imidlertid ikke præciserer, hvilke konkrete værnemidler der skal anvendes i den enkelte arbejdssituation, har Søfartsstyrelsen efter langvarige og resultatløse drøftelser med fiskerierhvervets parter som sagt vedtaget det her.

Det viser sig altså, at når man ikke kan tvinge organisationerne i erhvervet til at acceptere de største tåbeligheder, man kan finde på, får man bare ministeren til at sætte navn under, og så vedtager man det som et cirkulære og pålægger fiskeriet sådanne ekstra omkostninger. Jeg finder altså, det er under al kritik, at man bruger en sådan fremgangsmåde.

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jacobsen):

Direktivet er af gode grunde holdt i runde vendinger, fordi det dækker alle erhverv; det er vi enige om.

Søfartsstyrelsen har så til opgave at finde nogle fornuftige fortolkninger og vejledninger med hensyn til, hvad der skal gælde i Danmark på forskellige områder, herunder fiskerfartøjer.

Det er rigtigt, at der har været langvarige forhandlinger mellem parterne på dette område, og de har ikke kunnet blive enige. Så har Søfartsstyrelsen på et eller andet tidspunkt måttet skære igennem og sige: Jamen så må vi gøre et eller andet; så gør vi sådan. Det har så givet anledning til kritik fra nogles side. Havde de gjort noget andet, havde det formodentlig givet anledning til kritik fra anden side, og det må man jo så forholde sig til, som man nu synes.

Det er fuldstændig rigtigt, at denne liste, som fru Charlotte Antonsen nævner, er vejledende. Der står også, at den ikke er udtømmende, og derfor danner den grundlag for, hvad de, der lavede dette direktiv, har tænkt

sig. Men dermed ikke være sagt, at alle punkterne skal følges, eller at man kan tage det fuldstændig bogstaveligt. Det er jeg enig i.

Der står heller ikke specifikt nævnt, hvor mange par gummistøvler der skal være pr. person eller pr. jeg ved ikke hvad, men der står trods alt i artikel 4 i selve direktivet, at et personligt værnemiddel i princippet er bestemt til personlig brug. Man har så gjort det fra Søfartsstyrelsens side – så vidt jeg er orienteret – at man har sagt, at der skal være værnemidler til dem, der er på dækket. Der behøver ikke at være det til alt og alle om bord på skibet, men der skal være til dem, der arbejder på dækket, og det må vel så være afhængigt af, hvor mange der er på dækket, men der skal være et passende antal. Sådan har jeg i hvert fald fået det oplyst.

Derfor er det selvfølgelig ikke et udtryk for, at man skal kaste sig ud i et overforbrug, men det er vel sagen her, at der skal være de ting til rådighed, som gør, at de fiskere, der på det tidspunkt arbejder på dækket, skal kunne have hver deres par gummistøvler, hver deres sylvest og hver deres overall eller termodrags, eller hvad der nu skal til.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg forstod på ministeren, at man skal have det antal, der er brug for til dem, der er på dækket. Mener ministeren, at det da er rimeligt at forlange 20 par handsker, hvis der kun er 2 mand på dækket? Og hvad vil ministeren gøre, hvis det var en fiskerkutter, som havde 40 mand på dækket, og man stadig væk på listen kun forlanger 20 par handsker? Så er der altså 20, der mangler handsker.

Til slut vil jeg gerne spørge ministeren: I direktivteksten står der, at arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter i henhold til artikel 11 skal høres om og deltage i de spørgsmål, der er omfattet af nærværende direktiv og de hertil knyttede bilag.

Jeg vil gerne spørge, om ministeren vil fortælle os, hvordan fiskeriets organisationer har været inddraget i denne sag.

Svend Heiselberg (V):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det ikke forholder sig sådan, at det er 150 par handsker og ikke 20, som fru Kirsten Jacobsen kom til at nævne. Det vil sige, at på et lille traditionelt

[Svend Helsing]]

fiskerfartøj med 4 mand om bord skal man have 600 par handsker om året!

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg bliver svar skyldig, når det drejer sig om antallet af handsker om bord på en båd, men jeg vil meget gerne besvare spørgsmålet skriftligt, og jeg vil se frem til at få stillet et sådant spørgsmål.

Derudover vil jeg gerne sige, at som jeg har fået det refereret, har der været temmelig langvarige forhandlinger mellem parterne, altså erhvervslivets organisationer og arbejdstagerorganisationerne, for at få en eller anden ordning på dette her, og man har ikke kunnet blive enige. Jeg er overbevist om, at arbejdsgiverne har været imod disse ordninger, for der har ikke været tradition for, at arbejdsgiverne har skullet betale for disse personlige værnemidler, eller hvad man nu skal kalde dem. Der står imidlertid i direktivet, at hvis noget defineres som personlige værnemidler, så skal arbejdsgiveren betale.

Så kan man diskutere: Hvad er personlige værnemidler, og hvad er almindeligt tøj for en fisker? Det er klart. Men jeg vil meget gerne vende tilbage til spørgsmålet om antal handsker, for det ser jeg mig ikke i stand til at svare på i dag – på stående hånd.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 943

10) Til *sundhedsministeren* af:

Dorte Bennedsen (S):

»Er det i overensstemmelse med reglerne om frit sygehusvalg, når Frederiksberg Kommune forlanger, at henvisning til specialsygehuse skal ske gennem hospitalets visitationsudvalg?«

Skriftlig begrundelse

I Frederiksberg Kommunes vejledning »Nye regler for frit sygehusvalg« hedder det i sidste afsnit: »- patienter, der ønskes henvist til et af de 9 private specialsygehuse, henvises ligeledes via Frederiksberg Hospitals visitationsudvalg, idet det frie valg hertil er begrænset til en nærmere fastsat økonomisk ramme.«

Kan ministeren bekræfte,

- at denne bestemmelse er i strid med regelsættet om frit sygehusvalg, idet praktiserende læger kan henvise direkte til specialsygehuse, og
- at det enkelte specialsygehus er pligtig til at styre patientindtaget således, at den samlede ramme, der er aftalt for sygehuset, ikke overskrides.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Det er forudsat i sygehusloven, at patienter, som ønskes henvist til behandling på et af de private specialsygehuse, der er nævnt i loven, kan henvises direkte til behandling af den praktiserende læge eller af speciallægen.

Den endelige visitation af patienterne foretages af det specialsygehus, hvortil den enkelte patient er blevet henvist, og derfor kan jeg sige, at det ikke er i overensstemmelse med reglerne, hvis Frederiksberg Kommune forlanger, at henvisning til et af disse specialsygehuse skal ske gennem Frederiksberg Hospitals visitationsudvalg.

Amterne har en forpligtelse til at yde vederlagsfri behandling på de private specialsygehuse, og denne forpligtelse er begrænset alene af en årlig økonomisk ramme for hvert enkelt sygehus. Når denne ramme er opbrugt, ophører patienternes adgang til gratis behandling på disse sygehuse, medmindre der bliver stillet en særskilt kaution.

De amter, hvor specialsygehuse er beliggende, har pligt til at indgå driftsoverenskomst med specialsygehuse, og i disse driftsoverenskomster skal det sikres, at brugeramterne, de praktiserende læger og andre relevante institutioner får besked, hvis de fastlagte beløbsrammer bliver brugt op.

Hensynet til de enkelte sygehuskommuners økonomi kan altså ikke begrunde en mere restriktiv visitationspraksis end den, der er fastsat i sygehusloven.

Dorte Bennedsen (S):

Jeg vil gerne takke ministeren for et meget klart og utvetydigt svar, nemlig at det, Frederiksberg Kommune har gjort på dette felt, er i strid med loven.

Så vil jeg gerne spørge ministeren, dels om han vil være sindet at meddele Frederiksberg Kommune i ret så utvetydige vendinger, at det

[Dorte Bennedsen]

er i strid med loven, således som de handler, og dels om ministeren vil overveje også at lade tilgå en meddelelse til amterne ude i landet.

Når jeg spørger om det sidste, hænger det sammen med, at jeg faktisk ved andre lejligheder er stødt på amter, der har haft en praksis, som i hvert fald på mange felter ligner den, som Frederiksberg Kommune her har anvendt, og jeg synes derfor, der kunne være behov for at præcisere over for amterne, at det er ikke dem, der skal styre henvisningen til specialsygehusene.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Til det første spørgsmål, om jeg vil meddele det til Frederiksberg Kommune, kan jeg svare, at det vil jeg naturligvis gøre, og til det andet spørgsmål, om jeg vil lade en lignende meddelelse tilgå samtlige amter, vil jeg sige, at det vil jeg meget gerne overveje. Jeg tror, at grundlaget for det i givet fald skal være, at jeg indhenter en udtalelse fra de enkelte amter om, hvordan man foretager visitationen i forbindelse med de privatejede specialsygehuse, og på det grundlag kan vi så se, om der er nogle amter, der ikke følger reglerne. Er der amter, der ikke gør det, vil de naturligvis også få besked på, at deres praksis ikke er i overensstemmelse med loven.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Første næstformand (Ivar Hansen):

De resterende spørgsmål, der er opført på dagsordenen, er taget tilbage og derfor udgået af dagsordenen, og hermed er spørgetiden til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Første næstformand (Ivar Hansen):**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Ahlmann-Ohlsen (KF): spm. nr. S 841

Behnke, Kim (FP): spm. nr. S 857, 909 og 910

Behnke, Tom (FP): spm. nr. S 842, 919 og 928

Brusgaard, Aage (FP): spm. nr. S 864-866 og 888-890

Christensen, Jan Køpke (FP): spm. nr. S 467 (suppl. besv.), 884-887 og 896

Clausen, H.P. (KF): spm. nr. S 856

Dahl-Sørensen, Inge (V): spm. nr. S 838 og 905

Donner, Ole (FP): spm. nr. S 843-845 og 855

Ellemann-Jensen (V): spm. nr. S 903 og 904

Frahm, Pernille (SF): spm. nr. S 837 og 877-881

Gade (SF): spm. nr. S 826, 860 og 894

Grove (KF): spm. nr. S 788

Gyldenkilde, Lilli (SF): spm. nr. S 846

Hansen, Eva Kjer (V): spm. nr. S 848 og 849

Hornbech, Birthe Rønn (V): spm. nr. S 832

Hækkerup, Klaus (S): spm. nr. S 929

Jacobsen, Kirsten (FP): spm. nr. S 861, 862 og 902

Jensen, Karen Højte (KF): spm. nr. S 817 og 829

Kjærsgaard, Pia (FP): spm. nr. S 781, 782, 833-836, 852 og 853

Møller, Per Stig (KF): spm. nr. S 867

Nødgaard, Poul (FP): spm. nr. S 921

Riishøj (SF): spm. nr. S 839 og 840

Steenholdt (V): spm. nr. S 859

Thoft, Jens (SF): spm. nr. S 892

Spm. nr. S 841

Til *trafikministeren* (15/3 94) af:

Ahlmann-Ohlsen (KF):

»Vil ministeren redegøre for, i hvilket omfang DSB i sine tilbud til Nordjyllands Trafikselskab den 25. februar 1994 har medtaget og taget højde for andel af driftsomkostninger for de lokalt etablerede garageanlæg samt andel af lønning til den lokale områdechef?«

Begrundelse

DSB vandt overraskende en meget stor andel af de nordjyske busruter ved den netop pr. 25. februar 1994 afholdte licitation. En række eksperter peger på, at DSB i sine tilbud ligger uforholdsmæssigt lavt i forhold til de private tilbudsgivere. Det er en kendsgerning, at DSB's garageanlæg i Nordjylland visse steder fysisk ligger placeret på de arealer, som DSB i forvejen har erhvervet i forbindelse med sin jernbanetransport. Dette er bl.a. tilfældet i Løgstør, Hobro, Aalborg og Randers. Såfremt omkostningerne for DSB's garageanlæg ikke er indregnet i bl.a. de ovenfor anførte tilbud, vil der være tale om, at DSB's tilbud er afgivet med statsstøtte og dermed under konkurrenceforvridende vilkår.

[Ahlmann-Ohlisen]

Det samme vil være tilfældet, såfremt andel af omkostning til den lokale områdechef ikke er medtaget i tilbudene.

Svar (29/3 94):

Trafikministeren (Trøjborg):

DSB har over for mig oplyst, at i alle de tilbud, DSB busser har afgivet, herunder også tilbud til Nordjyllands Trafikselskab, er priserne fastsat ud fra princippet »fuld omkostningsdækning som aktieselskab« – opgjort efter principperne i årsregnskabsloven – tillagt forjeneste.

I overensstemmelse hermed er tilbudspriserne i første omgang beregnet efter nøgletal, der er baseret på DSB bussers nuværende omkostninger pr. køreplankilometer og pr. bus.

Herefter er tilbudspriserne korrigeret for de mer-/mindreomkostninger, DSB busser forventer at få som aktieselskab med hensyn til forrentning, afskrivninger, lønsumsafgifter, moms og pensionsudgifter m.v. Endelig er tallene tillagt fortjeneste. Et eksternt revisionsfirma har gennemgået DSB bussers tilbudsmodel og udvalgte tilbud, herunder nærværende tilbud, og fundet, at modellen omfatter alle de omkostningsarter, som virksomheden vil få som aktieselskab, og at der i tilbudene er indregnet omkostninger, som disse vil være for DSB busser som aktieselskab, og at tilbudene således giver fuld dækning for afholdte omkostninger med tillæg af avance.

Der er derfor således ifølge DSB også taget højde for omkostninger til anlæg og løn til såvel lokal som central administration.

Spm. nr. S 857

Til trafikministeren (16/3 94) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor langt regeringen er nået i opfyldelsen af Konkurrencerådets krav om, at DSB skal afgive sine monopolrettigheder?«

Begrundelse

I maj 1993 fremgik det af dagspressen, at Konkurrencerådet havde påtalt de helt urimelige monopolrettigheder, DSB har. Det gjaldt f.eks. rettigheder i forhold til besejling af visse havne m.v.

Spørgeren ønsker ministerens redegørelse for, hvorledes regeringen har efterlevet Konkurrencerådets anbefalinger.

Svar (23/3 94):

Trafikministeren (Trøjborg):

Spørgeren henviser formodentlig til DSB's færgehavn i Helsingør, som er anlagt og bekostet af DSB i henhold til lov nr. 221 af 4. april 1990 om udbygning af færgeterminalen i Helsingør. Konkurrencerådet rettede i brev af 26. maj 1993 henvendelse til min forgænger om at fremme konkurrencen med hensyn til overførsler af person- og lastbiler samt busser på ruten Helsingør-Helsingborg med henstilling om i et vist omfang at tillade alternative operatører at benytte DSB's havnefaciliteter i Helsingør.

Min forgængers opfattelse, som jeg fuldt ud deler, var, at den mest farbare vej til at skabe yderligere konkurrence på ruten ville være at søge spørgsmålet løst ved anlæg af en ny havn syd for DSB's havneanlæg i Helsingør. Forhandling herom foregår i øjeblikket.

Hvis spørgeren herudover sigter til den af DSB anlagte og drevne Rødby Færgehavn, kan jeg tilsvarende oplyse, at den danske regering for nylig i anledning af en klage til EU fra Stena-Line har meddelt Europa-Kommissionen, at Trafikministeriet har besluttet af imødekomme Stena-Lines oprindelige ansøgning om etablering af nye havnefaciliteter øst for den eksisterende Rødby Færgehavn.

Spm. nr. S 909

Til finansministeren (22/3 94) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren i forbindelse med det nye udliciteringscirkulære oplyse, om det er korrekt, at der i forbindelse med udlicitering af for eksempel rengøring kan stilles krav om, at arbejdet skal foregå i en bestemt arbejdstakt?«

Begrundelse

I en artikel i Det Fri Aktuelt den 18. marts 1994 giver de statsansattes topforhandler, Ove Hygum, udtryk for, at udliciteringscirkulærets formulering om krav til arbejdsmiljø også kan indbefatte krav om arbejdstakt.

Svar (29/3 94):

Finansministeren (Lykketoft):

Arbejdsmiljørådet har opstillet en målsætning om inden år 2000 at halvere antallet af arbejdsskader som følge af ensidigt, gentaget arbejde. Regeringen har tilsluttet sig denne målsætning og arbejder for at opfylde den. Indsatsen for at hindre nedslidning vil være rettet mod såvel offentlige som private arbejdsgivere – uanset om opgaverne er udliciteret eller ej.

Fastsættelse af arbejdstakt er ofte et aftalespørgsmål mellem arbejdsmarkedets parter og er derfor ikke omfattet af cirkulæret om udbud og udlicitering af statslige drifts- og anlægsopgaver. Overenskomsten mellem Servicebranchens Arbejdsgiverforening og Kvindeligt Arbejderforbund indeholder f.eks. bestemmelser om en maksimal arbejdstakt.

Formuleringen om arbejdsmiljøforhold i cirkulæret om udbud og udlicitering betyder derfor ikke, at der i et statsligt udbudsmateriale vil blive stillet særlige krav til de arbejdsmiljøforhold, der er reguleret af overenskomster og aftaler.

Jeg finder det imidlertid naturligt, at en offentlig institution, der skal bedømme forskellige indkomne tilbud ved en given udbudsforretning, vil anlægge en helhedsbedømmelse, hvor også hensyn til arbejdsmiljø kommer i betragtning ved valg mellem tilbud, jf. cirkulærets § 14, stk. 2.

Spm. nr. S 910

Til *finansministeren* (22/3 94) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren under henvisning til spørgsmål nr. S 909 oplyse, om der findes helt klare retningslinjer for brugen af udliciteringscirkulæret, der ikke åbner mulighed for embedsapparatets egne fortolkninger?«

Svar (29/3):

Finansministeren (Lykketoft):

Bestemmelserne i cirkulæret om udbud og udlicitering af statslige drifts- og anlægsopgaver af 1. marts 1994 skal sikre, at princippet bedst og billigst lægges til grund for udbudsforretninger, og at der ikke tages uvedkommende hensyn.

Anvendelsen af cirkulærets bestemmelser er afhængig af, hvilken type opgave der udbydes. I det nyligt udsendte cirkulære er der derfor indføjet en bestemmelse om, at en institution ikke behøver at udbyde en opgave efter cirkulærets almindelige bevillingsregel, hvis den godtgør, at udbudet medfører uforholdsmæssigt store omkostninger eller administration.

Til støtte for udbyderne er der udgivet en række vejledninger. Statens Indkøb har i 1993 udsendt vejledningen »Offentlige indkøb i praksis«. Finansministeriet udsendte i 1992 vejledningen »Udlicitering – effektivisering gennem konkurrence«. Det er hensigten snarest at revidere vejledningen og bl.a. opdatere den ud fra ministeriernes erfaringer med udbud og udlicitering.

Den fortolkning, der sker i de enkelte ministeriers styrelser og institutioner, foretages under iagttagelse af de sædvanlige krav, der følger af gældende love og regler, herunder lov om ministeransvar m.v.

Jeg har fuld tillid til, at ministerierne følger den hensigt om bedst og billigst opgaveløsning, der ligger til grund for bestemmelserne i cirkulæret.

Jeg kan herudover henlede opmærksomheden på de opgaver, der er tillagt Udliciteringsrådet, hvis medlemmer finansministeren upeger. Rådet har til opgave at rådgive om forhold vedrørende udlicitering af offentlige drifts- og anlægsopgaver. Rådet vejleder endvidere om kalkulationsregler og udtaler sig om klager over overtrædelser af bestemmelserne i cirkulæret om udbud og udlicitering.

Spm. nr. S 842

Til *skatteministeren* (15/3 94) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvad der betragtes som driftsomkostninger i forbindelse med prostitution?«

Begrundelse

Det er efterhånden en kendt sag, at man normalt ikke må være prostitueret og opfordre til utugt, men samtidig er det også kendt, at skattemyndighederne gerne vil have deres del af indtægten, når den nu alligevel forefindes.

I den forbindelse er det rimeligt, at de prostituerede så også kan trække driftsomkostnin-

[Tom Behnke]

ger fra, inden der skal svares skat af omsætningen.

Svar (22/3 94):

Skatteministeren (Stavad):

Omkostninger, som er medgået til indkomsterhvervelsen, kan fradrages i overensstemmelse med den almindelige regel i statsskattelovens § 6 a, i det omfang udgifterne kan dokumenteres eller sandsynliggøres.

Det er de kommunale skatteforvaltninger, der i forbindelse med ligningen tager stilling til, hvilke udgifter der falder ind under denne bestemmelse.

Spm. nr. S 919

Til *socialministeren* (23/3 94) af:

Tom Behnke (FP):

»Hvorfor skal forældre på orlov tage deres barn ud af en børneinstitution, når en arbejdsløs ikke må pålægges det samme uanset pasningsgaranti?«

Begrundelse

I en tid med ventelister til børneinstitutionerne virker det selvmodsigende, at forældre, der tager orlov, skal tage deres børn ud af en given institution, mens kommunen ikke kan bede en arbejdsløs forælder tage sit barn ud af en børneinstitution.

Selv i de tilfælde, hvor kommunen stiller garanti for pasning, når forældrene igen får arbejde, er det ulovligt at udmelde børnene af en institution.

Hvad er forskellen i de to situationer i forhold til børnene?

Svar (29/3 94):

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Ifølge lov om orlov kan børn under 3 år, hvis forældre holder orlov til pasning af dem, ikke samtidig benytte dagtilbud. Baggrunden for dette lovmæssige krav er, at forældrene selv har valgt at holde orlov for at passe barnet. Barnets pasningsbehov dækkes af, at forældrene har orlov, og det har derfor ikke behov for en dagtilbudsplads.

For børn over 3 år gælder det, at barnet højst kan benytte en halvdagsplads i dagtil-

bud, mens forældrene har orlov til pasning af det. Når disse børn kan bevare en tilknytning til dagtilbud, hænger det sammen med det pædagogiske behov hos de større børn for at kunne være sammen med andre.

Disse regler gælder alle orlovshavere, uanset om de holder orlov til børnepasning fra beskæftigelse eller fra ledighed.

Arbejdsløse forældre skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet og har således ikke valgt at være hjemme for at passe børn. Hvis arbejdsløse forældre ønsker at være fri for denne rådighedsforpligtelse, kan de søge orlov til børnepasning i stedet for. Herved behandles de på lige fod med øvrige orlovshavere i relation til begrænsning af dagtilbudsansøgningen.

Det er således helt afgørende, at forældrene i orlovssituationen selv har valgt, at de vil være hjemme under de givne betingelser, ligesom orlovshavere generelt ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Jeg finder det i øvrigt af stor betydning, at børn af arbejdsløse forældre ikke diskrimineres i relation til dagtilbud i forhold til børn af udearbejdende forældre. Det er i sig selv hårdt nok for en familie at blive ramt af arbejdsløshed – vi behøver ikke gøre det endnu sværere ved at tvinge barnet ud af det dagtilbud, som er barnets hverdag.

Spm. nr. S 928

Til *socialministeren* (23/3 94) af:

Tom Behnke (FP):

»Hvornår er undersøgelsen af udlændinges adgang til ydelser efter bistandsloven færdig?«

Begrundelse

Ministeren tog i sin tid initiativ til en undersøgelse af udlændinges adgang til ydelser efter bistandsloven, herunder om udlændinge generelt havde mulighed for større udbetalinger end danskere.

Lige siden januar har ministeren oplyst, at undersøgelsen var næsten færdig.

Med spørgsmålet ønskes oplyst, hvornår undersøgelsen er færdig, og hvorfor den ikke er færdig endnu.

Svar (29/3 94):

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Socialministeriet er ved at lægge sidste hånd

[Socialministeren]

på den omhandlede undersøgelse om ydelser efter bistandsloven til flygtninge og ikkeflygtninge. Den forventes således at foreligge inden længe. Der ligger en række tekniske årsager til grund for, at den ikke allerede er færdig.

Spm. nr. S 864

Til *landbrugsministeren* (17/3 94) af:

Aage Brusgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, om de hygiejniske forhold omkring udstillingen af døde grise på Esbjerg Kunstmuseum kan godkendes, som embedslæge Christian Tramsen skønner, ud fra bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992 om ikkeerhvervsmæssigt dyrehold, herunder om ministeren mener, at bekendtgørelsen også er gældende ved udstilling af kadavere på museum, samt i benægtende fald, hvilke andre bestemmelser der kan lovliggøre udstillingen af kadavere?«

Begrundelse

Spørgeren mener ikke, at de hygiejniske forhold ved udstillingen af kadavere er indeholdt i bekendtgørelse nr. 366, idet der i bekendtgørelsen alene er tale om ikkeerhvervsmæssigt dyrehold, hvilket efter spørgerens opfattelse ikke omfatter udstilling af kadavere på offentlige steder. Efter spørgerens opfattelse er bekendtgørelsens kapitel 3 om hygiejniske forhold gældende ved ikkeerhvervsmæssigt dyrehold med levende dyr og ikke kadavere. Endvidere er det spørgerens opfattelse, at bekendtgørelsens § 11 alene er gældende ved transport af dyr, der er afgået ved døden på privat eller offentligt område, og ikke ved udstilling af kadavere. Derfor ønsker spørgeren også, at ministeren, hvis ministeren er enig i spørgerens opfattelse, oplyser, hvilke andre love/bekendtgørelser der kan være gældende omkring de hygiejniske forhold ved udstilling af kadavere på offentligt tilgængelige steder, herunder museer.

Svar (24/3 94):

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992 om ikkeerhvervsmæssigt dyrehold henhører under miljøministerens ressort, til hvis besvarelse jeg henviser.

Derudover er der ingen anledning til indvendinger ud fra et veterinærfagligt synspunkt, forudsat at dyrene efter udtagning af glasmontrerne føres til en destruktionsanstalt, eller at kunstneren søger om tilladelse til nedgravning af dyrene som foreskrevet i Veterinærdirektoratets bekendtgørelse nr. 789 af 21. februar 1992 om forarbejdning af animalsk affald og om fremstilling af dyrefoder med animalsk indhold.

Spm. nr. S 865

Til *sundhedsministeren* (17/3 94) af:

Aage Brusgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, om de hygiejniske forhold omkring udstillingen af døde grise på Esbjerg Kunstmuseum kan godkendes, som embedslæge Christian Tramsen skønner, ud fra bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992 om ikkeerhvervsmæssigt dyrehold, herunder om ministeren mener, at bekendtgørelsen også er gældende ved udstilling af kadavere på museum, samt i benægtende fald, hvilke andre bestemmelser der kan lovliggøre udstillingen af kadavere?«

Begrundelse

(Som til spm. nr. S 864).

Svar (29/3 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

I Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992 om ikkeerhvervsmæssigt dyrehold, uhygiejniske forhold m.m., kapitel 3, gives de kommunale myndigheder tilsynsforpligtelser med hygiejne på offentligt tilgængelige steder i det omfang, der ikke er fastsat regler efter anden lovgivning herom.

Embedslægeinstitutionen yder sundhedsfaglig rådgivning til de kommunale myndigheder, også i sager, der er omfattede af denne bekendtgørelse.

Jeg skal i øvrigt henvise til miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 866.

Spm. nr. S 866

Til *miljøministeren* (17/3 94) af:

Aage Brusgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, om de hygiejniske forhold omkring udstillingen af døde grise på

[Aage Brusgaard]

Esbjerg Kunstmuseum kan godkendes, som embedslæge Christian Tramsen skønner, ud fra bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992 om ikkeerhvervsmæssigt dyrehold, herunder om ministeren mener, at bekendtgørelsen også er gældende ved udstilling af kadavere på museum, samt i benægtende fald, hvilke andre bestemmelser der kan lovliggøre udstillingen af kadavere?»

Begrundelse

(Som til spm. nr. S 864).

Svar (29/3 94):

Miljøministeren (Svend Auken):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Formålet med reglerne i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992 om ikkeerhvervsmæssigt dyrehold, uhygiejniske forhold m.m. er at forebygge og imødegå forurening og uhygiejniske forhold.

Kommunalbestyrelsen fører i henhold til § 8 i ovennævnte bekendtgørelse tilsyn med hygiejne på offentligt tilgængelige steder og kan give påbud om, at uhygiejniske forhold begrænses eller ophører.

Kommunalbestyrelsen kan i medfør af § 11 i bekendtgørelsen give påbud med henblik på at sikre en forsvarlig og hensigtsmæssig opbevaring, transport og bortskaffelse af animalsk affald. Påbudet kan dog kun gives i det omfang, affaldet ikke er omfattet af Landbrugsministeriets regler herom.«

Jeg henviser i øvrigt til landbrugsministerens og sundhedsministerens besvarelser af samme spørgsmål (S 864 og S 865).

Spm. nr. S 888

Til *ministeren for nordisk samarbejde og Østersøspørgsmål* (18/3 94) af:

Aage Brusgaard (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvad der i Danmark sker med forslag, der er rekommanderet i Nordisk Råd, herunder om de tilgår de respektive ministerier og indgår i regeringens kommende lovforslag, og endelig, hvor mange forslag der er rekommanderet fra Nordisk Råds møder hvert af de seneste 10 år?»

Begrundelse

Spørgeren kan se af dagsordenen, at der på et år bliver rekommanderet mange forslag. Spørgeren synes ikke i sine 5-6 år som medlem af Folketinget at have set mange af disse rekommanderede forslag fremsat som lovforslag og beslutningsforslag eller anvendt i bemærkningerne til sådanne.

Svar (25/3 94):

Ministeren for nordisk samarbejde og Østersøspørgsmål (Kofod-Svendsen):

Rekommandationer i Nordisk Råd stiles enten til Nordisk Ministerråd eller til en eller flere af de nordiske regeringer. Ministerrådet eller samarbejdsministrene sørger for opfølgningen.

Det er langt fra alle rekommandationer, der omsættes til egentlig lovgivning. Rekommandationer har oftest karakter af henstillinger til regeringerne om at tilrettelægge en bestemt politik på et givet område.

Når rekommandationer følges af egentlig lovgivning, indgår de selvsagt i forberedelsen af lovforslaget.

Der findes ingen oversigt over antallet af rekommandationer, der er omsat i lovgivning.

Antallet af rekommandationer i Nordisk Råd fremgår af den danske delegations årlige beretning til Folketinget. I de seneste ti år har antallet af rekommandationer og interne beslutninger været følgende:

1985	25
1986	34
1987	45
1988	45
1989	39
1990	33
1991	53
1992	49
1993	30
1994 (forårssession)	16

Der kan endvidere henvises til Nordisk Ministerråds årlige beretning, der indeholder en udførlig behandling af, hvorledes Nordisk Råds aktiviteter følges op i medlemslandene.

Der er tradition for, at ministeren for nordisk samarbejde løbende orienterer medlemmerne af Nordisk Råds Danske Delegation om opfølgningen af rekommandationer vedtaget under den foregående session. Dette er senest

[Ministeren for nordisk samarbejde og Østersøspørgsmål]]

sket ved ministerens skrivelse til delegationen af 24. februar 1994.

Spm. nr. S 889

Til *ministeren for nordisk samarbejde og Østersøspørgsmål* (18/3 94) af:

Aage Brusgaard (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvor mange og hvilke af Nordisk Råds rekommanderede forslag der senere er blevet vedtaget som lov- eller beslutningsforslag i det danske Folketing, herunder også hvor mange og hvilke af disse rekommandationer der senere er indgået i grundlaget for lov- eller beslutningsforslag (f.eks. nævnt i bemærkningerne), samt om der foreligger lignende oplysninger for de øvrige nordiske lande, og i bekræftende fald ligeledes angive disse?«

Begrundelse

Spørgeren har netop for første gang været til Nordisk Råds session (nr. 44 i Stockholm), hvor spørgeren oplevede, hvor mange ressourcer og hvor megen tid der faktisk bruges både til rådsmødet og imellem møderne på udvalgsager, der bliver meget grundigt behandlet i udvalget med ændringer osv., hvorefter de går til det samlede råds afgørelse. Spørgeren synes ikke i sine 5-6 år som medlem af Folketinget at have set mange af disse rekommanderede forslag fremsat i Folketinget som grundlag for eller direkte som lov- og beslutningsforslag. Umiddelbart kunne spørgsmålene måske se lidt tidkrævende ud, men jeg forventer faktisk, at man allerede har svarene ajourført, så det blot er et spørgsmål om at skrive disse ud.

Svar (25/3 94):

Ministeren for nordisk samarbejde og Østersøspørgsmål (Kofod-Svendsen):

Der henvises til besvarelse af spørgsmål nr. S 888.

Spm. nr. S 890

Til *ministeren for nordisk samarbejde og Østersøspørgsmål* (18/3 94) af:

Aage Brusgaard (FP):

»Kan ministeren oplyse, om ministeren finder det nødvendigt, at der er et så stort frem-

møde af embedsmænd ved Nordisk Råds sessioner, og vil ministeren herunder endvidere oplyse, hvem der bestemmer omfanget af embedsmandsstyrkens deltagelse, hvad det koster den danske stat i rejseudgifter, hoteludgifter og diæter/dagpenge m.v. til politikere og embedsmænd, for at disse kunne deltage i arrangementer, der var afstedkommet af medlemskabet af Nordisk Råd i 1993?«

Begrundelse

Danmark har 16 medlemmer af Folketinget og endvidere ministre, som er medlemmer af Nordisk Råd, men spørgeren finder, at den samlede delegation fra Danmark ud over medlemmerne af Nordisk Råd er af et ganske stort omfang. Derfor ønsker spørgeren ministerens mening oplyst, samt hvad udgifterne til disse delegationer og andre Nordisk Råd-relaterede arrangementer beløber sig til.

Svar (25/3 94):

Ministeren for nordisk samarbejde og Østersøspørgsmål (Kofod-Svendsen):

Med hensyn til den danske delegations størrelse og sammensætning er det Folketinget selv og de enkelte ministre, der bestemmer omfanget af embedsmænds deltagelse og afholder de hermed forbundne udgifter.

Under forårssessionen i 1994 deltog 11 ministre og 41 embedsmænd fra Danmark.

Omfanget af embedsmandsdelegationerne bestemmes bl.a. af, at der i forbindelse med sessionen afholdes en lang række separate ministermøder og embedsmandsmøder som et nødvendigt led i arbejdet i den nordiske kreds.

Der foreligger ikke en præcis opgørelse af de samlede udgifter for den danske stat i forbindelse med deltagelsen i Nordisk Råds 44. session, hvilket bl.a. skyldes, at der var deltagelse fra såvel Folketinget som fra en lang række ministerier, der hver især afholdt deres egne udgifter.

Supplerende svar på skriftligt besvaret spørgsmål:

Ad spm. nr. S 467

Fra justitsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Jan Kjøpke Christensen (FP) stillet spørgsmål.

[Ministeren for nordisk samarbejde og Østersøspørgsmål]

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1993-94, forhandlingerne sp. 5502, var sålydende:

Til *justitsministeren* (12/1 94) af:

Jan Kørke Christensen (FP):

»Hvad kan ministeren oplyse om samarbejdet mellem ordens-, social- og sundhedsmyndighederne vedrørende psykiatiske patienter?«

Supplerende svar (28/3 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

I begrundelsen for spørgsmålet henvises til en konkret voldsepisode fra Varde Politikreds, hvori en person, der tidligere er straffet for vold og idømt en behandlingsdom, var involveret.

Ifølge spørgeren ville det have været muligt at undgå den omtalte situation, hvis et eventuelt samarbejde mellem ordens-, social- og sundhedsmyndighederne kunne have sikret, at psykiatiske patienter ikke ville være til fare for sig selv eller det øvrige samfund.

Efterforskningen af den konkrete voldsepisode i Varde er endnu ikke afsluttet, og jeg finder allerede af den grund at måtte afstå fra at udtale mig om denne sag.

Jeg kan imidlertid helt generelt oplyse, at der efter straffelovens § 68 er mulighed for at træffe bestemmelse om andre foranstaltninger end straf, hvis en tiltalt frifindes herfor i medfør af lovens § 16 på grund af sindssygdom, tilstande, der må ligestilles hermed, eller åndssvaghed. Såfremt mindre indgribende foranstaltninger som tilsyn, bestemmelser vedrørende opholdssted eller arbejde, afvænningsbehandling, psykiatrisk behandling m.v. ikke findes tilstrækkelige, kan det bestemmes, at den pågældende skal anbringes på hospital for sindslidende, på institution for åndssvage eller lignende.

Foranstaltninger over for sindssyge fremtræder i tre hovedtyper: dom til anbringelse på hospital for sindslidende, dom til behandling på eller under tilsyn af et hospital for sindslidende og dom til ambulantly psykiatrisk behandling.

Ved dom til hospitalsanbringelse (»anbringelsesdom«) kan udskrivning til ambulantly behandling kun ske ifølge retskendelse. En sådan

dom medfører, at den dømte skal opholde sig på hospital.

En dom til behandling på eller under tilsyn af et hospital for sindslidende (»behandlingsdom«) giver hospitalets overlæge kompetence til at udskrive den dømte til behandling uden for hospitalet, herunder ambulantly behandling, og til at genindlægge patienten på hospital.

Dom til ambulantly psykiatrisk behandling giver ikke mulighed for hospitalsindlæggelse, medmindre dommen indeholder en udtrykkelig bemyndigelse hertil.

Valget af domstype beror på en afvejning af sikkerheds- og behandlingshensyn, men i bedømmelsen indgår også proportionalitetsbetragtninger. Må den dømte anses for farlig, træder hensyn til sikkerheden i forgrunden og taler for dom til anbringelse, således at udskrivning fra hospitalet ikke kan ske uden retslig prøvelse af forsvarligheden.

Foranstaltninger efter straffelovens § 68 idømmes på ubestemt tid, og ændring kan kun ske ved retskendelse. Som grundlag for en foranstaltningsdom findes altid en lægeerklæring og typisk ligeledes en udtalelse fra Retslægerådet vedrørende valget af domstype.

Ved en foranstaltning, hvor der indgår et tilsyn, bestemmes det ofte, at dette, selv om der er tale om en reaktion uden for det almindelige kriminalretlige sanktionssystem, skal udføres af kriminalforsorgen, som herefter »følger« den pågældende, når vedkommede ikke er indlagt.

Ved retspsykiatiske patienter overvejes det således nøje og ved indhentelse af fornødne lægelige erklæringer, hvilken reaktion der i det enkelte tilfælde vil være mest hensigtsmæssig. Eventuel udskrivning fra psykiatrisk hospital vil enten være besluttet af retten eller af den psykiatiske overlæge, og patienten vil i udskrivningstilfælde, hvor foranstaltningen ikke er ændret eller ophævet, være undergivet tilsyn af hospitalet og ofte af kriminalforsorgen.

Efter psykiatriloven er der endvidere mulighed for at tvangsindlægge personer, der er sindssyge eller befinder sig i en tilstand, der ganske må ligestilles hermed, hvis det vil være uforsvarligt ikke at frihedsberøve den pågældende med henblik på behandling, fordi den pågældende frembyder en nærliggende og væsentlig fare for sig selv eller andre.

[Justitsministeren]

Det følger endvidere af psykiatriloven, at søger en person, der må antages at være sindssyg, ikke selv fornøden behandling, har de nærmeste pligt til at tilkalde en læge. Hvis de nærmeste ikke tilkalder en læge, påhviler det politiet at gøre dette. De nærmere regler om gennemførelse af tvangsendlæggelse fremgår af psykiatrilovens kapitel 3 om frihedsberøvelse.

Justitsministeriet kan i øvrigt henvise til sundhedsministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 469 (FF 5505) og socialministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 471 (FF 5508). (Ikke optrykt her).

Spm. nr. S 884

Til *sundhedsministeren* (18/3 94) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, om udstillingen med de døde og rådnende svinekroppe på Esbjerg Kunstmuseum har opnået godkendelser fra de relevante sundheds- og miljømyndigheder?«

Begrundelse

Embedslæge i Ribe Amt Christian Tramsen har udtalt til Morgenavisen Jyllands-Posten den 11. marts 1994, at han mener, at udstillingen er ulovlig med hensyn til reglerne om opbevaring af ådsler.

Svar (29/3 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Efter den gældende lovgivning om embedslæger er der ikke meddelt embedslægeinstitutionerne nogen godkendende kompetence; disse fører alene tilsyn enten på eget initiativ eller på opfordring fra f.eks. de kommunale myndigheder.

Sundhedsstyrelsen har over for mig oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Embedslægeinstitutionen for Ribe Amt har i en rapport af 19. marts 1994 til Sundhedsstyrelsen konkluderet, at den »ikke finder sundhedsmæssig begrundelse for at tilråde yderligere foranstaltninger vedrørende udstillingen. Esbjerg Kommunes tilsyn findes tilstrækkeligt, og man vil derfra kontakte embedslægeinstitutionen, hvis yderligere rådgivning kræves.«

Sundhedsstyrelsen kan tilslutte sig embedslægeinstitutionens vurdering.«

For så vidt angår det i begrundelsen for spørgsmålet anførte om opbevaring af ådsler, skal jeg henvise til miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 866.

Spm. nr. S 885

Til *sundhedsministeren* (18/3 94) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke sundhedsrisici udstillingen med de døde og rådnende svinekroppe på Esbjerg Kunstmuseum udgør?«

Svar (29/3 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg har bedt Sundhedsstyrelsen om en udtalelse, hvortil jeg kan henvise:

»Fra embedslægeinstitutionen i Ribe Amt er det oplyst, at udstillingslokalet på Esbjerg Kunstmuseum, hvor de omtalte grisekroppe er udstillet i akvarier, har en størrelse på ca. 10 m x 18 m x 10 m, dvs. ca. 1800 m³. Der er kraftig mekanisk udsugning, som sikrer et svagt undertryk i lokalet. Der er 6 akvarier, hvorover der er lagt låg ved hjælp af en letvægtsmetalramme. I forbindelse med overgangen til låget er der nogle små revner. Der er ingen væske i akvarierne, som står direkte på gulvet, hvor der er gulvvarme. I hvert af akvarierne, som er på ca. 1 meter, ligger sammensyede dele af grisekroppe. Grisekropsdelene er taget fra såkaldte helkropsgrise, dvs. grise, hvorfra alle indvolde, hovedet, nederste del af benene og hårene er fjernet og huden skoldet. Kroppene er herefter delt og syet sammen på forskellige måder. Indholdet i hvert akvarium svarer højst til en hel gris.

Ved embedslægeinstitutionens tilsyn den 18. marts 1994 var grisekroppene i en moderat grad af forrådnelse i form af blå/grøn misfarvning. Der var rent i rummet, som var uden fluer.

Det er embedslægeinstitutionens vurdering, at der ikke foreligger nogen risiko for eksplosion af montererne, dels fordi en eventuel gasudvikling i forbindelse med forrådnelsen vil være minimal, da alle indvolde er fjernet, dels fordi montererne er utætte i overgangen mellem sider og låg. En eventuel udsivning af forrådnelsesgasser til luften i udstillingslokalet udgør trods stanken ingen risiko for personer, der opholder sig i lokalet.

[Sundhedsministeren]

Forurening af rumluften med mikroorganismer vil næppe forekomme.

Sundhedsstyrelsen kan tilslutte sig embedslægeinstitutionens vurdering.«

Spm. nr. S 886

Til *sundhedsministeren* (18/3 94) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, om han vil forlange, at udstillingen med de døde og rådnende svinekroppe på Esbjerg Kunstmuseum øjeblikkeligt lukkes, hvis det viser sig, at udstillingen ikke har de fornødne godkendelser, og at den er sundhedsfarlig?«

Begrundelse

Det vil forekomme utilstedeligt, hvis myndighederne accepterer, at det er muligt at udstille døde og rådnende dyrekroppe uden de fornødne godkendelser og forholdsregler med henblik på at undgå sundhedsfare.

Spørgeren frygter, at det vil blive mere udbredt at udstille døde dyrekroppe med medfølgende sundhedsfare, såfremt myndighederne ikke skrider ind, hvis der er tale om, at den nævnte udstilling ikke har de fornødne godkendelser, og at den er sundhedsfarlig.

Svar (29/3 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Som det fremgår af min besvarelse af spørgsmål nr. S 884, er der ikke i den under Sundhedsministeriet hørende lovgivning noget krav om forudgående godkendelse i tilfælde som det foreliggende. For så vidt angår godkendelse efter anden lovgivning henvises til miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 866.

For så vidt angår de sundhedsfarlige aspekter skal jeg henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. S 884, hvoraf fremgår, at embedslægeinstitutionen for Ribe Amt har vurderet, at Esbjerg Kommunes tilsyn er tilstrækkeligt, og at man derfra vil kontakte embedslægeinstitutionen, hvis yderligere rådgivning kræves.

Jeg kan endvidere henvise til miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 866, hvoraf fremgår, at kommunalbestyrelsen fører tilsyn med hygiejnen på offentligt tilgængelige steder

og kan give påbud om, at uhygiejniske forhold begrænses eller ophører.

Jeg har anmodet embedslægeinstitutionen om at besigtige udstillingen en gang ugentligt med henblik på løbende at vurdere de sundhedsmæssige forhold. Skønner embedslægeinstitutionen på et tidspunkt, at udstillingen er sundhedsfarlig, vil embedslægeinstitutionen naturligvis fremføre dette over for Esbjerg Kommunalbestyrelse med henblik på, at kommunalbestyrelsen kan træffe de nødvendige foranstaltninger, herunder give påbud om ophør af udstillingen.

Jeg har samtidig anmodet embedslægeinstitutionen om at holde mig underrettet om sagen.

Jeg kan tilføje, at jeg – uden at blande mig i eventuelle kunstneriske aspekter – finder det ubehageligt at lade forrådnende svinekroppe indgå i en sådan udstilling.

Spm. nr. S 887

Til *landbrugsministeren* (18/3 94) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, om »kunstgenstande« udstillet på kunstudstillinger er underkastet andre opbevaringsregler end dem, der gælder i forbindelse med fødevarereproduktion og fødevarerhandel?«

Begrundelse

På Esbjerg Kunstmuseum er der for tiden en kunstudstilling, hvor »kunstgenstandene« består af afdøde svin. Disse afdøde svin må formodes at udgøre en sundhedsrisiko, såfremt de ikke er behandlet, eventuelt balsameret. Derfor er det vigtigt at få belyst, hvorvidt »kunstgenstande« er underkastet andre opbevaringsregler end dem, der gælder i forbindelse med fødevarereproduktion og fødevarerhandel.

Spørgeren frygter, at såfremt der finder en forskelsbehandling sted i opbevaringsreglerne vedrørende afdøde svin, afhængigt af hvorvidt de opbevares i kunstneriske sammenhænge eller i sammenhæng med kommerciel fødevarerhandel, vil det kunne føre til, at mange slagteriudsalg for at opnå lempeligere opbevaringskrav vil skifte erhvervmæssig status fra slagteriudsalg til kunstforhandlere, herunder medfølgende forhandling af spiselig kunst.

Svar (24/3 94):

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992 om ikkeerhvervsmæssigt dyrehold henhører under miljøministerens ressort, til hvis besvarelse jeg henviser.

Derudover er der ingen anledning til indvendinger ud fra et veterinærfagligt synspunkt, forudsat at dyrene efter udtagning af glasmontrerne føres til en destruktionsanstalt, eller at kunstneren søger om tilladelse til nedgravning af dyrene som foreskrevet i Veterinærdirektoratets bekendtgørelse nr. 789 af 21. februar 1992 om forarbejdning af animalsk affald og om fremstilling af dyrefoder med animalsk indhold.

Spm. nr. S 896

Til *sundhedsministeren* (21/3 94) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Kan ministeren bekræfte, at alvorligt syge plejehjemsbeboere sendes hjem samme dag de bliver indlagt på hospitalet – uden den tilstrækkelige undersøgelse eller behandling?«

Begrundelse

Ifølge B.T. den 20. marts 1994 er flere plejehjemsledere utilfredse med behandlingen af plejehjemsbeboere, når de sendes på hospitalet.

Det er efter spørgerens opfattelse utilstedeligt, hvis nævnte eksempel er i overensstemmelse med sandheden; derfor ønsker spørgeren, at ministeren hurtigst muligt får undersøgt sagen, således at eventuel dårlig behandling af plejehjemsbeboere hurtigst muligt ophører.

Svar (29/3 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg kan hverken af- eller bekræfte de påstande, der har været refereret i B.T. De er fremført anonymt og uden angivelse af, hvor hændelserne skulle have fundet sted.

Der har i den senere tid været en del debat i medierne om sygehusenes praksis med hensyn til udskrivning af ældre patienter.

Bestræbelserne på at undgå færdigbehandlede patienter på sygehusene må naturligvis ikke føre til, at ældre, svagelige patienter ikke

får den omsorg og hjælp, de har behov for. Det er derfor væsentligt, at det i samarbejdet mellem sygehuskommunerne og kommunerne bliver klart, hvilken omsorg kommunen kan tilbyde f.eks. på sine plejehjem.

I forbindelse med Sundhedsministeriets udmeldinger om samarbejde og planlægning på sundhedsområdet er det fremhævet, at det på en lang række områder er nødvendigt med et samarbejde for at sikre borgerne en ordentlig og forsvarlig service og sikre en effektiv og kvalitetsbetonet indsats på sundhedsområdet. Det er anbefalet, at kommunerne som led i arbejdet med den kommunale redegørelse tager deres samarbejdsrelationer til amtskommuner, andre kommuner samt den lokale praksis sektor op til overvejelse og drøftelse.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at jeg på foranledning af den senere tids debat om udskrivning af ældre fra sygehusene har bedt Sundhedsstyrelsen om en redegørelse.

Spm. nr. S 856

Til *undervisningsministeren* (16/3 94) af:

H.P. Clausen (KF):

»Vil ministeren tilstille Folketinget det udkast til styrelseslov, som vil ændre status for Danmarks Journalisthøjskole?«

Begrundelse

Af dagspressen og af tilkendegivelser på Danmarks Journalisthøjskole fremgår, at Undervisningsministeriet arbejder med forslag til en ændring dels af højskolens status som høje-re læreanstalt med forskningsforpligtelser, dels af højskolens styreform. Ministeriets begrundelse herfor er ikke fremgået af debatten.

Svar (23/3 94):

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Vedlagt fremsendes udkast til forslag til lov om visse statsinstitutioner for videregående uddannelser m.v. (Ikke optrykt her).

Det er ikke med lovforslaget tilsigtet at ændre ved Danmarks Journalisthøjskoles forskningsret.

Der henvises til forslagets § 10, stk. 1, som har følgende ordlyd:

»Staten giver bevillinger til institutionens undervisningsvirksomhed, herunder til admi-

[Undervisningsministeren]

nistration, ledelse og bygningsdrift m.v., og til andre opgaver, som er henlagt til institutionen. Herudover stiller staten bygninger og arealer m.v. til rådighed for institutionen.«

Ordene »andre opgaver« omfatter bl.a. Danmarks Journalisthøjskoles forskning. Hjemmel til at anvende en del af bevillingen til forskning fremgår ligeledes af Danmarks Journalisthøjskoles hovedkonto (§ 20.67.11) på finansloven.

Men det er i øvrigt hensigten at tydeliggøre Danmarks Journalisthøjskoles forskningsret i bemærkningerne til lovforslaget, da det – bl.a. også af de indkomne høringsvar – fremgår, at ovennævnte bestemmelse ikke er tydelig nok.

Spm. nr. S 838

Til *justitsministeren* (14/3 94) af:

Inge Dahl-Sørensen (V):

»Finder ministeren det gavnligt for den offentlige debat vedrørende flygtninge/indvandrere, at ministeren stadig tilbageholder statistikoplysninger til Folketinget om kriminaliteten blandt herboende udlændinge?«

Svar (23/3 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Jeg kan henvise til vedlagte besvarelse af spørgsmål nr. 159 af 24. februar 1994 fra Folketingets Retsudvalg. (Ikke optrykt her).

Som det fremgår heraf, er der bestemt ikke tale om, at Justitsministeriet tilbageholder statistiske oplysninger om kriminalitet blandt herboende udlændinge.

Tværtimod er der i svaret nærmere redegjort for planerne om en udbygning af statistikken vedrørende udlændinges kriminalitet, ligesom det i svaret oplyses, at der forventes at foreligge en årsstatistik for 1993 vedrørende udlændinges kriminalitet omkring 1. april 1994, som vil blive sendt til Retsudvalget til orientering.

Spm. nr. S 905

Til *boligministeren* (22/3 94) af:

Inge Dahl-Sørensen (V):

»Vil ministeren redegøre for, hvorvidt beboere på Christiania kan modtage boligstøtte, og i givet fald sikre, at de ikke kan modtage boligstøtte, når de pågældende samtidig nægter at

betale husleje eller yde betaling for andre ydelser, der er knyttet til boligen?«

Svar (23/3 94):

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Jeg kan indledningsvis oplyse, at der som grundlag for ydelse af boligstøtte til lejere efter boligstøtteleven skal foreligge et lejeforhold i lejelovgivningens forstand.

Hvis der i medfør af boligstøtteleven i konkrete tilfælde skulle kunne udbetales boligstøtte til beboere på Christiania, ville det forudsætte, at der forelå en egentlig lejeaftale.

+ Det kan i den forbindelse oplyses, at ifølge Københavns Kommune ydes der ikke boligstøtte efter lov om individuel boligstøtte til personer bosiddende på Christiania, da der netop ikke foreligger egentlige lejemål.

Derimod ydes der, ligeledes ifølge Københavns Kommune, bistandshjælp efter bistandsloven til en række personer i området.

Det bemærkes i øvrigt til nærmere belysning af reglerne i boligstøtteleven, at i det omfang der foreligger en lejeaftale, er betaling af leje en afgørende betingelse for boligtagerens ret til boligstøtte.

Den boligudgift, der i givet fald kan ydes boligstøtte til, er som udgangspunkt den leje, som efter lejeaftalen skal betales for lejlighedens areal, fælles boligareal, adgangsareal samt tilhørende sædvanlige udenomsrum.

Der kan ikke beregnes boligstøtte til udgifter, der betales ud over lejen. Såfremt lejeren ifølge lejeaftalen skal betale for vand efter forbrug uden for lejen, eller hvis lejeren efter lejeaftalen har pligt til at foretage indvendig vedligeholdelse, forhøjes lejen ved opgørelse af boligudgiften med et i loven fastsat beløb. Efter lejelovgivningen anses disse ydelser som en del af lejen og er sædvanligvis indeholdt i den.

Jeg skal understrege, at der således kun kan ydes boligstøtte i forhold til den leje, der er lægges til en udlejer. Kommunalbestyrelsen er hverken berettiget eller forpligtet til at udbetale boligstøtte til en lejer, der undlader at betale lejen til udlejeren, eksempelvis hvis dette sker i form af en boykot.

Den refusion af udgiften til boligstøtte, som staten yder til kommunerne, beregnes af de boligstøtteløb, som kommunen har betalt til lejere efter boligstøttelevens regler. Da der ikke

[Bolligministeren]

efter loven er hjemmel til at yde boligstøtte, når lejen ikke betales på behørig måde, vil en kommune, der alligevel udbetaler boligstøtte, ikke være berettiget til refusion af den således udbetalte ydelse.

Efter min opfattelse sikrer boligstøtteleven derfor i fornødent omfang, at der ikke udbetales boligstøtte til lejere, som nægter at betale husleje.

Spm. nr. S 843

Til *justitsministeren* (15/3 94) af:

Ole Donner (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor længe registrering af landets studerende har fundet sted, og hvilket formål oplysningerne er blevet anvendt til?«

Begrundelse

Spørgeren finder, at det må være rigtigt, at studerende på landets uddannelsesinstitutioner får oplyst, hvad deres »data« er blevet brugt til i politiets registre.

Svar (24/3 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Der henvises til vedlagte redegørelse fra Politiets Efterretningstjeneste.

Bilag

*Redegørelse vedrørende
Politiets Efterretningstjenestes
modtagelse af immatrikulationslister
for Københavns Universitet*

Ved en pressemeddelelse udsendt den 3. marts 1994 har Københavns Universitet oplyst, at Politiets Efterretningstjeneste i en årrække frem til begyndelsen af 1990'erne har fået udleveret matrikeludskrifter fra universitetet. Udskrifterne indeholdt samtlige studerendes navne, CPR-numre, adresser og studiefag.

I anledning af universitetets pressemeddelelse skal følgende anføres:

Politiets Efterretningstjeneste har til formål at overvåge, forebygge og modvirke foretagender og handlinger, som må antages at rumme en fare for rigets selvstændighed og sikkerhed og den lovlige samfundsorden.

For at løse disse arbejdsopgaver indhenter Politiets Efterretningstjeneste oplysninger fra både åbne og lukkede kilder. Ved åbne kilder forstås alment tilgængelig information, herunder aviser, tidsskrifter og lignende, samt opslagsværker som f.eks. telefonbøger, Kraks Vejviser og Hof- og Statskalenderen. Politiets Efterretningstjeneste har som det øvrige politi endvidere mulighed for at indhente oplysninger direkte fra bl.a. Det Centrale Personregister (CPR) og Kriminalregisteret.

Politiets Efterretningstjeneste kan bekræfte Københavns Universitets oplysninger om, at tjenesten gennem en årrække har modtaget matrikellister af universitetets ledelse.

Så vidt det i dag har kunnet konstateres via regnskabsbilag, har Politiets Efterretningstjeneste første gang modtaget matrikellisterne i 1960. Listerne fra 1960 og 1961 er købt hos forlaget Worms. Årgangene fra 1964 til og med 1971 er købt hos forlaget Arnold Busck. Efter 1971 har der ikke objektivt via regnskabsbilag eller lignende kunnet konstateres noget køb af listerne. En nu pensioneret medarbejder i Politiets Efterretningstjeneste oplyser, at han fra midten eller slutningen af 1970'erne og indtil sin pensionering i 1986 efter anmodning modtog listerne fra Københavns Universitet. Herefter overgik kontakten til universitetet til en anden medarbejder. Ordningen ophørte i 1990.

Listerne blev i Politiets Efterretningstjeneste opbevaret således, at kun få medarbejdere havde adgang dertil.

Indtil 1972 var listerne offentligt tilgængelige. CPR-nummer-systemet blev indført i 1968. De seneste årgange af de offentligt tilgængelige matrikellister har omfattet de studerendes CPR-numre. Matrikellisterne med de studerendes navne, adresser, CPR-numre og studiefag er således eksempelvis for årgang 1971/72 stadig offentligt tilgængelige på Det Kongelige Bibliotek.

Indholdet af matrikellisterne er aldrig i Politiets Efterretningstjeneste blevet overført til edb-registre og har som følge heraf ikke kunnet gøres til genstand for samkøring med andre registre. Det skal i den forbindelse bemærkes, at Politiets Efterretningstjenestes interne registre først blev konverteret til edb i 1990.

Listerne er i konkrete anledninger blevet anvendt som opslagsværk til brug for identificere-

[Justitsministeren]

ring af personer i lighed med de øvrige ovennævnte hjælperedskaber.

Når Politiets Efterretningstjeneste har fundet det rigtigere at opbevare den totale matrikelliste frem for at rette forespørgsel til universitetet i de enkelte tilfælde, skyldes det dels diskretionshensyn over for den enkelte studerende, dels hensynet til efterforskningen.

Matrikellisten har ikke dannet grundlag for registrering i Politiets Efterretningstjenestes registre, ligesom listen naturligvis ikke er blevet benyttet til generel efterforskning mod studentermiljøet.

Andre universiteter

Politiets Efterretningstjeneste har endvidere været i besiddelse af matrikellister for universiteterne i Århus og Odense for en del af årgangene frem til omkring 1980.

Listerne er alle makulerede.

Politiets Efterretningstjeneste, den 18. marts 1994.

Spm. nr. S 844

Til *justitsministeren* (15/3 94) af:

Ole Donner (FP):

»Vil ministeren oplyse, i hvilket omfang de oplysninger, der måtte være indsamlet gennem årene, er blevet slettet, og i hvilket omfang oplysninger fortsat måtte være registreret, herunder også formålet med bevaringen af disse registreringer?«

Begrundelse

Det er vigtigt, at studerende m.fl. får oplysninger om, i hvilket omfang de måtte være registreret i politiets registre, samt baggrunden for disse registreringer.

Svar (24/3 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Der henvises til vedlagte redegørelse fra Politiets Efterretningstjeneste. (Se under spm. nr. S 843).

Spm. nr. S 845

Til *justitsministeren* (15/3 94) af:

Ole Donner (FP):

»Vil ministeren oplyse, om udlevering af elevlister til PET har fundet sted på andre uddannelsesinstitutioner end Københavns Universitet?«

Begrundelse

Det ville efter spørgerens opfattelse være mærkeligt, hvis det kun er Københavns Universitet, der har udleveret oplysninger om studerende til PET. Hvis PET har ønsket at »kortlægge« studerende, må der være tale om en landsdækkende registrering, ellers kan spørgeren ikke se formålet med registreringen.

Svar (24/3 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Der henvises til vedlagte redegørelse fra Politiets Efterretningstjeneste. (Se under spm. nr. S 843).

Spm. nr. S 855

Til *skatteministeren* (16/3 94) af:

Ole Donner (FP):

»Vil ministeren oplyse, om »skattereformens indgreb« mod lempelserne omkring dobbeltbeskatning og dette indgrebs ikrafttræden har medført ophævelse af Danmarks dobbeltbeskatningsaftaler med f.eks. Portugal?«

Begrundelse

Spørgeren er af den mening, at »skattereformens indgreb« mod lempelserne omkring dobbeltbeskatning kan være traktatbrud mod de lande, hvor vi har en dobbeltbeskatningsaftale, f.eks. Portugal, idet traktaten med f.eks. Portugal udtrykkelig nævner, at såfremt en af parterne ensidigt ønsker at opsige aftalen eller dele deraf, kan dette kun ske med et varsel på 6 måneder.

Svar (23/3 94):

Skatteministeren (Stavad):

Der er ingen sammenhæng mellem opsigelsen af den dansk-portugisiske dobbeltbeskatningsaftale og »skattereformens indgreb« mod lempelserne omkring dobbeltbeskatning.

Den omhandlede dobbeltbeskatningsoverenskomst er opsagt i henhold til overenskomstens artikel 29. Efter denne bestemmelse kan

[Skatteministeren]

enhver af de to stater opsig overenskomsten mindst seks måneder før udgangen af ethvert kalenderår efter året 1973.

Opsigelsen har virkning fra den 1. januar 1995.

Da aftalen er opsagt pr. 19. januar 1994, har Danmark overholdt opsigelsesvarslet på minimum 6 måneder.

Der foreligger således intet traktatbrud i opsigelsen.

Der ligger heller ikke noget traktatbrud i »skattereformens indgreb« mod lempelserne omkring dobbeltbeskatning.

Hvert enkelt land fastsætter den skattepligtige indkomst i henhold til sine egne skatteregler. Dette gælder også opgørelse af den indkomst, der er indtjent i udlandet.

Når udlandet i medfør af en dobbeltbeskatningsoverenskomst har ret til at beskatte en indkomst, som erhverves af personer hjemmehørende i Danmark, gives der lempelse for den udenlandske skat i overensstemmelse med dobbeltbeskatningsoverenskomstens bestemmelse herom.

Dette ændrer »skattereformens indgreb« mod lempelserne i henhold til dobbeltbeskatning ikke på.

Dobbeltbeskatningsoverenskomstens regler om beskatningsret pålægger ikke et land nogen forpligtelse med hensyn til, hvorledes indkomst fra udlandet opgøres ligningsmæssigt, medmindre der i selve overenskomstens tekst udtrykkelig er indeholdt bestemmelser herom.

Dette er ikke tilfældet i den dansk-portugisiske dobbeltbeskatningsoverenskomst.

Danmark begår derfor ikke brud på overenskomsten f.eks. med Portugal ved at indføre en lovgivning, der fastslår, at udenlandsk indkomst i alle tilfælde skal opgøres som nettoindkomst, således at alle fradragsberettigede udgifter, der kan henføres til erhvervelsen af den udenlandske indkomst, skal fragå denne, før lempelse i henhold til dobbeltbeskatningsoverenskomsten beregnes.

Spm. nr. S 903

Til fiskeriministeren (22/3 94) af:

Ellemann-Jensen (V):

»Hvad agter ministeren at foretage sig i anledning af, at svaret på mit spørgsmål nr. S 726 ikke var korrekt?«

Begrundelse

Det fremgik af besvarelsen, at fartøjet »Brodal« er registreret i Panama og sejler under Panamas flag.

Imidlertid foreligger det oplyst, at »Brodal« allerede den 29. december 1993 er fjernet fra Panamas skibsregister, og at denne fjernelse var effektiv fra 4. marts 1994. Dette er, efter hvad der foreligger oplyst for mig, meddelt de danske myndigheder på et tidligere tidspunkt.

Der synes derfor at være tale om, at skibet, som driver ulovligt laksefiskeri i Atlanten, som er udrustet i Danmark, og som har dansk besætning, nu er statsløst. På den baggrund må de danske myndigheder være nærmest til at gribe ind for at sikre respekten for de traktater, Danmark har tilsluttet sig til beskyttelse af den atlantiske laks.

Jeg vil derfor gerne have at vide, hvorfor ministeren svarede ukorrekt på mit spørgsmål, og hvad ministeren i øvrigt har foretaget sig eller agter at foretage sig for at bringe den ulovlige laksefangst til ophør. Ministeren kan ikke være ukendt med, at skibets aktiviteter omtales stadig oftere i internationale medier, og at dette har skadelig virkning på Danmarks almindelige omdømme.

Svar (29/3 94):

Fiskeriministeren (Helge Mortensen, fg.):

Jeg er bekendt med, at et ligelydende spørgsmål er stillet til udenrigsministeren ved skrivelse af 22. marts 1994 (spørgsmål nr. S 904). Efter aftale besvares spørgsmålene herved under ét.

Det er rigtigt, at de danske myndigheder samtidig med udfærdigelsen af svaret på spørgsmål nr. S 726 modtog materiale, som kunne tyde på, at fartøjet »Brodal« ikke længere var registreret i Panama. Karakteren af materialet nødvendiggjorde imidlertid – som angivet i svaret på spørgsmålet – en henvendelse til Panama for dels at få bekræftet de foreliggende oplysninger, dels at opfordre Panama til at tilslutte sig den tillægsprotokol til konventionen om beskyttelse af laksebestanden i Nordatlanten (NASCO-konventionen), som forpligter lande, der ikke er eller ikke ønsker at blive fulgyldige medlemmer af NASCO, til at forbyde fiskeri efter laks i konventionsområdet. Det kan oplyses, at myndig-

[Fiskeriministeren]

hederne i Panama endnu ikke har svaret på gentagne danske henvendelser herom. Foreliggende oplysninger tyder dog på, at »Brodal« er slettet af Panamas skibsregister.

Det kan endvidere oplyses, at fiskerikontrol- len har kontrolleret »Brodal« efter fartøjets ankomst til Neksø den 19. marts 1994. Det blev ved denne lejlighed konstateret, at fartøjet hverken havde fisk eller fiskeredskaber om bord.

Repræsentanter for Søfartsstyrelsen har li- geledes inspiceret fartøjet, som er tilbageholdt, da ejeren ikke har kunnet fremvise de krævede skibspapirer, og idet der er konstateret mang- ler ved fartøjets redningsflåder.

Som tidligere tilkendegivet er man fra de danske myndigheders side indstillet på at gribe ind over for enhver overtrædelse af EF-be- stemmelserne og andre internationale regler vedrørende beskyttelse af laks fra Nordatlan- ten.

Spm. nr. S 904

Til *udenrigsministeren* (22/3 94) af:

Ellemann-Jensen (V):

»Hvad agter udenrigsministeren at foretage sig i anledning af, at svaret på mit spørgsmål nr. S 726 ikke var korrekt?«

Begrundelse

(Som til spm. nr. S 903).

(Besvaret sammen med spm. nr. S 903).

Spm. nr. S 837

Til *arbejdsministeren* (14/3 94) af:

Pernille Frahm (SF):

»Kan ministeren af- eller bekræfte følgende fortolkning af § 11 i lov nr. 434 af 30. juni 1993 om en aktiv arbejdsmarkedspolitik vedrørende handleplaner for ledige: »Det er jo ikke andet, end at resultatet af de personlige drøftelser med kontanthjælpsmodtagere skal nedfældes i skriftlig form.«?«

Begrundelse

Udtalelsen er faldet til Ritzau den 11. marts 1994 fra Eske Groes, kontorchef i Kommunernes Landsforening. Spørgeren ønsker at få mi- nisterens vurdering af fortolkningen.

Svar (23/3 94):

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Spørgsmålet drejer sig om handlingsplaner til kontanthjælpsmodtagere, og reglerne herfor findes i § 12 i lov nr. 498 af 30. juni 1993 om kommunal aktivering.

Af begrundelsen fremgår det, at der er tale om en udtalelse af kontorchef Eske Groes, Kommunernes Landsforening, til Ritzau.

Jeg har derfor anmodet Socialministeriet og Kommunernes Landsforening om bemærknin- ger.

Socialministeriet har henvist til vejledning af 17. januar 1994, pkt. 14 og 15, og har herefter udtalt følgende:

»Det er Socialministeriets opfattelse, at ud- formningen af en handlingsplan naturligvis omfatter, at resultatet af de personlige drøftel- ser med kontanthjælpsmodtagere nedfældes i skriftlig form. Som nævnt i vejledningen har kommunalbestyrelsen i forvejen efter bistands- loven pligt til senest efter 3 måneder med kon- tanthjælp at tage pågældendes og familiens forhold op til bedømmelse af, om der skal ydes andre former for bistand.

Bestemmelsen om udarbejdelse af en indivi- duel handlingsplan er en præcisering heraf, men bestemmelsen sikrer også, at der for den enkelte opstilles et beskæftigelsesmål samt gives en beskrivelse af, hvorledes dette mål kan nås.«

Kommunernes Landsforening har henvist til vejledningen og har oplyst, at der ud fra ret- ningslinjerne i vejledningen er udarbejdet ma- teriale til kommunerne til brug ved udarbejdelse af handlingsplaner efter lov om kommunal aktivering.

Der skal ifølge materialet tages stilling til mål og delmål, der skal laves liste over aktivi- teter, hvornår aktiviteterne skal gennemføres, og hvem der har ansvaret for det. Desuden er handlingsplanen en aftale mellem sagsbehand- ler og den ledige kontanthjælpsmodtager, og den skal derfor underskrives.

Jeg har ingen kommentarer, da spørgsmålet om handlingsplaner for kontanthjælpsmodta- gere hører under socialministeren.

Spm. nr. S 877

Til *indenrigsministeren* (18/3 94) af:

Pernille Frahm (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvordan regeringen

[Pernille Frahm]

agter at få amterne til at sørge for, at der uddannes flere sygeplejersker, og hvad det skønnes at koste i 1995?»

Begrundelse

SF har i årevis understreget, at der trods etableringen af de nye social- og sundhedsassistentuddannelser er behov for at få uddannet flere sygeplejersker. Rigtigheden heraf er nu formentlig klar for alle, og det er vigtigt som en del af grundlaget for Folketingets debat om kommunernes økonomi den 5. april 1994 at få tal for, hvad den nødvendige udbygning vil koste.

Svar (28/3 94):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Som det fremgår af regeringens oplæg til et bedre sundhedsvæsen, »Patienten i Centrum«, vil der i løbet af 1994 blive uddannet 2000 nye sygeplejersker, hvilket svarer til en nettotilgang på 700 sygeplejersker. Hertil kommer, at der ligeledes i løbet af 1994 uddannes omkring 2000 social- og sundhedsassistenter.

Regeringen er indstillet på at finde en løsning, der sikrer en tilstrækkelig uddannelseskapacitet for såvel plejepersonale som de øvrige personalegrupper.

Regeringen har i november 1993 igangsat et analysearbejde med deltagelse af Sundhedsministeriet, Socialministeriet, Undervisningsministeriet, Amdsrådsforeningen, Kommunernes Landsforening samt Københavns og Frederiksberg Kommuner om det fremtidige behov for personale og stillinger på pleje- og omsorgsområdet.

Dette arbejde forventes snarest afsluttet med afgivelse af en rapport fra analysegruppen. Når denne foreligger, vil regeringen vurdere uddannelsesbehovene og -kapaciteten på området og overveje eventuelle videre foranstaltninger med henblik på forhandling med de kommunale parter.

Spm. nr. S 878

Til *indenrigsministeren* (18/3 94) af:

Pernille Frahm (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvad der skal til for i 1995 at få iværksat en hurtig start på de planer om forbedringer af den kollektive trafik, som

HT og andre regionale trafikelskaber ønsker at gennemføre, herunder letbaner i hovedstadsområdet, dels i form af forbedrede lånemuligheder, dels i form af direkte statslige tilskud?»

Begrundelse

HT har fremlagt en række planer for forbedringer af den kollektive trafik i hovedstadsområdet, herunder etablering af letbaner. HT har ønsket, at størstedelen af udgifterne finansieres af staten, men samtidig oplyst, at en række af investeringerne skønnes at være rentable. Derfor kan man tænke sig, at de dækkes ind via adgang til lånoptagelse, eventuelt med statsgaranti (som Øresundsbroen). Også andre trafikelskaber har investeringsønsker. Det er væsentligt at få iværksat disse planer, og til brug for Folketingets debat om kommunernes økonomi den 5. april 1994 er det væsentligt at få oplyst, hvad der skal til for at få en hurtig opstart på projekterne.

Svar (28/3 94):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Regeringen afgav den 15. december 1993 en trafikpolitisk redegørelse til Folketinget. Med redegørelsen fulgte en samlet trafikplan for hele landet – »Trafik 2005«. I trafikplanen omtales alle de initiativer, som regeringen allerede har igangsat og i de kommende år vil igangsætte for at styrke den kollektive trafik.

Den kollektive trafik på bane varetages af staten, mens den lokale og regionale kollektive trafik med bus varetages af amtskommunerne og kommunerne. De pågældende myndigheder står således for prioriteringen af midlerne til anlæg og drift af hver sit kollektive trafiksystem. Staten deltager som hovedregel ikke i finansieringen – f.eks i form af tilskud – af den lokale og regionale kollektive trafik.

I oversigten over statslige anlægsinvesteringer i trafikplanen er derfor kun medtaget anlægsinvesteringer for baneområdet.

I hovedstadsområdet udgør S-togene grundstammen i den regionale kollektive trafik og fungerer i samspil med bustrafikken. Gennem den planlagte udskiftning af de nuværende S-tog kan de nuværende kapacitetsproblemer løses ved anskaffelse af ca. 120 nye tog – hvoraf 8 allerede er bestilt – med en væsentlig stør-

[Indenrigsministeren]

re kapacitet. Prisen for de resterende 112 tog er ca. 5,8 mia. kr.

Herudover er der med Ørestadsloven taget skridt til, at der i hovedstaden introduceres letbaner som et nyt kollektivt trafikmiddel i Danmark. Der vil som følge heraf i de kommende 5-7 år blive investeret knap 4 mia. kr. i et helt nyt bybanesystem.

Det vil på samme tid blive en længe tiltrængt forbedring af den kollektive trafik gennem både den tættest befolkede del af Amager: Østamager og den vestlige del med universitetet og et stort eksisterende etagebyggeri.

Der vil således blive foretaget omfattende investeringer i den kollektive trafik i de kommende år i hovedstadsområdet, herunder i letbanesystemet.

Herudover har trafikministeren truffet aftale med HT's bestyrelse om, at der skal igangsættes et analysearbejde vedrørende alternative finansieringsformer for den kollektive trafik i hovedstadsområdet og andre større byer, bl.a. for at skaffe sig bedre viden om finansieringsformer i udvalgte større byer i Europa. Dette arbejde forventes afsluttet ultimo 1994.

Der kan således ikke på nuværende tidspunkt gives nærmere oplysninger om, hvorledes finansieringen vil kunne tilrettelægges.

Spm. nr. S 879

Til *indenrigsministeren* (18/3 94) af:

Pernille Frahm (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvor store ekstra anlægs- henholdsvis nettodriftsudgifter kommunerne skal afholde, for at regeringens løfte om en børnepasningsgaranti kan realiseres i 1995, herunder med tilbud til forældre med skæve arbejdstider samt i forhold til handicappede børn (specialbørnehaver og lign.)?«

Begrundelse

Finansministeren har udtalt, at kommunernes udgiftsniveau skal holdes i ro i 1995. Samtidig har regeringen forpligtet sig til at få etableret en børnepasningsgaranti i 1995. Til brug for Folketingets debat om kommunernes økonomi den 5. april 1994 er det vigtigt at få fremlagt regeringens skøn for omkostningerne ved at etablere denne garanti.

Svar (28/3 94):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Som omtalt i statsministerens åbningsredegørelse i Folketinget den 5. oktober 1993 ønsker regeringen at indgå aftale med kommunerne om en pladsgaranti, således at familier, der ønsker det, kan få et pasningstilbud senest 12 måneder efter barnets fødsel. Målet er, at en sådan garanti kan iværksættes inden udgangen af 1995.

En sådan pladsgarantiaftale må ses som en naturlig opfølgning på regeringens økonomiske aftaler med de kommunale parter for 1994. I disse aftaler blev i alt afsat 500 mio. kr. med henblik på aktivitetsforøgelser inden for børnepasningsområdet. Aftalerne er nu udmøntet i budgetterne for 1994, hvoraf det fremgår, at kommunerne har valgt at budgettere med en yderligere udvidelse på dette område svarende til 600 mio. kr.

Det kan oplyses, at Kommunernes Landsforening efter drøftelse med Finansministeriet og Socialministeriet har igangsat en spørgeskemaundersøgelse vedrørende pladser og ventelister i de enkelte kommuner. Herudover foretages i Arbejdsmarkedsstyrelsen en vurdering af udviklingen i antallet af forældre på orlov til børnepasning.

Når resultaterne af disse undersøgelser foreligger, vil behovet for daginstitutionspladser, herunder pladser i specialbørnehaver, indgå i forhandlingerne med de kommunale parter.

Spm. nr. S 880

Til *indenrigsministeren* (18/3 94) af:

Pernille Frahm (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvor stort et beløb kommunerne skal tilføres for at være holdt skadesløse for virkningerne af skattereformens optrapning fra 1994 til 1995, fordelt på amts- og primærkommuner?«

Begrundelse

Regeringen har tilkendegivet, at den vil holde kommunerne skadesløse for virkningen af skattereformen. En samlet vurdering af kommunernes økonomiske muligheder i 1995 til brug for Folketingets debat om kommunernes økonomi den 5. april 1994 forudsætter, at der foreligger et skøn over, hvor stort et beløb kommunerne skal tilføres i den anledning.

Svar (28/3 94):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Skattereformen og bruttoficeringen har tilsammen medført væsentlige forskydninger i kommunernes og amtskommunernes økonomi.

Bruttoficeringen af kontanthjælp og pensioner har således i kraft af de indeholdte forhøjelser af ydelserne medført betydelige merudgifter for kommunerne. Kommunerne kompenseres automatisk for disse merudgifter over den kommunale budgetgaranti.

Samtidig har bruttoficeringen medført en betydelig forøgelse af udskrivningsgrundlaget for kommuner og amtskommuner. I overensstemmelse med reglerne for det udvidede totalbalanceprincip er der over bloktilskuddene foretaget en regulering for det kommunale merskatteprovenu. Det primærkommunale bloktilskud er som følge heraf reduceret med 7,2 mia. kr. og det amtskommunale bloktilskud med 3,7 mia. kr. fra 1994.

Skattereformen indeholder en række elementer, som påvirker udskrivningsgrundlaget i op- og nedadgående retning.

Taget under ét indebærer skattereformen en reduktion af det kommunale udskrivningsgrundlag og dermed et mindreprovenu af indkomstskat for kommuner og amtskommuner.

Det indgår som et led i regeringens økonomiske aftaler for 1994 med de kommunale parter, at der i 1994 ydes compensation over bloktilskuddene for det kommunale provenutab ved skattereformen. I overensstemmelse hermed er der med hjemmel i en tekstanmærkning til finansloven for 1994 foretaget en forhøjelse af det primærkommunale bloktilskud med 3,9 mia. kr. og det amtskommunale bloktilskud med 1,8 mia. kr. i 1994.

Regeringen har i aftalerne med de kommunale parter tilkendegivet følgende: »Regeringen er indstillet på i forbindelse med de kommende års økonomiske forhandlinger at skabe sikkerhed for en finansieringsbalance efter samme principper som i år, så kommunale skattestigninger kan undgås.«

Regeringen agter naturligvis at efterleve denne aftale, og den nøjagtige udmåling af compensation til kommunerne og amtskommunerne for virkningen af skattereformen i 1995 vil derfor som aftalt indgå sammen med andre finansieringsmæssige spørgsmål som

element i de kommende forhandlinger med de kommunale parter. Der kan derfor ikke oplyses nærmere om beløbets størrelse på indeværende tidspunkt.

Spm. nr. S 881

Til *indenrigsministeren* (18/3 94) af:

Pernille Frahm (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvor stor en stigning i milliarder kroner, renset for inflationen, regeringen skønner der vil ske i de kommunale indtægter fra indkomst-, ejendoms- og selskabsbeskatning fra 1993 til 1994 forudsat fastholdte skattesatser fra 1994 til 1995, fordelt på amts- og primærkommuner, samt oplyse de bagved liggende forudsætninger for den generelle økonomiske udvikling, eventuelt i form af henvisning til tidligere offentliggjort skøn herfor?«

Begrundelse

I svar af 1. februar 1994 har ministeren oplyst, at kommunernes økonomi i 1994 er påvirket positivt af en række faktorer, som helt eller delvis vil bortfalde i 1995. Til gengæld oplyses, at regeringen forventer, at konjunkturudviklingen vil forbedre kommunernes økonomi i 1995. Til brug for Folketingets debat om kommunernes økonomi den 5. april 1994 er det væsentligt at få oplyst, hvordan regeringen vurderer at konjunkturudvikling m.v. påvirker kommunernes økonomi.

Svar (28/3 94):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

I *tabel 1 og 2* nedenfor er vist en beregning af ændringen i det udbetalte kommunale skatteprovenu 1993-94 og 1994-95 i løbende priser og lønninger. De tilsvarende beløb i faste priser og lønninger fremgår af *tabel 3 og 4*. Beregningen heraf er foretaget ved at opregne udgangsåret til slutårets pris- og lønniveau før beregning af ændringer.

I *tabel 5* er vist regeringens aktuelle skøn over *den faktiske udvikling* i udskrivningsgrundlaget, der ligger til grund for beregningerne. Skønnet bygger på Økonomiministeriets konjunkturvurdering fra december 1993, som er offentliggjort i Økonomisk Oversigt, december 1993. På enkelte områder er der dog

[Indenrigsministeren]

foretaget justeringer i forhold til decembervurderingen på baggrund af de forudsætninger, der er lagt til grund for udarbejdelsen af finanslovforslaget for 1995.

Tabel 1: Beregnet ændring i skatteprovenu 1993 til 1994 for den kommunale sektor. Løbende priser og lønninger.

Mia. kr. (+ = merindtægt)	Amtskomm.	Primærkommuner inkl. Kbh. og Frb.	Hele landet
Indkomstskat inkl. særlig indkomstskat .	+ 2,7	+ 6,3	+ 9,0
Ejendomsskatter	0	0	0
Selskabsskat	-	+ 0,1	+ 0,1
Afregninger vedrørende tidligere år	+ 1,0	+ 2,2	+ 3,2

Tabel 2: Beregnet ændring i skatteprovenu 1994 til 1995 for den kommunale sektor. Løbende priser og lønninger.

Mia. kr. (+ = merindtægt)	Amtskomm.	Primærkommuner inkl. Kbh. og Frb.	Hele landet
Indkomstskat inkl. særlig indkomstskat .	+ 2,4	+ 4,5	+ 6,9
Ejendomsskatter	-0,1	-0,4	-0,5
Selskabsskat	-	+ 0,2	+ 0,2
Afregninger vedrørende tidligere år	-0,7	-2,2	-2,9

Tabel 3: Beregnet ændring i skatteprovenu 1993 til 1994 for den kommunale sektor. 1994 pris- og lønniveau.

Mia. kr. (+ = merindtægt)	Amtskomm.	Primærkommuner inkl. Kbh. og Frb.	Hele landet
Indkomstskat inkl. særlig indkomstskat .	+ 1,9	+ 4,2	+ 6,1
Ejendomsskatter	-0,1	-0,2	-0,3
Selskabsskat	-	+ 0,1	+ 0,1
Afregninger vedrørende tidligere år	+ 1,0	+ 2,2	+ 3,2

Tabel 4: Beregnet ændring i skatteprovenu 1994 til 1995 for den kommunale sektor. 1995 pris- og lønniveau.

Mia. kr. (+ = merindtægt)	Amtskomm.	Primærkommuner inkl. Kbh. og Frb.	Hele landet
Indkomstskat inkl. særlig indkomstskat .	+ 1,6	+ 2,4	+ 4,0
Ejendomsskatter	-0,2	-0,6	-0,8
Selskabsskat	-	+ 0,2	+ 0,2
Afregninger vedrørende tidligere år	-0,7	-2,3	-3,0

I beregningerne i tabel 1-4 af år til år-stigningen i det udbetalte skatteprovenu svarende til det adspurgte har det været nødvendigt at tage hensyn til den budgettering af forskudsbeløb, som kommunerne har foretaget i 1993 og

1994. Kommuner og amtskommuner får i det enkelte år fra staten udbetalt de budgetterede forskudsbeløb af indkomstskat. Afvigelsen mellem det budgetterede og senere faktisk opgjorte indkomstskatteprovenu afregnes mel-

[Indenrigsministeren]

lem staten og henholdsvis kommuner og amtskommuner to år efter indkomståret. En beregning af stigningen i skatteprovenuet fra år til år vil derfor være påvirket af den kommunale budgettering.

Det skal særligt bemærkes, at den kommunale sektor under ét i 1993 afregnede betydelige beløb til staten som følge af for meget modtaget indkomstskat vedrørende 1991 og tidligere år. I 1994 skønnes den kommunale sektor derimod at skulle modtage afregningsbeløb fra staten, da indkomstudviklingen for 1992 er blevet højere end forudsat af kommunerne ved budgetlægningen for 1992. Det betyder, at ændringen i afregningen fra 1993 til 1994 bliver meget stor. I 1995 skønnes den kommunale

sektor igen at skulle afregne betydelige beløb til staten som følge af, at primærkommunerne i budgettet for 1993 budgetterede udskrivningsgrundlaget væsentligt højere, end det nu vurderes. Det betyder tilsvarende en meget stor ændring i afregningsbeløbet fra 1994, hvor kommunerne modtager afregningsbeløb, til 1995, hvor kommunerne skønnes at skulle afregne beløb til staten.

På grund af afregningsreglerne vil udviklingen i det udbetalte skatteprovenu som nævnt adskille sig fra udviklingen i det *faktiske* udskrivningsgrundlag. Regeringens skøn over væksten i det faktiske udskrivningsgrundlag fremgår af *tabel 5*, jf. de tidligere nævnte forudsætninger.

Tabel 5: Regeringens skøn over væksten i det kommunale udskrivningsgrundlag 1992-1995.

	Pct.
1992-93	1,4
1993-94	8,9
1994-95	4,4

Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. S 880, medfører skattereformen samt bruttoficeringen af kontanthjælp og pensioner væsentlige forskydninger i det kommunale udskrivningsgrundlag for indkomstskat. Disse forskydninger kommer til udtryk i et meget ujævnt forløb af det faktiske kommunale udskrivningsgrundlag i perioden 1993-95.

Uanset at udviklingen i udskrivningsgrundlaget er påvirket af disse regelændringer, vil de konjunkturmæssige forhold dog i sig selv give anledning til en betydelig stigning i det kommunale udskrivningsgrundlag i 1994 og 1995.

Spm. nr. S 826

Til miljøministeren (10/3 94) af:

Gade (SF):

»Vil ministeren oplyse begrundelsen for, at Kommunekemis ledelse har anmodet politiet i Nyborg om at deltage i udredningsarbejdet efter den seneste eksplosion, samt oplyse, om det kontrolpanel, der styrer forbrændingsanlæg III, var fuldt bemandedt umiddelbart før og på eksplosionstidspunktet den 13. februar 1994?«

Begrundelse

Spørgeren er meget tilfreds med – og ser frem til resultatet af – den undersøgelse af eksplosionen på Kommunekemi, som ministeren nu sætter i gang, og ønsker på ingen måde at foregribe resultatet af dette arbejde. Netop derfor ønskes oplyst, hvorfor Kommunekemis ledelse har anmodet politiet i Nyborg om at gå ind i sagen. Spørgeren noterer sig samtidig, at de tre større eksplosioner alle er sket på den samme ovn og alle ved middagstid på en fridag. Derfor vil det være vigtigt, at der fra starten af undersøgelsen er klarhed over, om kontrolpanelet var fuldt bemandedt på eksplosionstidspunktet.

Svar (22/3 94):

Miljøministeren (Svend Auken):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Miljøstyrelsen har henvendt sig til ledelsen af Kommunekemi a/s, der oplyser, at man har inddraget politiet i undersøgelsen, da man trods talrige ekspertundersøgelser står uforstående over for årsagen til eksplosionerne. Man

[Miljøministeren]

har således ønsket at tage alle muligheder i betragtning.

Ekspllosionen skete på forbrændingsanlæg IV. Forbrændingsanlæg III og IV styres fra samme kontrolrum. Kommunekemi a/s har til Miljøstyrelsen oplyst, at ved eksplosionen i forbrændingsanlæg IV kl. 11.30 var anlægget bemanded med 6 mand, hvoraf én mand befandt sig i kontrolrummet. Før og ved eksplosionen var både anlægget og kontrolrummet således bemanded med det mandskab, der normalt anvendes til at drive forbrændingsanlægene.«

Spm. nr. S 860

Til *landbrugsministeren* (17/3 94) af:

Gade (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvordan ministeren vil sikre, at lov nr. 474 af 30. juni 1993 om støtte til forbedring af strukturen og effektiviteten i jordbruget og om ophævelse af lov om økologisk jordbrugsproduktion og lov om tilskud til skovforbedrende foranstaltninger kan fungere efter hensigten med hensyn til omlægningsstøtte samt opretholdelses- og projektstøtte til økologiske jordbrug?«

Begrundelse

Efter det for spørgeren oplyste er arbejdet i Det Økologiske Jordbrugsråd foreløbig sat i stå, fordi man ikke kan behandle de projekter, der er kommet ind i 1994, da lovgrundlaget endnu ikke er på plads på grund af Kommissionens manglende notifikation af lov nr. 474, og da de økologiske avlere ikke kender de præcise regler for tilskuddene, samtidig med at det politisk er besluttet, at de første rater skal udbetales i foråret 1994.

Svar (24/3 94):

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Jeg kan oplyse, at det ikke som forventet har været muligt at sætte lov nr. 474 af 30. juni 1993 om støtte til strukturen og effektiviteten i jordbruget m.v. i kraft fra 1. januar 1994.

Årsagen hertil er, at Europa-Kommissionen endnu ikke har truffet beslutning om EU-medfinansiering af tilskuddene.

Landbrugsministeriet fremsendte den 29. juli 1993 programmet for gennemførelse af råds-

forordning 2078/92 til Europa-Kommissionen med henblik på Kommissionens godkendelse af ordningernes indhold og tilsagn om EU-medfinansiering af udgifterne.

Det var forventet, at der ville kunne træffes beslutning i løbet af efteråret 1993.

Et kommissionsforslag til en positiv beslutning vedrørende den del af det danske program til gennemførelse af RFO 2078/92, der blandt andet omfatter økologiforanstaltninger, blev behandlet i et forvaltningskomitémøde den 8. marts 1994. Komiteen afgav positiv udtalelse.

Af tekniske årsager omfattede beslutningen ikke tilskud til demonstrationsprojekter. Disse er udskudt til en senere behandling og vil derfor først blive iværksat i Danmark på et senere tidspunkt.

Lovens ikrafttræden afventer Kommissionens beslutning, jf. forudsætningerne i lovforslagets bemærkninger.

Det er uformelt tilkendegivet fra Kommissionens tjenestegrene, at beslutningerne ikke kan forventes at foreligge før i april eller muligvis først senere.

Jeg agter på det kommende rådsmøde af landbrugsministre at anmode Kommissionen om, at behandlingen bliver fremskyndet mest muligt.

Det var forudsat i den politiske aftale vedrørende støtte til økologiske landmænd, som jeg orienterede Folketingets Landbrugs- og Fiske-riudvalg om i skrivelse af 3. juni 1993, at tilskud til økologisk jordbrug, kompensation for nedsættelse af gødningsforbruget, der følger med økologisk drift, samt det 2-årige omlægningsstilskud ville blive udbetalt første gang i foråret 1994.

Jeg har derfor fremsendt anmodning til Folketingets Finansudvalg om tilslutning til udbetaling af støtte i medfør af lov nr. 474 af 30. juni 1993, herunder arealtilskuddet til økologiske landmænd, uden at afvente Kommissionens beslutning.

Spm. nr. S 894

Til *trafikministeren* (21/3 94) af:

Gade (SF):

»Agter ministeren at anmode Justitsministeriets lovkontor om at udarbejde en vurdering af den juridiske situation for Øresundsbroens

[Gade]

landanlæg, hvis svenskerne ikke vil gennemføre kyst til kyst-anlægget?»

Svar (24/3 94):

Trafikministeren (Trøjborg):

Aftalen af 23. marts 1991 mellem Danmarks og Sveriges regeringer om en fast forbindelse over Øresund blev ratificeret i efteråret 1991.

Der er herefter tale om en folkeretligt bindende aftale, som skal opfyldes i henhold til dens indhold.

I Danmark har der som bekendt været gennemført en høring samt en supplerende høring over kyst til kyst-anlægget. I Sverige gennemføres en såkaldt miljøprøvning, der endnu ikke er afsluttet. Den svenske regering forventes i nær fremtid at afgøre spørgsmålet om forbindelsens såkaldte tilladelighed.

Som anført skal regeringsaftalen opfyldes, og jeg finder på den baggrund ingen anledning til at anmode Justitsministeriet om den i spørgsmålet nævnte vurdering.

Spm. nr. S 788

Til *justitsministeren (2/3 94)* af:

Grove (KF):

»Vil ministeren redegøre for, om cirkulæret om Arbejdstilsynets ret til at skaffe sig adgang til private hjem i forbindelse med dets tilsyn med hjemmehjælpere strider imod grundlovens paragraffer om privatlivets fred og boligens ukrænkelighed?»

Begrundelse

Baggrunden for spørgsmålet er, at der bl.a. i avisartikler i Berlingske Tidende den 26. februar 1994 og i Morgenavisen Jyllands-Posten den 27. februar 1994 er rejst tvivl om, hvorvidt cirkulæret holder sig inden for grundlovens rammer.

Svar (18/3 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Grundlovens § 72 har følgende ordlyd:

»§ 72. Boligen er ukrænkelig. Husundersøgelse, beslaglæggelse og undersøgelse af breve og andre papirer samt brud på post-, telegraf- og telefonhemmeligheden må, hvor ingen lov hjemler en særegen undtagelse, alene ske efter en retskendelse.«

Bestemmelsen hører – sammen med grundlovens § 71 om den personlige frihed og § 73 om ejendomsrettens ukrænkelighed – til den del af grundlovens frihedsrettigheder, som skal sikre det enkelte individ et såkaldt fredet område. På dette område kan statsmagten kun gøre indgreb i overensstemmelse med de i grundlovsbestemmelserne opstillede betingelser.

Retsbeskyttelsen i § 72 består i kravet om, at afgørelsen skal træffes af domstolene, idet lovgivningsmagten dog har frihed til at gøre undtagelse herfra, jf. ordene »særegen undtagelse«.

Det centrale område for grundlovens § 72 er indgreb inden for strafferetsplejen. Om bestemmelsen tillige finder anvendelse på indgreb uden for strafferetsplejen, har i den statsretlige litteratur givet anledning til tvivl. Det må imidlertid antages at være den overvejende opfattelse, at bestemmelsen også finder anvendelse uden for strafferetsplejen.

Grundlovens § 72 omfatter især private lokaliteter, som anvendes til beboelse, men også andre rum, der ikke er offentligt tilgængelige, f.eks. butiks-, fabriks- og kontorlokaler.

Der findes på en lang række særlovsområder regler, hvorefter myndigheder uden retskendelse har adgang til ejendomme, lokaler m.v. for at varetage myndighedens opgaver. Jeg kan herom henvise til Justitsministeriets besvarelse af 13. oktober 1993 af spørgsmål nr. S 37 fra medlem af Folketinget Kim Behnke. Som det fremgår heraf, er der i dag i mindst 75 love sådanne bestemmelser.

For så vidt angår arbejdsmiljøområdet, følger det af arbejdsmiljølovens § 76, stk. 2, bl.a., at Arbejdstilsynets medarbejdere til enhver tid uden retskendelse mod behørig legitimation har adgang til offentlige og private arbejdssteder i det omfang, det er påkrævet, for at de kan varetage deres hverv. Denne regel er således udtryk for, at kravet i grundlovens § 72 om retskendelse er fraveget på dette område.

Det cirkulære, hvortil der henvises i spørgsmålet, er formentlig Arbejdstilsynets cirkulæreskrivelse nr. 9/1993. Om indholdet af denne cirkulæreskrivelse kan jeg henvise til arbejdsministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 784 fra medlem af Folketinget Helge Sander.

Sammenfattende kan jeg således sige, at det ikke er i strid med grundloven, når det på arbejdsmiljøområdet er bestemt, at Arbejdstilsyn-

[Justitsministeren]

nets medarbejdere til enhver tid uden retskendelse mod behørig legitimation har adgang til offentlige og private arbejdssteder i det omfang, det er påkrævet, for at de kan varetage deres hverv.

Spm. nr. S 846

Til *arbejdsministeren* (15/3 94) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvor langt arbejdsmarkedets parter er kommet med hensyn til en demokratisering af forligsmandslovens bestemmelser, og om dette medfører lovændringer?«

Begrundelse

Den 16. marts 1993 fremsatte spørgeren på SF's vegne forslag til ændring af forligsmandsloven. Dette forslag blev af arbejdsministeren afvist med ordene: »Fru Lilli Gyldenkilde er så bekymret for, at der ikke skal ske noget omkring forligsmandsloven og demokratisering og modernisering af forligsmandsloven. Den bekymring mener jeg faktisk ikke er rimelig i betragtning af, at hovedorganisationerne, da mæglingsskitsen blev lagt ud til afstemning, klart tilkendegav fra begge sider, både fra LO's side og fra DA's side, at nu var tiden kommet til en demokratisering. Og jeg ved, der allerede er taget de nødvendige kontakter.«

Der er nu gået 1 år, og derfor efterlyses resultatet af arbejdet mellem DA og LO samt ministerens overvejelser om lovændringer på baggrund af dette arbejde.

Svar (22/3 94):

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg kan oplyse, at LO og DA har arbejdet på et fælles udspil til ændring af forligsmandsloven. Desværre er det ikke lykkedes for LO og DA at blive enige. Jeg har herefter meddelt parterne, at jeg forbereder et lovforslag om ændring af forligsmandsloven, som jeg vil fremsætte i efteråret 1994.

Spm. nr. S 848

Til *socialministeren* (15/3 94) af:

Eva Kjer Hansen (V):

»Hvornår vil ministeren offentliggøre den bebudede undersøgelse om, hvorvidt der i henhold til de forskellige paragraffer i bistandsloven er blevet udbetalt større ydelser til flygtningefamilier end til danske familier, samt oplyse, såfremt undersøgelsen allerede foreligger, hvad der da er årsagen til, at den ikke er blevet offentliggjort?«

Begrundelse

Af Rigsrevisionens notat af 14. januar 1994 til statsrevisorerne om offentlige ydelser til flygtningefamilier og danske familier på kon-tanthjælp fremgår det, at Socialministeriet ultimo januar forventer at offentliggøre en undersøgelse, der på baggrund af oplysninger fra Danmarks Statistik skal afdække, hvorvidt der i henhold til de forskellige paragraffer i bistandsloven er blevet udbetalt større ydelser til flygtningefamilier end til danske familier.

Svar (23/3 94):

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Socialministeriet er i øjeblikket ved at lægge sidste hånd på den bebudede undersøgelse. Den forventes at foreligge inden længe. Der ligger en række tekniske årsager til grund for forsinkelsen, og der er således ikke – som det antydes i spørgsmålet – tale om, at undersøgelsesresultatet tilbageholdes.

Spm. nr. S 849

Til *arbejdsministeren* (15/3 94) af:

Eva Kjer Hansen (V):

»Vil ministeren redegøre for sammensætningen af repræsentanter i lokaludvalg og koordineringsudvalg under arbejdsmarkedsrådet på Fyn, herunder hvilke oplysningsforbund der er repræsenteret?«

Svar (22/3 94):

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har jeg indhentet en udtalelse i Arbejdsmarkedsstyrelsen, der oplyser, at Arbejdsmarkedsrådet på Fyn endnu ikke har foretaget nogen endelig udpegning af repræsentanter til henholdsvis koordinationsudvalg og lokaludvalg.

[Arbejdsministeren]

Beslutningen om at etablere 5 lokaludvalg på Fyn samt et koordinationsudvalg blev truffet af Arbejdsmarkedsrådet den 15. november 1993 i forbindelse med vedtagelse af underudvalgsstrukturen under Arbejdsmarkedsrådet.

Sammensætningen af koordinationsudvalget og lokaludvalgene er aftalt således, at der i disse udvalg er tiltænkt oplysningsforbundene på Fyn 1 plads.

I januar måned 1994 indkaldte Arbejdsmarkedsrådet indstillinger vedrørende repræsentanter til udvalgene. Oplysningsforbundene blev i den forbindelse anmodet om i fællesskab at indstille en repræsentant.

Oplysningsforbundene har imidlertid ikke kunnet blive enige om en fælles indstilling, hvorfor forbundene har afgivet særindstillinger.

Arbejdsmarkedsrådets rådsudvalg drøftede denne situation på sit møde den 23. februar 1994 og bestemte på dette møde, at de repræsentanter, der var indstillet fra AOF-Fyn til henholdsvis koordinationsudvalg og lokaludvalg, skulle udpeges, idet man fandt det vigtigt, at det samarbejdsforhold, der allerede eksisterer om de arbejdsmarkedsrettede uddannelser, afspejles i udvalgenes sammensætning.

På det efterfølgende møde i Arbejdsmarkedsrådet den 8. marts 1994 blev det imidlertid besluttet at sende indstillingen til en fornyet drøftelse i Rådsudvalget. Arbejdsmarkedsrådet vil herefter på rådets førstkommede møde den 12. april 1994 foretage den endelige udpegning til de omtalte udvalg, idet der på dette tidspunkt forventes at ligge indstillinger fra samtlige parter, der er blevet bedt om at indstille repræsentanter.

Den endelige sammensætning af koordinationsudvalg og lokaludvalg kan derfor først foreligge i forlængelse af rådets møde i april.

Spm. nr. S 832

Til *finansministeren* (11/3 94) af:

Birthe Rønn Hornbech (V):

»Vil ministeren nærmere redegøre for de ansættelsesforhold, der gælder for formanden for Det Sikkerheds- og Nedrustningspolitiske Udvalg, herunder hvilke regler der gælder for afsked, varsel og øvrige processuelle regler i forbindelse med afsked, samt oplyse, hvorvidt det er i overensstemmelse med regeringens sæd-

vanlige praksis at meddele afsked mundtligt, uden begrundelse og uden varsel?«

Begrundelse

Spørgsmålet stilles for at få uddybet de ansættelsesretlige vilkår for formanden for Det Sikkerheds- og Nedrustningspolitiske Udvalg og dermed regeringens personalepolitik generelt.

Ifølge et svar fra udenrigsministeren og statsministeren vedrørende fyringen af SNU's formand henvises til et ikke fremlagt underhåndsbrev, hvorefter SNU's formand skulle have givet udtryk for, at han muligt ønskede at fratræde på et tidspunkt inden ansættelsesperiodens udløb.

Det rejser unægtelig interessante perspektiver, såfremt regeringen er af den opfattelse, at regeringen som arbejdsgiver ensidigt, ubegrundet og uden varsel kan foretage afskedigelser, fordi en ansat på et tidspunkt mere ubestemt og uformelt har givet udtryk for, at man muligt senere på et ubestemt tidspunkt ønsker at fratræde en stilling.

Svar (22/3 94):

Finansministeren (Lykketoft):

Det Sikkerheds- og Nedrustningspolitiske Udvalg er nedsat i henhold til regeringsbeslutning af 14. oktober 1980. Ifølge udvalgets mandat udpeger regeringen et formandskab og en formand til at lede udvalget. Udvalgets mandat indeholder ikke regler om afsked af formanden, herunder om varsel og øvrige processuelle spørgsmål i forbindelse med afsked.

Kommitteret Henning Gottlieb blev udpeget til formand for Det Sikkerheds- og Nedrustningspolitiske Udvalg med virkning fra 1. januar 1988.

I forbindelse med den seneste forlængelse af udvalgets mandat anmodede den daværende udenrigsminister i oktober 1992 Henning Gottlieb om at fortsætte som formand for en periode af 3 år fra den 1. januar 1993. Henning Gottlieb imødekom denne anmodning.

I en brevveksling mellem Udenrigsministeriets daværende direktør og Henning Gottlieb blev de tidsmæssige forestillinger med hensyn til beskikkelsesperiodens længde præciseret.

Om Henning Gottliebs fratræden som formand pr. 1. april 1994 henvises til udenrigsministerens besvarelse af spm. nr. S 785.

[Finansministeren]

Henning Gottlieb har haft tjenestefrihed fra sin stilling som kommitteret i Statsministeriet i den periode, hvor han har været formand for Det Sikkerheds- og Nedrustningspolitiske Udvalg, og han indtræder på ny i denne stilling den 1. april 1994.

Spm. nr. S 929

Til *kulturministeren* (23/3 94) af:

Klaus Hækkerup (S):

»Kan ministeren oplyse, hvad den gennemsnitlige årlige lønudgift (inkl. overtid, ekskl. overenskomstbaserede pensionsbidrag) i 1993 har været for medarbejderne ved TV 2 og ved TVR?«

Svar (28/3 94):

Kulturministeren (Jytte Hilden):

For TV 2 er beløbet ca. 349.000 kr. Tallet er beregnet ud fra lønoplysninger for oktober kvartal 1993, idet årsregnskabet for 1993 ikke er færdigudarbejdet endnu. For TVR er beløbet ca. 325.000 kr. Tallet er beregnet ud fra oplysningerne i årsregnskabet for 1993, hvorefter der ultimo 1993 – omregnet til heltidsansatte – var 41 medarbejdere beskæftiget.

Spm. nr. S 861

Til *socialministeren* (17/3 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Finder ministeren det rimeligt og lovligt, at en kommune indgiver konkursbegæring mod en plejehjemsbeboer, uden at den pågældende har nogen restancer til kommunen?«

Begrundelse

Der henvises til en sag fra Holsted Kommune.

Svar (25/3 94):

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Efter bilstandsloven § 85, stk. 4, finder reglerne i pensionslovens § 28, stk. 3, nr. 4, anvendelse i de tilfælde, hvor en pensionist forringer sine formueforhold ved at give sine midler bort.

Efter pensionslovens § 28 forhøjes den indtægt, der ligger til grund for pensionsberegningen, såfremt pensionisten i løbet af de sidste 10 år ved gaver eller andre dispositioner har forringet sin økonomiske situation.

Den indtægt, der ligger til grund for fastsættelse af betaling for ophold på plejehjem, forhøjes med 8 pct. af det beløb, der ligger ud over 8.000 kr. årligt pr. gavemodtager.

Forhøjelsen varer i indtil 10 år fra det tidspunkt, hvor dispositionen er foretaget.

Disse regler er begrundet i ønsket om at undgå, at en person kan opnå højere pension eller lavere opholdsbetaling på plejehjem ved at foretage formuedispositioner til fordel for andre.

Jeg kan endvidere oplyse, at Den Sociale Ankestyrelse har udtalt sig om spørgsmålet i forbindelse med en afgørelse fra 1986 offentliggjort i Sociale Meddelelser SM 0-42-86. Den Sociale Ankestyrelse fandt, at reglerne i bilstandsloven og lov om social pension ikke afskar kommunen fra at begære pensionisten konkurs for derigennem at omstøde gavedispositionen. Den Sociale Ankestyrelse udtalte samtidig, at spørgsmålet, om pensionisten rent faktisk kunne erklæres konkurs, henhørte under skifteretten, jf. konkurslovens § 3.

Vestre Landsret har i dommen i sagen fra Holsted Kommune udtalt sig om lovligheden af kommunens disposition. Vestre Landsret udtalte, at kommunen med rette kunne begære at få en beboer erklæret konkurs med henblik på at få omstødt gavedispositionen for at være sikker på, at pensionisten også fremover ville være i stand til af egne midler at betale for plejehjemsopholdet.

Jeg synes, at det er rimeligt, at en kommune har mulighed for at sikre sig imod at blive påført ekstraudgifter ved, at en beboer på et plejehjem forringer sine økonomiske forhold med henblik på at begrænse betalingen for ophold på plejehjemmet – også selv om det måtte indebære en konkursbegæring over for en plejehjemsbeboer.

Sagen giver mig derfor ikke anledning til at foreslå regelændringer.

Samtidig kan jeg oplyse, at den særlige regel om fastsættelse af betaling for plejehjemsophold i forbindelse med bortgivelse bortfalder med udgangen af 1994, når der indføres pensionsudbetaling til beboerne på alle plejehjem.

Spm. nr. S 862

Til *justitsministeren* (17/3 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Finder ministeren det rimeligt, at en kom-

[Kirsten Jacobsen]

mune indgiver konkursbegæring mod en plejehjemsbeboer, uden at der er tale om restancer, og hvad agter ministeren at foretage sig for at forhindre gentagelser?»

Begrundelse

Der henvises til en sag fra Holsted Kommune.

Svar (24/3 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Efter konkurslovens § 17 skal en skyldner erklæres konkurs, hvis skyldneren er insolvent, og hvis konkursbehandling begæres af f.eks. en fordringshaver. En skyldner er insolvent, hvis den pågældende ikke kan opfylde sine forpligtelser, efterhånden som de forfalder, medmindre betalingsudygtigheden må antages blot at være forbigående.

Det er ikke en betingelse for at erklære en skyldner konkurs, at der foreligger restancer. Efter konkurslovens § 20 kan en kreditor dog ikke forlange skyldneren erklæret konkurs, hvis kreditors fordring er uforfalden og fordringen af tredjemand er sikret eller tilbydes sikret ved betryggende pant.

I begrundelsen for spørgsmålet henvises der til en konkret sag. I denne sag gav Venstre Landsret en kommune medhold i, at betingelserne for at erklære en plejehjemsbeboer konkurs var opfyldt, idet det efter rettens vurdering måtte antages, at den pågældende i løbet af kort tid ville vise sig ude af stand til at egne midler at betale for sit ophold på plejehjemmet, og at dette skyldtes insolvens hos plejehjemsbeboeren. Landsretten fandt endvidere, at kommunen havde fornøden retlig interesse i at få den pågældende erklæret konkurs for gennem et omstødelsessøgsmål at søge overholdelsen af gældende forskrifter om betaling for plejehjemsophold sikret. Det var under sagen oplyst, at plejehjemsbeboeren inden for de sidste 2 år havde foræret sine børn i alt ca. 400.000 kr.

Den konkrete sag giver ikke Justitsministeriet anledning til at søge en ændring af de grundlæggende betingelser for konkurs gennemført.

Spm. nr. S 902

Til *justitsministeren* (22/3 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvorledes det går med politiets undersøgelse af de to almennyttige fondes deltagelse i Himmerlandsbanksagen?»

Foreløbigt svar (28/3 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Justitsministeriet har til brug ved besvarelsen anmodet Statsadvokaten i Aalborg om en udtalelse.

Når udtalelsen foreligger, vil Justitsministeriet vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 817

Til *arbejdsministeren* (8/3 94) af:

Karen Højte Jensen (KF):

»Hvad agter ministeren at foretage sig for at sikre, at læger på landets mindre sygehuse ikke overtræder arbejdsmiljøloven?»

Begrundelse

I en artikel i Politiken den 1. marts 1994 oplyses, at læger på landets mindre sygehuse overskrider arbejds- og hviletidsbestemmelserne f.eks. ved at arbejde op til en måned i træk uden fridage eller ved at arbejde omkring 80 timer om ugen. Dette er uacceptabelt og skaber utryghed for de indlagte patienter.

Svar (18/3 94):

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Direktoratet for Arbejdstilsynet har over for mig oplyst, at spørgsmålet om lægers hviletid er reguleret i en aftale fra 1982 vedrørende hviletid og fridøgn for underordnede sygehuslæger inden for sygehus- og institutionsområdet m.v. Aftalen er indgået mellem Amtsrådsforeningen i Danmark, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune og Foreningen af yngre læger.

Det fremgår af aftalen, at hviletiden mellem 2 døgnshovedarbejder kan nedsættes til 8 timer, og at der kan være op til 12 døgn mellem 2 fridøgn. Aftalen er godkendt af Direktoratet for Arbejdstilsynet med hjemmel i § 12 i Ar-

[Arbejdsministeren]

bejdsministeriets bekendtgørelse nr. 372 af 15. august 1980 om hviletid og fridøgn, hvorefter fravigelser fra den daglige hvileperiode på 11 timer og kravet om et fridøgn inden for hver periode på 7 døgn i arbejdsmiljølovens § 50 og § 53 kan fraviges, hvis Direktoratet for Arbejdstilsynet har godkendt disse aftaler.

Arbejdstilsynet har på området vedrørende hviletid og fridøgn normalt fulgt den praksis, at Arbejdstilsynets kredse undersøger disse forhold, når der anmeldes overtrædelser. Dette skyldes, at overtrædelser ikke umiddelbart er synlige ved inspektioner, men kræver undersøgelse af vagtskemaer, lønsedler m.v. Det er derfor meget ressourcekrævende at undersøge disse forhold i forbindelse med kredsens almindelige inspektioner.

Jeg skal i den forbindelse påpege, at de parter, der har indgået aftaler på dette område, naturligvis har et ansvar for, at aftalen overholdes. Arbejdstilsynet vil derfor henvende sig til sygehusejerne ved Amtsrådsforeningen, Københavns og Frederiksberg Kommuner og Rigshospitalet og indskærpe, at de indgåede aftaler skal overholdes.

Spm. nr. S 829

Til *arbejdsministeren* (10/3 94) af:

Karen Højte Jensen (KF):

»Hvordan vil ministeren forklare den store difference, der er mellem tallet på 200 ledige social- og sundhedsassistenter, som ministeren oplyste til spørgeren under besvarelse af spørgsmål nr. S 682 den 23. februar 1994, og det tal på »højst en snes stykker ledige i øjeblikket«, som er resultatet af en statusopgørelse lavet af Forbundet af Offentligt Ansatte (FOA), jf. Aktuelt den 7. marts 1994?«

Svar (18/3 94):

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Tallet på 200 ledige medlemmer af a-kassen var baseret på en oplysning fra FOA, som i uge 3 havde opgjort dette. Dette tal er i overensstemmelse med FOA's oplysning til Aktuelt om, at der var en ledighedsprocent i kassen på »en snes stykker«, hvilket imidlertid i avisartiklen er blevet til »højst en snes stykker er ledige i øjeblikket«.

Spm. nr. S 781

Til *indenrigsministeren* (28/2 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til, at der udarbejdes en samlet opgørelse over de årlige udgifter for skatteyderne i forbindelse med hjemsendelse af asylsøgere, der har fået afslag på deres ansøgning, samt for asylsøgere, der opgiver deres ansøgning?«

Begrundelse

Spørgeren finder det rimeligt, at skatteyderne får klar besked om, hvad deres skattepenge går til, og derfor må undersøgelsen indledes.

Svar (18/3 94):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Efter udlændingelovens § 30, stk. 1, skal en asylansøger, der har fået endeligt afslag på sin ansøgning om asyl – og eventuelt tillige på en ansøgning om opholdstilladelse af særlige humanitære grunde efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2 – udrejse af landet. Udrejser udlændingen ikke frivilligt, drager politiet omsorg for udrejsten, jf. § 30, stk. 2.

Det følger af udlændingelovens § 43, stk. 1, at såfremt politiet drager omsorg for en udlændings udrejse, skal udlændingen afholde de udgifter, der for udlændingens eget vedkommende er forbundet hermed. Har udlændingen ikke tilstrækkelige midler, afholdes udgifterne foreløbig af statskassen.

Indenrigsministeriet har i anledning af de stillede spørgsmål indhentet en udtalelse fra Rigspolitechefen, der har oplyst, at udgifterne til hjemsendelse af asylansøgere i 1993 udgjorde i alt ca. 11,9 mio. kr. Heraf udgjorde rejseomkostninger for ledsagende polititjenestemænd ca. 3,9 mio. kr.

Spm. nr. S 782

Til *indenrigsministeren* (28/2 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til, at danske skatteydere ikke fremover skal betale flyrejser, lommepenge og overvægt for bagage til asylsøgere, der hjemsendes, fordi de har fået afslag på ansøgninger om asyl i Danmark eller har frafaldet deres anmodning om asyl?«

[Pia Kjærsgaard]

Begrundelse

Af dagbladet B.T. den 23. februar 1994 fremgår det, at danske skatteydere i dyre domme må betale til flyrejser, lommepege og overvægt til asylsøgere, der har fået afslag på asyl eller har frafaldet asylansøgningen og derfor hjemsendes.

I ét tilfælde har den danske stat betalt flybillet til Moskva til 2.981 kr. plus overvægt i bagage på 1.850 kr. I et andet tilfælde har fire personer fra Tanzania hver fået betalt godt 4.000 kr. til flybilletter samt 500 kr. i lommepege.

Det er chokerende læsning for danske skatteydere, at man i den grad smider om sig med skatteydermidler.

(Besvaret sammen med spm. nr. S 781).

Spm. nr. S 833

Til *indenrigsministeren* (11/3 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvad er årsagen til, at mistænkte for terrorisme i deres hjemlande kan få politisk asyl i Danmark?«

Begrundelse

Af Politiken den 26. februar 1994 fremgår det, at egypteren Talaat Fouad Quassim, som er medlem af den islamiske terrororganisation Jihad, har fået politisk asyl i Danmark, selv om han er idømt en fængselsstraf for terrorisme i sit hjemland.

Svar (29/3 94):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Det retlige grundlag for behandlingen af asylansøgninger er udlændingelovens § 7.

Afgørende for, om en udlænding er omfattet af udlændingelovens § 7, stk. 1 (konventionsstatus), er, om udlændingen falder ind under definitionen i flygtningekonventionen fra 1951. Kernen i denne del af udlændingelovens flygtningebegreb er derfor identisk med definitionen i konventionens artikel 1, litra A, nr. 2, hvorefter udtrykket »flygtning« skal finde anvendelse på en person, der »som følge af velbegrundet frygt for forfølgelse på grund af sin race, religion, nationalitet, sit tilhørsforhold til

en særlig social gruppe eller sine politiske anskuelser befinder sig uden for det land, i hvilket han har statsborgerret, og som ikke er i stand til – eller på grund af en sådan frygt ikke ønsker – at søge dette lands beskyttelse, eller som ikke har nogen statsborgerret, og på grund af sådanne begivenheder befinder sig uden for det land, hvor han tidligere havde fast bopæl, og ikke er i stand til – eller på grund af en sådan frygt ikke ønsker – at vende tilbage dertil«.

Forfølgelse må ikke sammenblandes med strafforfølgelse for en borgerlig forbrydelse. Personer, der flygter fra en sådan strafforfølgelse, vil normalt ikke være flygtninge i konventionens forstand, jf. flygtningekonventionens § 1, litra F (b), hvoraf det fremgår, at konventionen ikke finder anvendelse på personer, der har begået en alvorlig ikkepolitisk forbrydelse uden for tilflugtslandet, inden han som flygtning fik adgang til dette.

Ved vurderingen af, om handlingen kan betegnes som ikkepolitisk eller politisk motiveret, må der først og fremmest ses på karakteren af og formålet med handlingen. Er handlingen således foretaget ud fra ægte politiske motiver, blot af personlige grunde eller for egen vindings skyld?

Anvendelsen af konventionens artikel 1, litra F (b), forudsætter efter udlændingemyndighedernes opfattelse, at det pågældende kriminelle forhold (som normalt vil være kommet frem gennem ansøgerens egen forklaring) utvivlsomt må betegnes som en borgerlig og ikke en politisk forbrydelse. Denne sondring vil i almindelighed være vanskelig at foretage, når det drejer sig om asylansøgere fra lande, hvor blodsudgydelser – både fra myndighedernes og private personers side – er almindeligt forekommende.

Hvis der på den anden side samtidig med en sådan strafforfølgelse af andre grunde foreligger forfølgelse i konventionens forstand, må det nærmere vurderes, om forbrydelsen er af en sådan karakter, at vedkommende asylansøgning kan afslås under henvisning til undtagelsesbestemmelsen i konventionens artikel 1, litra F (b).

Det forhold, at en asylansøger som asylmotiv angiver, at den pågældende risikerer dødsstraf for en begået borgerlig forbrydelse ved en tilbagevenden, vil ikke isoleret set kunne føre

[Indenrigsministeren]

til, at der meddeles den pågældende asyl. Det afgørende er, om dødsstraffen er et udtryk for en asylbegrundende forfølgelse af den pågældende. Er den pågældende ansøger således idømt dødsstraf for et af personlige grunde begået mord, vil den pågældende som udgangspunkt ikke blive meddelt asyl. Der vil dog være tilfælde, hvor den pågældende tillige må anses for at være forfulgt i konventionens forstand og derfor må betragtes som flygtning, og hvor man ud fra en proportionalitetsbetragtning vil meddele den pågældende asyl.

I medfør af udlændingelovens § 7, stk. 2, kan der endvidere meddeles asyl til en udlænding, som ikke er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951, men hvor det af lignende grunde som anført i konventionen eller af andre tungtvejende grunde ikke bør kræves, at udlændingen vender tilbage til sit hjemland (de facto-status).

Anvendelsesområdet for udlændingelovens § 7, stk. 2, er bl.a., hvor den pågældende asylansøger frygter en efter dansk retstradition ganske urimelig straf. Bestemmelsen vil f.eks. kunne finde anvendelse, hvor den pågældende risikerer en streng straf for overtrædelse af udrejselovgivningen og den militære straffelovgivning.

Udlændingemyndighederne har i den forbindelse fundet, at bestemmelsen i konventionens artikel 1, F (b), ikke alene skal finde anvendelse ved vurderingen af, om der skal meddeles konventionsstatus efter udlændingelovens § 7, stk. 1, men også ved vurderingen af, om der skal meddeles de facto-status efter § 7, stk. 2.

Som det fremgår, foretages der således ved behandlingen af den enkelte asylansøgning en konkret og individuel vurdering af betydningen af oplysninger om forhold, der kan være omfattet af konventionens artikel 1, F (b).

Spm. nr. S 834

Til *justitsministeren* (11/3 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvorfor ministeren ikke vil hjemsende terrorister, når ministeren på regeringens vegne erkender, at det er strafbart efter dansk ret at lave terrorisme i Danmark?«

Svar (18/3 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Jeg går ud fra, at spørgsmålet sigter til sagen vedrørende den egyptiske statsborger Talaat Fouad Quassim.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at den pågældende i medfør af udlændingeloven i juli 1993 fik opholdstilladelse her i landet som konventionsflygtning. Den pågældende opholder sig altså lovligt her i landet.

Det har været fremme i medierne, at Danmark skulle have afslået at udlevere den pågældende til Egypten. Jeg vil derfor gerne slå fast, at de danske myndigheder ikke har modtaget en begæring om udlevering af Talaat Fouad Quassim fra de egyptiske myndigheder.

Hvis der fremkommer en begæring om udlevering, vil den blive behandlet i overensstemmelse med udleveringslovens regler. Det vil i givet fald bero på en helt konkret vurdering af de faktiske og retlige omstændigheder i sagen, om der kan ske udlevering, og i sidste instans henhører afgørelsen – hvis den pågældende begærer sagen inbragt for retten – under domstolene. Jeg kan i den forbindelse nævne, at der er visse ufravigelige bestemmelser i udleveringsloven – herunder at vi ikke kan udlevere til fuldbyrdelse af dødsstraf.

Jeg vil afslutningsvis gerne slå fast, at Talaat Fouad Quassim under sit ophold her i landet selvfølgelig er forpligtet til at overholde dansk lovgivning, herunder straffeloven.

Hvis den pågældende begår ulovligheder under sit ophold her i landet, er det i givet fald politiets opgave at tage sig af sagen.

Spm. nr. S 835

Til *justitsministeren* (11/3 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke lande der i fredstid har dødsstraf som en mulig straf?«

Svar (23/3 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Hverken Justitsministeriet eller Udenrigsministeriet er i besiddelse af udtømmende, ajourførte oplysninger om, hvilke lande der i retsordenen har hjemmel til at idømme dødsstraf for borgerlige forbrydelser, og i hvilke lande fuldbyrdelse af dødsstraf i praksis finder sted.

[Justitsministeren]

Amnesty International har imidlertid i januar 1994 udfærdiget en oversigt over bl.a. lande, der har afskaffet dødsstraffen, lande, hvor der fortsat er hjemmel til dødsstraf, og lande, hvor dødsstraf eksekveres. Den sidste gruppe tæller 103 lande.

Jeg har samtidig hermed sendt spørgeren kopi af denne oversigt, der er på seks sider.

Spm. nr. S 836

Til *indenrigsministeren* (11/3 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange asylsøgere i Danmark der er dømt for mord i deres hjemland?«

Begrundelse

Det er spørgerens opfattelse, at offentligheden har krav på at vide, hvor mange terrorister der for tiden residerer i Danmark.

Spørgeren finder det oprørende, at dødsdømte for en forbrydelse i deres hjemland kan få politisk asyl i Danmark.

Sagen er blevet aktualiseret, efter at ministeren i Folketingets spørgetid den 2. marts 1994 bekræftede, at terroristen Talaat Fouad Quasim har fået asyl i Danmark, selv om han er idømt en fængelsstraf i sit hjemland.

Det er fuldstændig grotesk, at Danmark skal fungere som et center for f.eks. mordere, fordi regeringen i misforstået solidaritet med voldsforbrydere ønsker at holde hånden over dem. Det hører simpelt hen ingen steder hjemme.

Det er en helt uholdbar situation, at f.eks. en barnemorder fra USA, Frankrig eller Rusland uden videre skal kunne få politisk asyl i Danmark, fordi han er forfulgt af myndighederne i sit hjemland. Det er da ikke så mærkeligt, at han er forfulgt, for han har begået en forbrydelse, og den må han naturligvis stå til ansvar for. Det må alle andre.

Svar (28/3 94):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Indenrigsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Udlændinge.

Direktoratet for Udlændinge har nærmere oplyst, at man ikke tager kontakt til myndighederne i en asylansøgers hjemland. Direktoratet

har således typisk alene kendskab til, om en asylansøger er dømt for mord i hjemlandet, såfremt den pågældende selv oplyser herom til de danske myndigheder.

Direktoratet har endvidere oplyst, at man ikke særskilt registrerer de tilfælde, hvor man er bekendt med, at en asylansøger er dømt for mord i sit hjemland.

Indenrigsministeriet kan henholde sig til det af direktoratet anførte.

Spm. nr. S 852

Til *socialministeren* (16/3 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren udlevere undersøgelsen, som ministeren har lovet i svar på spørgsmål nr. S 202 af 12. november 1993, om sociale ydelser til flygtninge og ikkeflygtninge, som ministeren forventede offentliggjort primo 1994, til spørgeren?«

Svar (22/3 94):

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Det fremgår af svaret på spm. nr. S 202, at undersøgelsen forventedes offentliggjort primo 1994.

Socialministeriet er i øjeblikket ved at lægge sidste hånd på den bebudede undersøgelse. Den forventes at foreligge inden længe. Der ligger en række tekniske årsager til grund for, at den ikke allerede er færdig.

Spm. nr. S 853

Til *indenrigsministeren* (16/3 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren udlevere oversigten over Fynsværkets rejser til spørgeren i henhold til spørgsmål nr. S 731?«

Begrundelse

Det er over for spørgeren oplyst, at Fynsværket har tilsendt ministeren den ønskede redegørelse.

Svar (22/3 94):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

I fortsættelse af mit svar af 1. marts 1994 på spm. nr. S 731 kan jeg oplyse, at Indenrigsmini-

[Indenrigsministeren]

nisteriet i brev af 18. marts 1994 har sendt den ønskede oversigt direkte til spørgeren.

Spm. nr. S 867

Til *finansministeren* (18/3 94) af:

Per Stig Møller (KF):

»Vil ministeren i forbindelse med kommende overenskomstforhandlinger tage initiativ til ændring af lokallønssystemet, så det bliver den ansattes faglige organisation, der har forhandlingsretten, i stedet for den forhandlingsberettigede organisation?«

Begrundelse

I det nuværende lokallønssystem er det den forhandlingsberettigede organisation på lønmodtagerside, der skal varetage alle ansattes interesser. Under lokallønforhandlinger skal den forhandlingsberettigede organisation også varetage interesserne for ansatte, der ikke er medlemmer af den forhandlingsberettigede organisation. Ved skrivelse af 7. september 1989 har daværende indenrigsminister Thor Pedersen præciseret følgende over for kommunalbestyrelser og amtsråd:

»Ansatte, der ikke er medlemmer af den forhandlingsberettigede organisation, er således ikke af den grund udelukket fra at kunne komme i betragtning ved indgåelse af aftaler om lokalløn. Hvis den forhandlingsberettigede organisation nægter at forhandle lokalløn for ansatte, der ikke er medlemmer af organisationen, må kommunalbestyrelsen afvise overhovedet at anvende midler fra puljen.«

I en sag fra Rougsø Kommune har Forbundet for Offentligt Ansatte nægtet at indgå en lokallønsaftale under henvisning til, at to af de indstillede personer ikke var medlemmer af den forhandlingsberettigede organisation.

Svar (25/3 94):

Finansministeren (Lykketoft):

Spørgsmålet tager udgangspunkt i en konkret sag fra det kommunale arbejdsmarked. For så vidt angår det statslige område, følger det af hovedaftalerne med de forhandlingsberettigede organisationer, at staten er forpligtet til at indgå aftale med disse organisationer i spørgsmål, der vedrører løn- og ansættelsesvilkår, herunder også lokalløn.

Statens lokallønsaftale sikrer, at de forhandlingsberettigede organisationer også er forpligtet til at indgå aftale for ikkemedlemmer. I Finansministeriets »Vejledning om lokalløn og chef løn 1993«, der er skrevet i fællesskab med centralorganisationerne, er anført følgende på side 66:

»Puljemidlerne beregnes på grundlag af den samlede lønsum. Medlemskab af en organisation er således ikke nogen betingelse for at opnå lønforbedring.«

Hvis en forhandlingsberettiget organisation overtræder indgåede aftaler, herunder afviser at indgå aftale med henvisning til, at den ansatte ikke er medlem af organisationen, kan spørgsmålet indbringes til fagretlig behandling.

Jeg ser ikke grundlag for at ændre på de statslige hovedaftaler i forbindelse med de kommende aftale- og overenskomstforhandlinger.

Spm. nr. S 921

Til *miljøministeren* (23/3 94) af:

Poul Nødgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvorfor prisen på et jagttegn er steget fra 220 kr. til 370 kr., når der ikke umiddelbart er nogen sammenhæng med de normale pristalsreguleringer?«

Begrundelse

Spørgeren mener, at der er tale om en meget voldsom prisstigning på jagttegn. Umiddelbart forekommer stigningen spørgeren ubegrundet, hvorfor ministeren bedes begrunde denne.

Svar (29/3 94):

Miljøministeren (Svend Auken):

Den 1. april 1994 træder den nye lov om jagt og vildtforvaltning i kraft. Som forudsat under Folketingets behandling af lovforslaget i 1993 forhøjes jagttegnsafgiften samtidig fra det hidtidige beløb på 220 kr. til 370 kr.

Jagttegnsafgiften er en formålsbestemt afgift. Provenuet er øremærket til hel eller delvis dækning af udgifterne ved varetagelse af lovens formål og administration.

Lovens formål er at sikre arts- og individrige vildtbestande og skabe grundlag for en bæredygtig forvaltning heraf ved bl.a. at sikre kvan-

[Miljøministeren]

titeten og kvaliteten af vildtets levesteder gennem oprettelse af vildtreservater og ved på anden måde at etablere, retablere og beskytte vildtets levesteder.

I overensstemmelse med lovens forarbejder vil det forhøjede provenu af jagttegnsafgiften, der forventes at andrage ca. 20 mio. kr., give mulighed for en væsentlig større indsats omkring retablering af vådområder og naturgenopretning til sikring af vildtets levesteder. Desuden er der udarbejdet en handlingsplan for den fremtidige regulering af jagt og færdsel i EF-fuglebeskyttelsesområderne, som indebærer, at der i de kommende 5-6 år vil blive oprettet ca. 50 vildtreservater (jagt- og forstyrrelsesfri kerneområder). Oprettelse af disse reservater vil udløse erstatning til de lodsejere, hvis ejendomme omfattes af reservaterne.

Desuden er det tanken, at den vildtbiologiske forskning og undersøgelse, især den, der foregår på Danmarks Miljøundersøgelser, Afdelingen for Flora- og Faunaøkologi, skal styrkes.

Spm. nr. S 839

Til *statsministeren* (14/3 94) af:

Riishøj (SF):

»Vil statsministeren oplyse, om udenrigsministerens negative holdninger til indholdet i den annonce, som Folkekirkens Nødhjælp har indrykket i dagspressen bl.a. den 13. marts 1994, og som udtrykker kritik af virkningen af EU's oksekødseksport til især Vestafrika, dækker over regeringens holdning i dette spørgsmål?«

Begrundelse

Den 13. marts 1994 i tv fremsatte udenrigsminister Niels Helveg Petersen meget kritiske bemærkninger om indholdet i bl.a. Folkekirkens Nødhjælps annonce og kritik af EU's oksekødseksport til dumpingpriser til udviklingslande i især Vestafrika. Gennem spørgsmålet ønskes klarlagt, om disse udtalelser dækker over den samlede regerings holdning.

Svar (23/3 94):

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

I besvarelse af spørgsmål nr. S 839 vil jeg henvise til udenrigsministerens besvarelse af

spørgsmål nr. S 840, der udtrykker regeringens holdning.

Spm. nr. S 840

Til *udenrigsministeren* (14/3 94) af:

Riishøj (SF):

»Hvad kan udenrigsministeren mere detaljeret sige om regeringens vurdering af virkningen af EU's oksekødseksport til (Vest)Afrika set i lyset af udenrigsministerens kritiske udtalelser i tv om indholdet i den annonce i dagspressen, som Folkekirkens Nødhjælp har indrykket?«

Begrundelse

Gennem spørgsmålet ønskes præciseret, hvad regeringen mener om EU's handelsordninger, primært dumping af oksekød på især det vestafrikanske marked til skade for disse landes egenproduktion, set i lyset af udenrigsministerens for spørgeren overraskende negative udtalelser om indholdet i den annonce, Folkekirkens Nødhjælp har indrykket i dagspressen bl.a. den 13. marts 1994, og hvor kritikken primært er rettet mod EU-oksekødseksporten til Vestafrika.«

Svar (23/3 94):

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

I mine udtalelser til tv den 13. marts 1994 gjorde jeg alene opmærksom på, at Folkekirkens Nødhjælps annoncekampagne forenkede en række vanskelige problemer, hvorpå der ikke fandtes lette svar. Årsagerne til fattigdom i udviklingslandene er jo langt mere komplicerede end EU's handels- og landbrugspolitik.

Der skal ikke herske tvivl om, at det er regeringens ønske, at der sikres en bedre overensstemmelse mellem de målsætninger, der tilstræbes med bistandspolitikken, og de målsætninger, der tilstræbes på andre områder som f.eks. landbrugspolitikken og handelspolitikken. Bistand alene er ikke tilstrækkelig til at sikre de ønskede fremskridt i udviklingslandene.

Deltagelse i international handel er et vigtigt middel til at fremme den økonomiske udvikling. Regeringen har bestandigt arbejdet for, at udviklingslandenes – og i de senere år også de østeuropæiske landes – adgang til de rige lan-

[Udenrigsministeren]

des markeder forbedres. EU har gennem en række aftaler givet præferentiel adgang for udviklingslandene til EU-markedet i et forsøg på at inddrage udviklingslandene mere i den internationale handel. Det er karakteristisk for disse præferenceaftaler, at de stort set giver ensidige fordele til udviklingslandene, og at der ikke stilles reciprokke krav om lettere adgang for EU til udviklingslandenes markeder. Udviklingslandene har i vidt omfang adgang til at træffe beskyttelsesforanstaltninger over for import.

Lave priser og ustabilitet på de internationale landbrugsvaremarkeder skaber vanskeligheder for den internationale handel, ikke mindst for udviklingslandene. EU's landbrugspolitik indebærer, at der ydes eksporttilskud, der udligner forskellen mellem priserne i EU og på verdensmarkedet. Lande, der er nettoimportører af landbrugsvarer, drager fordel af de lave priser, mens lave priser omvendt er til ulempe for nettoeksportører af landbrugsvarer. I Vestafrika er kystlandene nettoimportører af oksekød og har derfor fordel af at kunne forsyne sig til verdensmarkedspriser fra EU. Landene i SAHEL-området er derimod nettoeksportører og ønsker derfor at begrænse udbudet af oksekød til lave verdensmarkedspriser.

Det må undgås, at fødevarer som følge af eksportstøtte udbydes på verdensmarkederne til så lave priser, at det slår bunden væk under lokal fødevarerproduktion. I den konkrete sag om oksekød til Vestafrika var det regeringens opfattelse, at der var behov for at sikre bedre sammenhæng mellem Fællesskabets politikker. Spørgsmålet blev derfor fra dansk side rejst i EU's Ministerråd. Det kan tilføjes, at restitutionerne siden er nedsat 3 gange.

Der må søges langsigtede løsninger på disse problemer. Reformen af EU's landbrugspolitik i foråret 1993 vil bidrage hertil ved at bringe landbrugspriserne i Unionen nærmere til verdensmarkedspriserne. Generelt må der dog sigtes efter en vækstorienteret udviklingspolitik i udviklingslandene baseret både på bistand og handelsliberalisering. Den netop afsluttede GATT-aftale vil give udviklingslandene bedre muligheder for at tage del i international handel. Dels vil man påbegynde en liberalisering af handelen med landbrugsvarer, dels vil der ske en begrænsning af støtteordninger i landbrugssektoren, herunder også eksportstøtte.

Spm. nr. S 859

Til *udenrigsministeren* (17/3 94) af:

Steenholdt (V):

»Vil udenrigsministeren oplyse, hvad den danske regering vil gøre i forbindelse med den kolossale forøgelse af radioaktivt udslip fra Sellafield, THORP, som om et par uger truer havmiljøet i Nordatlanten og dermed eksistensmulighederne for de folkeslag, der er afhængige af fangst og fiskeri i dette havområde?«

Begrundelse

I forbindelse med Nordisk Råds 44. session i Stockholm stillede mange spørgsmål, og der blev fremsat mange bange anelser fra Grønland, Island og Færøerne om den alvorlige forurening, som kan true erhvervslivet og eksistensmulighederne i fremtiden. Den danske miljøminister udtalte sin gode vilje til at gøre sig gældende over for medlemmerne af Paris-konventionen til deres næste møde, formentlig i juli måned.

Den kolossale forøgelse af radioaktivt udslip starter om et par uger, og dermed er den danske regerings mulighed for at gøre sig gældende forpasset.

Svar (29/3 94):

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Den danske regering deler spørgerens utilfredshed med den britiske beslutning om at give tilladelse til en forøgelse af de radioaktive udledninger fra THORP-anlægget ved Sellafield.

Jeg kan oplyse, at miljøministeren gentagne gange over for den britiske regering har givet udtryk for, at denne forøgelse efter vores opfattelse udsætter havmiljøet for en uacceptabel forureningsrisiko.

Danmark har endvidere forfulgt sagen i Paris-Kommissionens arbejdsgruppe vedrørende radioaktive udledninger, og i det igangværende møde i Paris-Kommissionens »Program and Measures Committee« vil den danske delegation atter tage sagen op.

Den britiske regering har ikke med sin beslutning overtrådt Pariskonventionen, hvorfor der ikke er grundlag for at rejse nogen overtrædelsessag efter konventionen.

[Udenrigsministeren]

Regeringen har imidlertid bedt Europa-Kommissionen se nærmere på, om udledningstilladelsen til THORP-anlægget burde være behandlet efter direktivet om vurdering af visse anlægs virkning på miljøet (VVM-direktivet). Europa-Kommissionen er ved at undersøge dette spørgsmål, men der foreligger endnu ikke noget svar herfra.

Som det fremgår, har den danske regering været meget aktiv i denne sag – desværre hidtil forgæves.

I forbindelse med Nordisk Råds session for nylig besluttede de nordiske miljøministre at rejse sagen under Paris-Kommissionens ordinære møde i juni i år.

Den danske regering har ikke magt til at forhindre, at den meddelte udledningstilladelse udnyttes, men vi vil fortsætte det politiske pres på Storbritannien i denne sag.

Spm. nr. S 892

Til *forsvarsministeren* (21/3 94) af:

Jens Thoft (SF):

»Kan ministeren oplyse, om retten til militærnægtelse har været inddraget som tema eller som forudsætning i de forsvarsaftaler, som Danmark har indgået med Letland og Litauen?«

Begrundelse

Det er bestandigt fremhævet, at det militære samarbejde med de nye republikker i Østeuropa skal ses som led i en bredere strategi, der bl.a. skal rykke de baltiske republikker op på dagsordenen i EU-sammenhæng. I EU og Europarådet har retten til militærnægtelse spillet en vigtig rolle i forbindelse med forståelse af retten til samvittigheds-, religions- og ytringsfrihed. Såfremt der ikke fra de nye landes side har været noget ønske om at inddrage spørgsmålet om militærnægtelse i forhandlingerne, må det være naturligt for de danske forhandlere at inddrage emnet, da dette spiller en stor rolle for vores demokratiske opfattelse og i øvrigt anbefales af EU, FN og Europarådet.

Svar (29/3 94):

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

De forsvarsaftaler, som Danmark har indgået med Letland og Litauen, er rammeaftaler,

der udstikker de overordnede retningslinjer for det fremtidige samarbejde med de pågældende lande på forsvarsområdet.

Retten til militærnægtelse indgår ikke som et specifikt element i aftalerne. Samarbejde om udvikling og organisering af demokratisk kontrollerede væbnede styrker udgør et centralt element i aftalerne. De konkrete samarbejdsaktiviteter i forbindelse med aftalerne vil senere blive fastlagt i årlige samarbejdsplaner.

Militærnægterordningen henhører i øvrigt i Danmark under indenrigsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 219:

Forslag til lov om ændring af lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber. (Forbud mod etablering af boligfællesskaber m.v.).

Af boligministeren (Kofod-Svendsen).
(Fremsat 23/3 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Sonja Mikkelsen (S):

I Socialdemokratiet er vi meget tilfredse med det foreliggende lovforslag. Vi har længe været opmærksom på, at der gennem etableringen af forskellige former for boligfællesskaber, interessentskaber, kommanditselskaber og lignende i praksis er sket en omgåelse af forbudet mod udstykning af ejerlejligheder i ældre ejendomme. Den første omgængelsesform opstod i 1970'erne med boliganparter. Det blev stoppet midt i 1970'erne. Men siden har kreative mennesker fundet på at etablere andre ejerformer, som ikke er regulerede.

Forgæves forsøgte vi at få den daværende boligminister, hr. Svend Erik Hovmand fra Venstre, til at løse problemerne og stoppe denne spekulationsmulighed, men uden held. Han kunne slet ikke se, at der var et problem. Også på det punkt har den nuværende regering altså vist sin ansvarsbevidsthed og handlekraft.

Med det fremsatte lovforslag bliver disse nyere former for ejerfællesskaber reguleret for de eksisterendes vedkommende med indførelse af en oplysningspligt ved salg, så køber ikke er i